לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', ג' בשבט תשמ"ז, 2 בפברואר 1987 / שנת מ"ד מס' 13259 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

תלתה עצמה לעיני ילדיה הרכים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

טרגדיה התרחשה אמש בבית משפחת אריקין שבשכונת המורח שבראשון לציון. האם, עפרה אריקין, בת 34, תלתה עצמה על משקוף חדר האורחים כשילדיה יושבים בצד החווים באותה עת בטלויזיה.

אתמול סמוך לשעה 7.30 התקשרו הוריה של עפרה לשכניה וביקשו לברר מדוע ביתם אינה עונה להם בטלפון. בת השכנים נערה בת 13 יצאה לבית משפחת אריקין ושם ראתה את בעלת הבית תלויה וראשה שמוט על חזה.

הגופה נלקחה למכון הפתולוגי ואילו השכנים שנשארו סמוך לבית הפרטי הישן שלידו בונה המשפחה וילה חדשה, ידעו לספר, כי עפרה, שתפקידה כשכנה טובה, התנהגה תמיד כבריאה בנפשה. המשטרה פתחה בחקירה לברור סיבות המוות.

נסיונות למנוע פרישות לאחר מינוי דן שומרון

מעריכים כי ברק יישאר ודרורי ואמיר יפרשו ■ „צוותי חשיבה" שהקים שומרון יסייעו לו עם כניסתו לתפקידו באפריל '87

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי ודליה שחורי, כתבתנו המדינית

שר־הביטחון, יצחק רבין, נפגש אתמול בערב בלשכתו בנפרד עם האלופים אהוד ברק, אמיר דרורי ואורי אור.

שר הביטחון נימק בפני השלושה את הסיבות שהביאו אותו לבחור באלוף דן שומרון לתפקיד הרמטכ"ל הי"13 של צה"ל. הפגישות התקיימו בארבע עיניים ונמסר, כי שר־הביטחון ביקש לדעת את כוונת כל אחד מהאלופים לגבי המשך דרכו בצה"ל. בקרוב צפוי סבב־פגישות נוסף בו ימסרו השלושה את החלטתם.

בחודשים האחרונים הקים האלוף דן שומרון „צוותי חשיבה" לתחומים שונים בהם ירצה להתמקד בעריכות

(המשך בעמוד 14)

יצחק רבין בשיחתו אתמול בלשכתו עם אלוף דן שומרון, המיועד לכהונת הרמטכ"ל הבא (צילום: ראובן יהודאי)

תוספות־שכר משמעותיות לצבא הקבע

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מרבית משרתי צבא הקבע מקבלים במשכורות חודש ינואר ופברואר תוספות שכר משמעותיות בסדר־גודל של 8 עד 16 אחוזים.

הסכם בעניין זה הושג כבר לפני שבוע וחצי בין צה"ל ומשרד־הביטחון לבין משרד־האוצר, אולם ההסכם ופרטיו נשמרו עד עתה בסוד מחשש שהדבר יגרור תביעות מסקטורים אחרים ששכרם מוצמד לשכר צבא הקבע.

במשכורת חודש ינואר, המשולמת בתחילת פברואר, מקבלים רוב משרתי צבא הקבע ביחידות השדה תוספת שכר משמעותית בגובה של 16 אחוז. התוספת מורכבת משמונה אחוזים, שקיבל המגזר האזרחי של עובדי המדינה כבר לפני שנתיים (להוציא את משרתי הקבע) ועוד שמונה אחוזים כתוספת שהוגדרה ל„מקצועות ייחודיים".

כתבנו הצבאי מציין, כי מתוספת זו ייהנו בעיקר קצינים בדרגות סרן עד סגן אלוף ביחידות שדה וכן נגדים במקצועות טכניים. אוכלוסייה זו מוגדרת בצבא כ„בעייתית" ורבים מסקטורים אלה פרשו בשנתיים האחרונות מצה"ל על רקע שכר.

במשכורת פברואר המשולמת בתחילת חודש מרץ, יקבלו כל שאר משרתי צבא הקבע כולל הקצינים הבכירים בדרגות אלוף־משנה, תת־אלוף ואלוף, תוספות של שמונה אחוזים לשכרם.

ההסכם שהושג עם האוצר הינו על־פי דרישת צה"ל ובתמיכת שר־הביטחון, ראש־הממשלה ומזכיר ההסתדרות, במגמה להכיר בייחודיות משרתי הקבע, מדובר, למעשה, בדרוג שכר חדש בתוך הצבא שעל פיו יוכלו שר־הביטחון והרמטכ"ל לחלק את עוגת השכר על־פי סדרי־עדיפויות שיקבעו. [illegible] שעבר קיבלו כלל משרתי

(המשך בעמוד 14)

רבין: יותר עירנות היתה מביאה אולי לסיכול הפיגוע באוטובוס

9 נפצעו מהם אחד קשה, שנותח ויצא מכלל סכנה ● הנהג הפצוע השתלט על האוטובוס בעזרת אחד הנוסעים ● אין חשודים

מאת יואב אביב, אבי בניהו ויוסף שמוי, כתבי „על המשמר"

משטרת מרחב חיפה מנסה לבדוק אם מטען החבלה שהוטמן באוטובוס אגד בקו 840 מחיפה לירושלים, לא הוטמן במשך שעות הלילה כשהאוטובוס חנה בירושלים. אתמול נודע, כי אמנן בבדי נמנע שעה שאחד מנוסעי האוטובוס גילה קורדוה ותר־שייה, כשעזר לנהג להשתלט על האוטובוס לאחר שזה נפצע בידו וברגלו השמאליות.

„לפי שעה אין כל מידע לגבי

(המשך בעמוד 14)

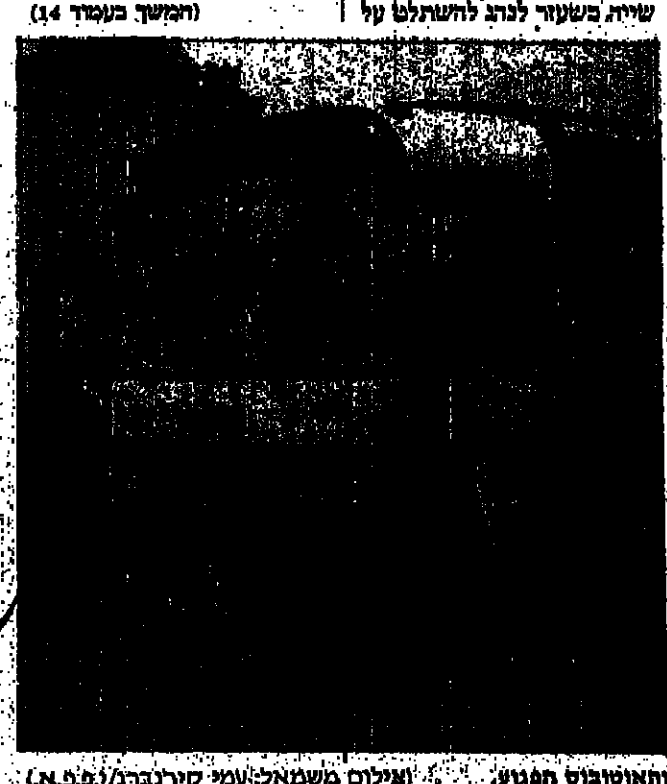

הפיגוע בכביש החוף: פצוע קשה בבג"ה, חלל [illegible] בחדרה (מימין) והאוטובוס הפגוע. (צילום משמאל: עמי קירנברג/ו.פ.פ.א.)

שולץ: תיתכן פעולה צבאית נגד החוטפים

שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ תאר את ביירות במקום ה[illegible] ואמר כי על ארה"ב להיות מוכנה להפעיל כוח צבאי נגד החוטפים.

באיון שפורסם אתמול הטעים השר האמריקני: „אני חושב שעלינו להיות מוכנים להפעיל כוח צבאי, כאשר תהיה לפנינו מטרה

(המשך בעמוד 14)

של דבר — אבי בניהו

[illegible]ל קטן, איכותי ומתוחכם

[illegible] מינויו של דן שומרון לתפקיד הרמטכ"ל הבא וסיום מהלך [illegible] את תהליך הבחירה הזה, מתמקדת עיקר הבעייה של [illegible] בלתי לסכם עם שלושת האלופים האחרים שהיו [illegible] לתפקיד, את המשך דרכם בצה"ל לשביעות רצונו. לפי [illegible] לא ברור אם יצליח במשימתו זו.

[illegible] ההערכה (כלבד) יפרשו האלופים אורי אור ואמיר דרורי בין [illegible]

(המשך בעמוד 14)

איים להרוג ילדיו אם לא יובא הנשיא

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

אזרח בחופשה מכלא מעשיהו, הסתגר בביתו עם שני ילדיו [illegible] באם לא יגיע למקום נשיא המדינה. סמוך לחצות [illegible] להיכנס למכוניתו של מפקד הכלא ולחזור לתאו.

[illegible] שווילי, 35, הגיע לביתו באשדוד לפנות־ערב. רדף [illegible] בסכין שלופה ואחרי כן הסתגר בבית עם ילדיו. לאחר [illegible] עם מפקד המרחב, מפקד הכלא ופסיכיאטר – ויתר על [illegible]

שמיר לפרס: „גשש" אך אל נא תתחייב

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ישיבת הממשלה אתמול נחשפו בראשונה במלוא חריפותם [illegible] הדעות בין מפלגת העבודה והליכוד לגבי התמיכה בוועידת

(המשך בעמוד 14)

[illegible] מוצלח

[illegible] הממשלה על מינויו של אלוף דן שומרון, על־פי המלצת שר [illegible] יצחק רבין, כרמטכ"ל הבא של צה"ל, היא החלטה טובה ושקולה. [illegible] צה"ל קצין בעל כישורים מעולים, גם בתפישתו הכוללת את [illegible] הצבא נימוע, וגם בהשקפותיו הבטחוניות והמדיניות. הרמטכ"ל [illegible] לחצנה בפני פקודיו או בפני הציבור הרחב. שמו הולך [illegible] שהצטיין בתפקידי פיקוד מגוונים מחיל הרגלים עד השריון, [illegible] הדרום עד מפקדת חילות חשדה, ותקופה קצרה כסגן הרמטכ"ל. [illegible] של פעילותו המבצעית היה מבצע אנטבה, שבו עמד בראש [illegible]

[illegible] מינויו של דן שומרון לוות בתופעות צורמות, שעצם קיומן [illegible] מאקה ומיותרת בצמרת של צה"ל. כידוע, היו עוד 2־3 [illegible] לתפקיד זה, דבר שהוא כשלעצמו חיובי. מוטב שיהיו כמה [illegible] לתפקיד הרמטכ"ל, מאשר מצב שבו צריך לבחור אלוף [illegible] דבר שאירע בעבר. אבל ההתמודדות הגלויה על התפקיד, [illegible] ונסיונות להשפיע על הדרג המדיני שבידיו ההחלטה, ואף [illegible] בפרישה מצה"ל במקרה של אי־בחירה, מצביעים על [illegible] חדשות ופסולות שלא היו ידועות בעבר.

[illegible] הרמטכ"ל היוצא רב אלוף משה לוי חרג מן הנורמות הללו, כאשר [illegible] לפני כמה חודשים סבב מינויים בצמרת צה"ל, שתעיקרו בהם [illegible] של דן שומרון כעבור חודשים מספר בלבד מתפקיד סגן הרמטכ"ל. [illegible] מועד ההחלטה הפעיל לחצים רבים על שר הבטחון ואף [illegible] ראש הממשלה, כדי למנוע מינויו של דן שומרון ולהביא לבחירת [illegible] המקובלים עליו. תפקיד הרמטכ"ל אינו בא בירושה, ושיקול [illegible] וההחלטה הם בידי הממשלה.

[illegible] החדש יצטרך להתמודד עם בעיות רבות, שהעיקרית בהן [illegible] בתפיסה הבטחונית, ונפוח גודל הצבא על חשבון [illegible] תורות לחימה חדישות. ככל הידוע, מסתייג שומרון [illegible] הגראנדיוזי, שאם לא יופסק ימנע השקעות ברכישת [illegible] אחרים. על תפיסתו הבלתי קשוחה והפתוחה לחופש [illegible] בצה"ל, תוכיח דעתו שהביע בעבר בזכות הזיתור של אלי [illegible] שנשללה ממנו על ידי הרמטכ"ל הפורש, ושל אלוף [illegible] מחבר הדו"ח הבקורתי והחושפני על צה"ל. צה"ל היא [illegible] שבה המשמעת מהווה אחד מכללי הברזל. אך משמעת [illegible] אין פירושה סתימת־פה לבקורת.

[illegible] הרמטכ"ל החדש שיידע לנהל את צה"ל כדי שיהיה מוכן [illegible] אך הצלחתו העיקרית – שאינה תלויה בו בלבד – תהיה אם [illegible] לא יזדקק למבחן זה.

הפרות סדר ברצועה בעקבות מות התלמיד שנורה בהפגנה

הובערו צמיגים, הונחו מחסומים והושלכו אבנים לעבר כלי רכב ● כוחות הבטחון תגברו נוכחותם ומדיניות „היד הקשה" הורגשה שוב ● הנער נקבר בלילה בנוכחות 4 בני משפחה בלבד ● ח"כ גרוסמן: מדוע מזדרזים ללחוץ על ההדק?

מאת רפאל גאון ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

הפרות סדר היו בסוף השבוע בכל ערי רצועת עזה, וכוחות הבטחון תיגברו את נוכחותם באיזור, על רקע מותו של אחד משלושת תלמידי התיכון, שנורו ביום ה' במהלך פיזור הפגנות תלמידים בחאן־יונס.

אחמד אל־אסטאל בן 14 מבית־הספר לבנים „חאן־יונס", שנפגע ביום ה' מירי שוטרי משמר הגבול לאחר שנעצר במהלך הפגנת תלמידים וברח מידיהם, נפטר מפצעיו ביום ו' לפנות בוקר בבית־החולים „סורוקה" בבאר־שבע. הוא נקבר בלילה בנוכחות 4 בני משפחה בלבד ותוך אבטחה מאסיבית של טקס הקבורה על־ידי כוחות הבטחון.

עם הגיע הידיעה על מותו לחאן־יונס, פשטו המהומות בבתי־הספר בעיר אל כל ערי הרצועה. ביום שישי עוד שרר שקט יחסי בערי הרצועה, כשל יום השבתון של המוסלמים, אך אתמול בבוקר החלו הפגנות התלמידים. הלימודים ברבים מבתי־הספר ברצועה הופסקו והתלמידים יצאו להפגין ברחובות.

במהלך ההפגנות הובערו צמיגי מכוניות, הונחו מחסומי אבנים על דרכים מרכזיות ובמקרים אחרים הושלכו אבנים לעבר כלי רכב צבאיים ולעבר מכוניות של ישראלים שבאו בשבת לקניות בשווקי עזה. איש לא נפגע, ורק במקרה אחד נותצה שמשה של משאית מקומית.

בחאן יונס נערכה שביתת מסחר חלקית אתמול בבוקר, שבמהלכה דרשו שוטרי מג"ב וחיילים מבעלי העסקים לפתוח את עסקיהם, ונמסר כי במקרים אחרים אף שברו אנשי כוחות הבטחון מנעולי חנויות ופתחו אותן בכוח.

עשרות תלמידי תיכון נעצרו במהלך הפגנות שונות בערי הרצועה ונחקרו במחנה הממשל הצבאי בעזה.

המהמארגנים נשארו במעצר.

בעזה שוב הורגשה מדיניות „היד הקשה", כאשר חיילי צה"ל עצרו עוברי אורח רבים וערכו אצלם חיפושים. במשך סוף זרמו גייסות נוספים של חיילים, לתיגבור כוחות הבטחון ברצועה, ותושבים רבים התלוננו על עיכובם בידי חיילים ושוטרי מג"ב לחיפושים על גופם ולבדיקת תעודות, תוך כדי שכיבה עם פניהם אל הכביש.

מזדרזים לפתוח באש

„הפגנה אינה סיבה לפתוח באש" — טוענת אתמול ח"כ [illegible] גרוסמן, בעקבות מותו של [illegible] שנורה בהפגנה בחאן־יונס.

„מדוע מזדרזים גורמי [illegible] בגדה וברצועה ללחוץ על ההדק" שר־הביטחון רבין חייב [illegible] תשומת לבו לתופעה זו", [illegible] גרוסמן ומתחה על כך שרבין [illegible] ביום רביעי האחרון הצעה [illegible] היום בנושא זה של מחמד [illegible] כאילו לא מדובר בחיי [illegible] שנפגעים וממשיכים להיפגע.

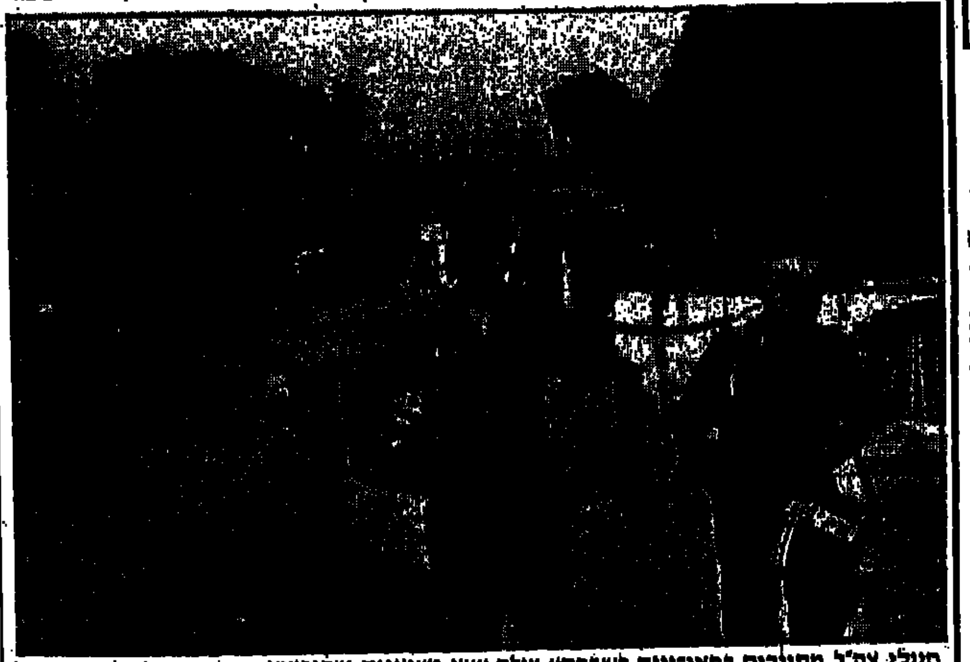

חיילי צה"ל מסיירים בחאן־יונס לשברקע עולה עשן מצמיגים שהובערו (צילום: איי. פי.)

השר לוי מתכוון לוותר על תביעתו לתואר המ"מ בחירות

מאת דורית גפן, ושלמה גלזר, כתבי „על המשמר"

השר דוד לוי מתכוון לוותר על תביעתו להבחר כמ"מ יו"ר תנועת החירות. מקורביו של השר אמרו, כי החלטתו זו באה בתגובה למהלכים האחרונים שהיו בתוך המפלגה ובעיקר במחנה שמיר.

לדבריהם של מקורבי השר, מי שהציע לדוד לוי להיות מ"מ היה יצחק שמיר, ומאחר ואין הוא עומד בהסכם שאותו יום, הרי השר דוד לוי אינו מעוניין בתואר המ"מ.

עוד נודע, כי מחנה לוי מציע שהוועידה תבחר את יו"ר התנועה וכן יו"ר מרכז ויו"ר מזכירות. עפ"י ההצעה החדשה של מחנה לוי יועמדו בוועידה קלפיות, כבר בראשיתה, וצירי הוועידה יתבקשו להצביע באיזה מחנה הם תומכים: מחנה שמיר, מחנה לוי, או מחנה שרון. עפ"י תוצאות הצבעה זו ייקבעו יחסי הכוחות בתוך המוסדות החדשים של המפלגה.

עוד נודע, כי השר קצב, יו"ר נשיאות ועירת תנועת החירות, הגיב על ההצעה החדשה באומרו, כי אם מחנה לוי אינו רוצה להגיע להסכם, אולי לא יהיה מנוס מקבלת ההצעה החדשה. יחד עם זה עלול הדבר לדעתו לגרום תסיסה בוועידה.

„קרקס של נשיאות"

השר דוד לוי תקף ביום שישי כבית שאן בחריפות את יו"ר נשיאות ועירת חירות, שר־העבודה והרווחה משה קצב, בקשר למתרחש בתנועת החירות ועל רקע המאבקים שבין המחנות השונים.

„בקרקס הזה של הנשיאות, כפי שהתבטא בכינוס האחרון, אנו לא רוצים להיות שותפים, עם כל הכבוד למר קצב והנשיאות, הם היו צריכים להתכנס לפני חודשים רבים ואני אף הבעתי זאת. והנה לאחר שנה של שיתוק הוא קיבל הוראה מהממונים עליו והוא רץ ומכנס. הוועידה תכונס לפי תביעת 'המחנה' שלי, ואם למר קצב יש סדר יום שלגביו הוא קיבל אור ירוק מהממונים עליו, אז עלי לומר לו שגם לי יש הזכות להציג בפני הוועידה בשם מאות רבות של צירים סדרי יום אחר, והוועידה היא שתכריע והכל פתוח", אמר לוי.

● עתירה לבג"ץ הוגשה ביום ה' בלילה נגד זוג הורים, בטענה כי חטפו את בנם החוזר־בתשובה מן הישיבה שבה הוא לומד, והכניסוהו בכוח למכוניתם. הוריקו לו סם. מרדים ביקשו להטיסו לאוסטרליה, ורק ברגע האחרון נמנע הדבר.

[illegible]

תחזית מזג האויר: להיום מעונן חלקית; הטמפרטורות יהיו גבוהות מהרגיל לעונה.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 11 עד 21, רמת־הגולן 10 עד 20, צפת 12 עד 19, נמל חיפה 14 עד 20, טבריה 8 עד 19, נצרת 15 עד 20, עפולה 8 עד 21, שומרון 13 עד 22, תל־אביב 14 עד 25, נמל תעופה בן־גוריון 13 עד 26, יריחו 9 עד 24, עזה 14 עד 24, באר־שבע 11 עד 29, אילת 18 עד 30. (עתי"ם)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט לנוער מס' 2
סיפורה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית
שלום רונלי־ריקליס – מנצח
שירה רבין – כנרת
דניאל מאר – מספר
בתכנית מיצירות: רוסיני, בטהובן, לבדי, צ'ייקובסקי, מאהלר, מנדלסון וורדי
תל־אביב, היכל התרבות יום ב', 2.2.87, 5.00 אחה"צ

קונצרט למנויים מס' 6
קלאודיו אבאדו – מנצח
התכנית: מאהלר – סימפוניה מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
סדרה א': יום ה' 5.2.87

קונצרט למנויים מס' 5
קלאודיו אבאדו – מנצח
התכנית: מאהלר – סימפוניה מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
סדרה ב': מוצאי־שבת 7.2.87

קונצרט למנויים מס' 7
קלאודיו אבאדו – מנצח
התכנית: מאהלר – סימפוניה מס' 9
ירושלים, בנייני האומה, יום א': 8.2.87, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 5
קלאודיו אבאדו – מנצח
התכנית: מאהלר – סימפוניה מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
סדרה ג': יום ב' [illegible]

קונצרט למנויים מס' 5
שלום רונלי־ריקליס – מנצח
ג'פרי לאנג – [illegible]
התכנית: בוסקוביץ: סוויטת [illegible]; מוצארט: קונצ'רטו [illegible] מס' 2, ק' 417; שומאן: סימפוניה מס' 2 („הריינית")
חיפה, אודיטוריום חיפה 8.30 בערב
סדרה א': יום ד' [illegible]

קונצרט למנויים מס' 6
קלאודיו אבאדו – מנצח
התכנית: סימפוניה [illegible]; מאהלר [illegible]
תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
סדרה ה': יום ה' [illegible]
סדרה ה': מוצאי־שבת [illegible]

בקורת תאטרון

סול־ביזנס

שאלה: אם במודעות כתוב שהופעה צריכה להתחיל בשעה 21.30 ועל גבי הכרטיס מצויין שתתחיל ב־22, מתי באמת תצא ההופעה לדרך? תשובה. כאשר מדובר בסינרמה, לא לפני 22.30. להקת הליווי של ג'יימס בראון, גם על תקן של חימום הקהל, היתה על הבמה ב־22.40. ג'יימס בראון לא נראה לפני 22.55, עד כאן, לוח הזמנים. מכאן והלאה, כמה מלים על ציפיות מוקדמות ואכזבות מרות.

ציפיות מוקדמות, מובן מאליו, למופע סול־אנד־פאנק, ריתם־אנד־בלוז, עם כיצים. ג'יימס בראון, שחברי הלהקה ובעיקר האמ.סי. (מין מנחה ומחמם קהל) דאגו לנפח את האגו שלו בקריאות קצובות של שמו, מעריך מופע נוסח לאסוגאס. אין כמו עסקי השעשועים, הוא שר וגם ביטא ואף הלכה למעשה. לאחר פתיחה מוחצת, מעוררת תקווה, על הלהיט „לחיות באמריקה", החלה תחושה מכבידה של שיעמום לאתנגב ולזחול. תחושה שאת השטיקים הבימתיים האלה, שהוא עושה [illegible] כבר כמה עשורים טובים, הוא כבר עושה מתוך רוטינה. התחושה שכדאי, אולי, לשבת בבית ולהאזין לתקליט „חי" שלו במקום לבוא לסינרמה ולחטוף זבנג כזה.

כמובן, אי־אפשר שלא להעריך את העובדה שג'יימס בראון, בן חמישים־פלוס, עדיין מופיע, כמובן שמחמם את הלב לראות מוסיקאים שיבה זרקה בשערם, כמו נגן הסקסופון שלה, מתנועעים על הבמה, כמו צעירים בני שלושים לפחות... אפשר — למה לא? אפילו חובה — לכבד את ג'יימס בראון ואת תרומתו לפופ. אבל מי שבא, כמוני, להתרגש מאגדה חיה ופעילה, נאלץ לצאת מן הסינרמה מתחושה מסויימת של חוסר נוחות. זה כואב. חבל.

עופר ניר

אלף מובטלים חדשים בבאר־שבע בשנה האחרונה

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

כאלף איש מבאר־שבע הצטרפו במהלך השנה האחרונה למעגל המובטלים בעיר, מתוכם 350 חיילים משוחררים. נתונים אלה מסר מנהל לשכת התעסוקה בנגב המרכזי, לאון מיוני.

מיוני אמר, כי מרבית המובטלים החדשים עברו בעבר ופנסו את משפחותיהם בכבוד. „מצב התעסוקה בנגב מחמיר, והמצב חמור בבאר־שבע בפרט", אמר מיוני.

„המצב החמור יחייב פתרון מיידי לבירת הנגב, שעליה הוטל תפקיד של חיזוק הפריפריה".

בדצמבר האחרון 3288 דורשי עבודה בבאר שבע, לעומת 1932 בדצמבר 1985. 2411 איש שהיו מובטלים שישה ימים ויותר — נרשמו בדצמבר האחרון, לעומת 1445 שנבטלים בתקופה המקבילה אשתקד. מתוך המובטלים כיום יש כ־1000 נשים. מספר המובטלים בבאר שבע מהווה כשבעה אחוזים מכלל בעלי יכולת העבודה בעיר. מיוני מסר כי במקביל, חלה ירידה הדרגתית במספר הזמנות ממעסיקים לקבלת עובדים.

לדברי מיוני, חלה עליה במספר המובטלים משום שזה מספר שנים אין הפניית משאבים תעסוקתיים לאיזור. הוא ציין כי 94 אחוזים מתוך 2000 המעסיקים בבאר שבע מעסיקים כל אחד בממוצע כ־24 עובדים.

„המצב הזה", אמר מיוני, „מגביר את המתח וגורם לאלימות מילולית קשה. הנתונים מדאיגים מאוד ואני לא רואה שום סימנים לשינוי חיובי. המספר הגבוה של המובטלים צריך להדאיג, ואני מקווה שהגורמים המתאימים יפעלו במציאת פתרון".

הצלחה ליהודה גרינפלד באליפות העולם בשחמט

מאת אבי אמיר, כתב „על המשמר"

להצלחה גדולה זכה רב־האמן יהודה גרינפלד, השחמטאי הישראלי העפיל לתחרות הבינאזורית, במסגרת התחרויות לאליפות העולם בשחמט ליחידים.

יהודה גרינפלד השתתף יחד עם עוד ארבעה ישראלים בתחרות האזורית שנערכה במינכן שבמערב גרמניה. הישראלי העפיל לשלב הבא יחד עם שחמטאי מערב־גרמניה. התחרות הסתיימה במוצאי־שבת. עוד טרם הסיבוב האחרון הובטח מקומו של גרינפלד, שהוליך בראש, בין שני הראשונים בתחרות. כאמור, מאפשרת הצלחתו הגדולה של גרינפלד בכך שימשיך בתחרויות לאליפות העולם.

עם 15 משתתפי התחרות נמנו הישראלים יהודה גרינפלד, אלון גרינפלד, נתן בירנבוים, אליהו שווידלר ויצחק ויינגר וכן שחמטאים ממערב גרמניה, אוסטריה ושווייצריה.

לאחר משחקי הסיבוב החמישי בליגה הלאומית בשחמט, שנערכו בשבת, המשיכה קבוצתו של יהודה גרינפלד הפועל הוד־השרון/פתח־תקווה להוליך בראש. הקבוצה, שהופיעה בלעדי גרינפלד, גברה על „הפועל־פלדרקליך" ראשון־לציון 1.5:3.5.

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים ת.ד. 10 חיפה – 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13667	סוללות מצברי עופרת לתחנת מיתוג צפית
13720	פס מנוקב למחזיקי כבל פלסטי
13721	ארגזי הסתעפות עיליים לכבלים קטנים
13722	מנעולי תליה "ג'" ו־"א" עם פין מפלדה
13723	אדני בטון טרומיים

המועד האחרון להגשת הצעות למכרזים הנ"ל הינו: 19.02.87

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00–13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב לפי המען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. — הצעה ללא אישורים ברי תוקף — לא תובא לדיון.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מנכ"ל בל"ל יחזיר בפועל כ־70 אלף דולר בונוסים

ועד עובדי הבנק: לא נסתפק בהחזר, על כל מי שידע להתפטר!

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

מנכ"ל בנק לאומי, מרדכי איינהורן, נעתר לפניית הדירקטוריון החדש של הבנק ויחזיר חלק מהבונוסים שקיבל בשנים 1985 עד 1986.

איינהורן הודיע על החלטתו לדירקטוריון, שהתכנס אתמול להמשך ה[illegible] על ממצאי דו"ח הורביץ־צדוק. ב[illegible]הודעה שפירסם אתמול הבנק נאמר, כי איינהורן יחזיר סכום של 180 אלף דולר אולם יש לציין שמדובר בסכום ברוטו. יש להניח שבפועל יחזיר מנכ"ל בל"ל כ־70 אלף דולר.

על־פי דו"ח הורביץ־צדוק, השתכר איינהורן ב־1985 200 אלף דולר משכורת וקיבל בונוס בגובה זהה, כלומר: בסך 400 אלף דולר. בשנה שעברה הוא השתכר 380 אלף דולר ובסך־הכל הגיע שכרו בשנתיים האחרונות ל־780 דולר ברוטו. מתוך סכום זה הוא יחזיר, 180 אלף דולר.

למעשה, כבר במאי 86 החליט היושב־ראש הקודם של הבנק אלי הורביץ, עם כניסתו לתפקידו, לבטל את תשלום הבונוסים ל־1986, והדירקטוריון אישר את ההחלטה. דירקטוריון הבנק נתן אתמול גיבוי מלא לאיינהורן ו"חיזק את ידיו להמשיך בתפקידו" כפי שנמסר בהודעת הסיכום של הישיבה.

בוועד עובדי בל"ל אמרו אתמול, כי לא יסתפקו בהחזר החלקי של הבונוסים שקיבל איינהורן. ראשי הוועד חזרו על הדרישה שכל האנשים שידעו על הפרשות שנחשפו בדו"ח הורביץ־צדוק יסיקו מסקנות ויתפטרו.

השבוע יתכנס שוב הוועד הארצי של עובדי בל"ל, וצפויה החלטה להמשיך להאבק נגד הנהלת הבנק — בעיקר נגד המנכ"ל מרדכי איינהורן ראש חטיבת הכספים מרדכי בוקסבאום, ומבקר הבנק יעקב הירש.

מובארק: הצעתי לאסד לנצל קשריה של מצרים עם ישראל

קאהיר. — נשיא מצרים חוסני מובארק אמר אמש כי נשיא סוריה חאפז אסד הודיע לו בוועידת הפיסגה האיסלאמית בכוויית, כי הוא רוצה לשוב ולזכות ברמת הגולן בדרכי שלום.

הוא אמר לי כי הוא מעוניין בפתרון בדרכי שלום, ואמרתי לו נשב נשוחח ונפיק תועלת מקשרי מצרים עם ישראל, אמר מובארק בנאום ששודר בטלוויזיה המצרית לרגל "יום המשטרה".

מובארק האשים את נשיא סוריה בנסיון לחבל בוועידת הפיסגה האיסלאמית שעבר בכוויית, בהתקיפו את מצרים על רקע חתימת חוזה השלום עם ישראל. "אסד תקף את מצרים בעיקר כדי לאלצני להשיב ולגרור את הוועידה לנושא שולי ולגרום להתמוטטותה", אמר מובארק בנאום ששודר בטלוויזיה לרגל "יום המשטרה".

הוא אמר, כי פגישתן הקצרה עם אסד בכוויית, לפני הכניסה לאולם הוועידה, היתה "מקרה גרידא", לו היה עד ראייה נשיא איחוד הנסיכויות ערביות, שיך זאיד בין סולטן אל־נהיאן.

"לחצתי ידיים עם חאפז והוא היפתיעני באומרו 'אני אילחם נגדך בוועידה'" אמר מובראק, כשהוא סוטה מהנוסח המוכן.

"השבתי באומרי 'אתה נלחם רק בלילה, אך אני יכול להילחם יומם ולילה בכל הנסיבות'".

מובארק ציין, כי הציע להיפגש עם אסד בדמשק, קאהיר או כל בירה ערבית אחרת, כדי ליישב את חילוקי הדעות ביניהם.

"אך אסד ביקש ממני לבטל תחילה את חוזה השלום ואת הסכמי קמפ דייוויד כתנאי לפגישה. הסברתי ברורות, כי דבר זה לא יכול להתרחש, שכן מדובר בגורל העם המצרי".

(ע"צ, ע"ר)

בכינוס הוועד הישראלי למניעת מלחמה גרעינית:

„אופציה גרעינית גוררת הרפתקנות: אם לא ילך לנו — יש פצצה במרתף"!

מאת שלמה סלוצקי

בקריאה לפירוז המזרח־התיכון מנשק גרעיני ולחתימה על האמנה הבינלאומית לפיקוח על מתקנים גרעיניים יצאו אתמול כל דוברי הכינוס ב[illegible] צוותא בת"א, שאורגן על־ידי הוועד הישראלי למניעת מלחמה גרעינית. הוועד הוקם לאחרונה כדי להילחם בייצור, ברכישה, ובשימוש והפצה של נשק גרעיני במזרח־התיכון.

השאלה "סטריה גרעינית במזרח־התיכון" שהיתה גם כותרת הערב, הדאיגה את חמשת הדוברים באירוע — ד"ר קלמן אלטמן, ירוחם משל, יורם נמרוד, ד"ר מאיר פעיל, וד"ר ארנסטו קהאן. הם הביאו את נימוקיהם נגד החימוש הגרעיני באיזור ולמען עידוד הוויכוח הציבורי בנושא.

השאלה האם יש לישראל נשק גרעיני או לא, לא נפתרה בדיון שהתקיים אמש, אך בכל זאת, יצא ד"ר קלמן אלטמן נגד המחזיקים בדעה שעוצמה גרעינית יכולה להיות בטחון וכסיס לשלום: "יש תחושה" — טען אלטמן — "שבוודאי החשיבה שיש אולי אופציה גרעינית, מאפשרת הרפתקנות, שהרי אם לא ילך לנו, [illegible] יש לנו את הפצצה שבמרתף".

יורם נמרוד, העוסק בנושא הגרעיני זה שנים ומי שהיה מפעילי הוועדה לפירוז ישראלי־ערבי שפעלה בין השנים 1962 ו־1967, ציין כי תמוה הדבר שמדינה הדואגת כל־כך למניעת הבהרת פרטי הבר, לא מפתחת תודעה או דיון ציבורי בתוצאות האפשריות של הויתום בחימוש הגרעיני.

נמרוד טען, שהעיתונות בארץ מגלה "אחריות לאומית" מעבר למגבלות הצנזורה. "מה שמותר לדעת לקוראי העיתונות באנגלית, צריך להיות מותר וחובה שיהיה בהשיג ידו של הקורא הישראלי", טען.

הוא הזכיר את טענתו של פרופ' לייבוביץ ב־1962, כי במדינה שהנושא הגרעיני מושתק בה, יושתקו בעתיד גם אמצעי התקשורת, ולבסוף ייעלמו האנשים ברחובות. נמרוד העלה את ההשערה שחלק מהפוליטיקאים נמנעים מלגעת בנושא בגלל שציבור נגוע בקונפליקט "שמשון הגיבור", ומעדיף שתהיה תמיד פצצה בכיס.

ד"ר מאיר פעיל יצא נגד הניסיון להשוות את מאזן האימה בין ארצות־הברית וברית־המועצות, לכל מאזן בלתי־אפשרי באזורנו, מאחר ש"לאחר שתיים או שלוש פצצות אטום על גוש דן, ייגמר החלום הציוני ולא משנה אם נוכל לגרום לכך שימותו חלק מהפלישתים עימנו". "מכאן" — טען פעיל — "אנו חייבים להיות הראשונים לקרוא לפירוז האיזור מנשק גרעיני ולחתום על האמנה הבינלאומית לפיקוח על מתקנים גרעיניים".

ד"ר ארנסטו קאהן יו"ר הסניף הישראלי של ארגון הרופאים למניעת מלחמה גרעינית שהיה בין מארגני הוועד החדש והערב עצמו, מסר כמה נתונים על התוצאות הרפואיות של מלחמה גרעינית אפשרית אשר תביא בהכרח להשמדת האוכלוסיה האזרחית כולה — כדבריו — ויצא בקריאה לציבור לפעולה כל אחר במגזרו כדי להעביר את המסר שביצעו כל הדוברים בדיון.

אמנון זכרוני, שישב באולם במשך כל הדיון, שמר על פנים חתומות במשך כל הפעמים הרבות שהוזכר שמו של לקוחו המוכר ביותר, מרדכי (מוטי) ואנונו. כאשר נשאל בסוף הדיון לגבי הקשר שהוא רואה בין פרשת ואנונו והקמת הוועד הישראלי למניעת מלחמה גרעינית בימים אלה, השיב זכרוני שאין באפשרותו להתייחס ישירות לקשר בין הנושאים בגלל בעיות הסוב־יודיצה. אך יחד עם זאת אמרו "אישית, אני מצטער על כך שעד הפרשה הנשא הגרעיני לא עלה לוויכוח ציבורי רחב, וגם לאחר התפוצצותה של הפרשה הדיון לא התמקד בנושא עצמו אלא בשוליים הרכילותיים של הנושא".

"אני נוטה להאמין" — המשיך זכרוני — "שאילולא פרשת ואנונו לא היה מתעורר גם הוועד החדש הזה, שגם כעת ממרי ההד הציבורי שהוא מקים מצומצמים למדי".

קריקטורת שרון ומודעות־האבל נפסלה שנית – לאחר הקרנתה בטלוויזיה

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

הקריקטורה בה נראה שרון מעיין במודעות האבל של חיילי מלחמת לבנון, אשר נפסלה על־ידי מנהל מוזיאון חיפה — נפסלה אתמול שוב.

הפעם, היתה זו פסילה בדיעבד: מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, גינה אתמול את כתבתו של כתב הטלוויזיה עמוס כרמלי, על שהיה את הקריקטורה במסגרת כתבה שהכין על תערוכת הקריקטורות הפוליטיות המוצגת בימים אלה במוזיאון חיפה. פורת אמר כי שידור הקריקטורה היה מעשה מוטעה, שעלול לפגוע ברגשות הורי השכולים, ונראה שנעשה מתוך רצון לעשות "דווקא", ולא מתוך שיקול דעת נבון ונכון.

כזכור, פירסם "על המשמר" כי מנהל מוזיאון חיפה המכר על חוות דעתו של הורה אחד ויחיד. כאשר נשאל פורת אם קיבלה רשות השידור פניות נוספות, אמר כי לא היו פניות כאלו.

לשאלה מרוע, אם כן, אימץ פורת את החלטת מנהל מוזיאון חיפה, השיב פורת, כי צריך להבחין בין כלי תקשורת ממלכתי כמו הטלוויזיה ובין העיתונות הפרטית. "לא כל מה שמותר לעיתון כ"על המשמר" מותר לטלוויזיה, שהיא בעלת תפוצת־כמיה, משום שהציבור אינו יכול לבחור לעצמו טלוויזיה אחרת. אני איני אומר שלא היה צריך לפרסם את עצם פסילת הקריקטורה, אבל לא היה צריך לשדר את הקריקטורה עצמה", אמר.

ועוד בפורום החדשות של רשות השידור: מנהלי הרדיו והטלוויזיה יורו לכתבים להימנע מן ההתבדחויות הרווחות לאחרונה במהדורי החדשות ברדיו ובטלוויזיה. בעניין זה אמר אתמול פורת, כי כמה מהכתבים סיגלו לעצמם סגנון של עליונות מתחכמת, ההופך את תוכניות החדשות לתוכניות סאטיריות. והדברים הגיעו לשיא כשנערך השעון שקיבל פרס. כך למשל, אמר אחד הכתבים: השעה 12:30 לפי השעון ההוא..." ודוגמאות נוספות אותן סירב פורת לפרט.

"לא ייתכן שמחלקת הבידור תעסוק בחדשות ומחלקת החדשות תעסוק בבידור. הדבר עלול לגרום לאובדן אמינותה של רשות השידור. ואם יש מי שחושב שיש לו כישורים סאטיריים, שיופנו ב"סיכה למסיבה" — אמר פורת.

ביתנו שרוי באבל
עם מותה של חברתנו
ציביה לאוסון
ההלוויה התקיימה ביום שישי 30.1.87
המשפחה
וקיבוץ העוגן

אנו מצטערים על כך שמודעת האבל על מות צביה לאוסון ז"ל, [illegible] מגליון אתמול בגלל טעות טכנית.

ביום השלושים למות חברנו היקר
אברהם הרמן
נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום רביעי, 4.2.87, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ נגבה

יום השלושים לפטירתו של חברנו
מיכאל מרכוס ז"ל
יתקיים ביום שלישי 10.2.87
ירידה לבית העלמין בשעה 15.30
אזכרה במועדון בשעה 21.15
בית גברין

במלאת שנה
לפטירתה של חברתנו
שולמית (שולה) כלנר ז"ל
נעלה לקברה להתייחד עם זכרה
ביום שלישי ד' בשבט תשמ"ז 3.2.87 בשעה 3.00 [illegible]
המשפחה
וקיבוץ [illegible]

ביתנו שרוי באבל
על מות חברתנו
דבורה פולקה
הלוויה תצא היום, יום ב' 2.2.87
בשעה 15.00 מבית ההנצחה
קיבוץ מענית

ביום השלושים לפטירת
יהודית (סבתא) גוטמן ז"ל
נתייחד עם זכרה
ביום שלישי, ד' שבט תשמ"ז, 3.2.87, בשעה 15.00,
עלייה לקבר לגילוי המצבה
המשפחה
וכל בית העוגן

קיבוץ עין־המפרץ
מחפש
אחות מוסמכת
התחלת העבודה
מרץ־אפריל 1987
נא להתקשר לטלפון:
04-919747 או 04-919777

"המשמר" עיתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר הדרים 102–121, טל' 233161–3, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' סבנור 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

דו"ח הסנאט

שמעון ושני היצחקים סיכמו: ישראל לא ידעה על הכספים

חה"כ אלעזר גרנות ויוסי שריד תובעים תשובה ברורה: האם מכרה ישראל נשק לאיראן לפני שהתבקשה לעשות כן על־ידי ארה"ב?

מאת ולית שחורי, מוטי במוק ואבי בניהו, כתבי "על המשמר"

צוות שלושת ראשי הממשלה, יצחק שמיר, שמעון פרס ויצחק רבין, התכנס אתמול בבוקר לפני ישיבת הממשלה והחליט על נוסח תגובת ישראל על דו"ח הביניים של ועדת המודיעין של הסינאט. נוסח התגובה אינו מחודש ביחס לתגובת ישראל בעבר.

בתום ישיבת הממשלה נמסרה התגובה לכתבים על־ידי יועץ ראש הממשלה לענייני תקשורת אבי פזנר. בתגובה, ישראל חוזרת ומדגישה, כי לא ידעה ולא היתה שותפה בדרך כלשהי בהפניית כספים איראניים לסיוע ל"קונטראס".

עוד נאמר בתגובת הממשלה, כי כספי העסקות האיראניות הועברו על־ידי הנציג האיראני ישירות לחשבון שנמסר על־ידי האמריקנים ושום סכום כסף, שהעבירו האיראנים, לא עבר ולא נשאר בידי ישראל או נציגיה.

הממשלה קובעת עוד, כי אין שחר לטענה כאילו ישראל הציעה לארה"ב לספק נשק ל"קונטרס". התגובה מסיימת בהדגשה חוזרת, כי "בנושא האיראני פעלה ישראל מתוך שותפות ותיאום מלאים עם ארה"ב, מקובל ביחסי הידידות ההדוקים בין שתי המדינות".

חברי ועדת החוץ והבטחון יוסי שריד (ר"צ) ואלעזר גרנות (מפ"ם) תבעו אתמול מראש הממשלה, יצחק שמיר, וממלא מקומו, שמעון פרס, להשיב באופן ברור על השאלה האם מכרה ישראל נשק לאיראן, עוד לפני שהתבקשה לעשות זאת על־ידי ארה"ב, למען שחרור בני הערובה האמריקנים.

לדעת שני הח"כים, זאת השאלה המרכזית בוויכוח הציבורי המתנהל כעת בארץ. גרנות ושריד טוענים כי למרות שהציגו שאלה זו לראש הממשלה ולממלא מקומו בהזדמנויות שונות, לא זכו עד כה לקבל תשובה. "כל זמן שפרס ושמיר משתמטים מלהשיב, לא תבריח ישראל לגבש גירסה אמינה משלה לפרשה האיראנית", אמרו שריד וגרנות.

שר הבטחון, יצחק רבין, אינו מוכן לנקוב בשמה של האישיות האמריקנית מהמועצה לבטחון לאומי שהציעה לו, לדבריו, בשעתו לסייע לארגון "הקונטרס". "כשאחליט לומר מי האיש — אעשה זאת", אמר. "הוא פנה אלי בנוכחות עוד שני ישראלים".

רבין הכחיש מכל וכל את דו"ח ועדת המשנה לקונגרס. "זו תעודת עניות, הם הגיעו למסקנות ללא כל שחר במציאות, לא אני ולא אף גורם ישראלי מוסמך להציע סיוע ל"קונטרס". נהפוך הוא, גורם אמריקני פנה אלי ואני אמרתי לו שאינני מעוניין. יש לנו הרבה צרות ואיננו רוצים עוד".

שר הבטחון הוסיף, כי ככל הידוע לו, אין כל נשק ישראלי בידי ארגון המורדים בניקרגואה.

השגריר רוזן: הדו"ח – הקדמה שבעקבותיה תצא האמת לאור

ועדת החקירה של הסינאט רוצה לעיין ביומן של רייגן

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארצות הברית וסוכנויות הידיעות

וושינגטון. — נציגי ישראל ואוהדיה הביעו אתמול בטחון ביכולתם לסווג כל השלכה פוליטית שלילית שתהיה לדו"ח הסנאט על פרשת איראן וה"קונטרס".

"אני משוכנע, שישראל מילאה רק תפקיד שולי בפרשה זו וכי הנסיון לתלות את הקולר בישראל יכשל", אמר השגריר מאיר רוזן. לדבריו, "הציבור האמריקני איננו קונה את הניסיון להאשים את ישראל בפרשה זו".

בראיון לרשת הטלוויזיה בכבלים תאר רוזן את דו"ח הסינאט כ"הקדמה" וטען כי חקירות אמריקניות נוספות ממשיכות להערך. לדבריו, לא יישארו סודות כמוסים והאמת כולה תצא לאור, ואז אפשר יהיה להיווכח אם ישראל היתה אחראית או לא. הוא הדגיש, כי מה שעמד למבחן כאן הוא יחסי ארצות הברית עם איראן ולא דברים אחרים.

רוזן מסר, כי ישראל כבר הודיעה לארצות־הברית כי תשתף פעולה בחקירות הבאות ותעשה הכל כדי לסייע להן. עם זאת אמר, כי "אין ספק שזהו איננו ענין ישראלי".

רוזן סיכם ואמר, שיחסי ישראל ארצות הברית נותרו "מצויינים" ושיתוף הפעולה ביניהן מעולם לא היה הדוק יותר.

פעילים פרו־ישראלים בוושינגטון אמרו אף הם, שלא חשו בשום תגובה נזעמת בקונגרס כתוצאה מהדו"ח. אולם ישנם משקיפים פרו־ישראלים הנוהגים להיות נחרצים בענין זה, בעיקר בנוגע לחלקה של ישראל כאספקת נשק ל"קונטרס".

בינתיים צוטט סוחר הנשק יעקב נמרודי ב"ניו יורק טיימס", כאומר שמשרד הבטחון אישר מכירת נשק מתוצרת ישראל לאיראן בשווי 50 מליון דולר כחודשיים לפני הבקשה האמריקנית הראשונה להסתייע בישראל בקשרים עם טהרן. לפי גרסת ישראל, מעורבותה החלה על־פי בקשה אמריקנית. לדברי נמרודי, החלו הקשרים לפני כן כאשר איש הקשר האיראני הבטיח להעביר לישראל טנק סובייטי טי. 72 שנלקח שלל מעירק, אולם העיסקה בוטלה ברגע האחרון בעת שהנשק הועמס באילת. האיראנים החליטו אז, כי דרושים להם טילי "טאו" מתוצרת ארצות הברית יותר מאשר פגזי מרגמה מתוצרת ישראל.

ועדת הסנאט החוקרת את מעורבות הבית הלבן במשלוחי נשק סודיים לאיראן ולמורדי ניקארגואה, תבקש כנראה לעיין ברשימות הפרטיות של הנשיא רייגן —מוסר ה"וושינגטון פוסט".

העתון מסר, כי ראש הסגל של הבית הלבן דונאלד ריגן הודיע בישיבה סגורה של ועדת הביון של הסנאט בחודש שעבר, כי הנשיא כותב יומן כדי לעזור לו לחבר את זכרונותיו.

חבר הוועדה, הסינאטור ויליאם כהן הרפובליקני, סבור כי רשימות אלה עשויות לכלול פרטים על פרשת איראן ומורדי ניקראגואה, והוא יבקש לעיין בהן.

העתון מציין, כי הדבר דומה להקלטות שהיו בידי הנשיא ניקסון, ואשר בית המשפט העליון הורה לו למסור אותן לבית המשפט שחקר את שערוריית ווטרגייט.

הבית הלבן הסכים עד כה למסור מסמכים כפי שדרשו הוועדות השונות החוקרות את פרשת איראן.

הממשלה ספגה בחודש שעבר סכום שיא: 615 מיליון שקלים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה ספגה בחודש שעבר סכום שיא של 615 מיליון ש"ח — הודיעו אתמול בנק ישראל ומשרד האוצר.

בנק ישראל הודיע כי בחודש שעבר נשארו רזרבות מטבע החוץ כמעט ללא שינוי, בסוף החודש יסתכמו הרזרבות ב־4152 מיליוני דולר, כמיליון דולר פחות מאשר בסוף דצמבר.

הספיגה ללא תקדים של הממשלה היתה תוצאה של ירידה ברמת הפעילות הממשלתית, המשך של מגמת העלייה בהכנסות ממיסים ושל גיוס הון גדול מאוד על־ידי הממשלה. מנתוני האוצר עולה, שבחודש ינואר היו הוצאות הממשלה נמוכות ב־7% אחוזים מהממוצע החודשי לעשרת החודשים הראשונים לשנת הכספים. בעקבות זאת, הסתכם עודף ההכנסות על ההוצאות של הממשלה ב־247 מיליון שקל.

הציפיות להתגברות האינפלציה כחודשים הקרובים הביאו לגל ביקושים לאיגרות־חוב צמודות של הממשלה, ובעקבות זאת גאה גיוס ההון הממשלתי. בינואר הסתכם גיוס ההון ב־247 מיליון ש"ח הממשלה גייסה גם על־ידי מלוות קצר־מועד כ־70 מיליון ש"ח ובסך־הכל הסתכם הגיוס בשוק ההון ב־817 מיליוני שקלים.

פשיטות המשטרה הבריטית על בי.בי.סי. הופכות לשערוריה

מאת עוזי מהנימי, לונדון

האופוזיציה בבריטניה הרימה אמש קול זעקה נגד מגיעת חופש הדיבור. לאחר 28 שעות פשטו בלשי משטרה במשרד בי.בי.סי. על לווין הריגול הבריטי החדש "זירקון".

בלשי המשטרה הנשימו מאז יום ה' הלום של כל צנזור מצוי — להכנס למערכת עיתון ולחפש מסמכים ונסרטים חומר העלול לחזיק ל"בטחון המדינה", ובתקוה למצוא שמות המדליפים.

בלשי המשטרה החלו ביום ו' בחיפושים אחרי חומר תיעודי לסידרה שהיתה אמורה להיות משודרת ע"י הבי.בי.סי., בשם "חברה סודית". הפרק הראשון של הסידרה הוא אודות לווין הריגול הבריטי שזכה לכינוי "זירקון".

עיתונאי בשבועון השמאל "ניו סטייטסמן" הכין כתבת טלוויזה על הלווין, בה חשף בין השאר כי הממשלה העלימה מהפרלמנט את דבר קיומו של הלווין.

הבי.בי.סי., כנראה בצו מלמעלה, הורה לאסור על הקרנת התכנית על הלווין, אך פרטי הפרשה התפרסמו ב"ניו סטייטסמן", שגליונותיו נעלמו מהדוכנים ביום הופעתם.

הפשיטה המשטרתית אתמול על מערכת הבי.בי.סי בגלזגו, שם הוכן סרט הטלוויזיה, היתה המשך לפשיטה קודמת של המשטרה. צו בית משפט נתן לשוטרים יד חופשית לאסוף מהמערכת ככל הבא לזה, ורק הרעקותם של ראשי הבי.בי.סי והוצאת צרגנדי אילצו את השוטרים לקחת רק חומר הקשור בלווין. האבסורד הוא, שבעוד בלשי המשטרה אוספים חומר ממשרדי הבי.בי.סי., החלו תחנות פרטיות בסקוטלנד להקרין את תכנית הטלוויזיה שנאסרה.

הפרשיה, שהחלה לפני שבוע עם פרסום הכתבה ב"ניו סטייטסמן", מתחילה להפוך לשערוריה.

2.2.87

חאשוגי: תיווכתי בין פרס לערפאת!

דובר פרס: שטויות

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארצות־הברית

וושינגטון. — סוחר הנשק הסעודי עדנן חאשוגי אומר, כי בשנה שעברה שימש כמתווך אישי בין פרס לערפאת.

בראיון ל"וושינגטון פוסט" אומר חאשוגי, כי ניסה להסדיר הסכם הכרה הדדי בין ישראל ואש"ף. לדבריו, קיבל הבטחה מערפאת, כי יכיר בישראל אם זו תכיר באש"ף כ"נושא ונותן לגיטימי להסדר שלום".

חאשוגי מספר, כי התקשר אז עם אל שווימר, מקורבו של פרס, וביקש ממנו להעביר לראש הממשלה ראז את הדברים. שווימר השיב בשם פרס, כי אם ערפאת יסכים להחלטות קמפ־דייוויד, הוא יקבל את הצעתו. לפי המוסכם, ישמר המסמך ההדדי בכספת אך לא יפורסם, אלא ישמש כאיום של צד אחד על השני במקרה של התנכלות.

לדברי חאשוגי, ערפאת "התקפל" בשלב זה.

דוברו של פרס אורי סביר הגיב על הסיפור באומרו: "אני חושב שאלה שטויות. בינינו לבין ערפאת לא היה דבר במישרין או בעקיפין."

30 מקרי מוות בישראל מדי שנה בשל הרדמה

כ־30 מקרי מוות מתרחשים בישראל מדי שנה, כתוצאה מהרדמה המבוצעת לצורך ניתוח. עובדה זו גילה ד"ר ערן גלר, מנהל מחלקת הרדמה בביה"ח איכילוב בתל־אביב.

ד"ר גלר אמר זאת באסיפה של החברה הישראלית להרדמה, בה מאוגדים הרופאים המרדימים מבתי החולים בארץ שנערכה ביום ו' בבית הרופא בתל־אביב.

לדבריו, לפי הוראת מנכ"ל משרד הבריאות, הוא בודק כל מקרה מוות כתוצאה מהרדמה. הוא קרא לרופאים המרדימים לנקוט צעדים, כדי לשפר את המצב, נוכח ריבוי מקרי המוות.

פרופ' יואל דונחין מביה"ח "הדסה" בירושלים אמר, כי רמת המרדימים היא נמוכה מאוד. כאחד הבוחנים, החבר בוועדות הבחינה, הוא מכיר את המצב מקרוב והוא נתקל במקרים שהמתמחים אינם יודעים להשיב אפילו על דברים בסיסיים.

ד"ר גבריאל גורמן מביה"ח "סורוקה" בבאר־שבע תקף את הוועד היוצא, שלדבריו, לא עשה מספיק לטובת המקצוע. הוא הוסיף, כי רוב המרדימים בחרו לעבור במקצוע זה מחוסר ברירה אחרת.

הוא הוסיף, כי זה מקצוע קשה מאוד ורמת השכר בו נמוכה, המקצוע מוכר אמנם כמקצוע מיוחד, אולם התוספת המקצועית הניתנת היא מגוחכת: 97 ש"ח לחודש. למרדים אין כמעט אפשרויות לפראקטיקה פרטית, הוסיף.

ד"ר מרק טברסקי מנהל מחלקת הרדמה וטפול נמרץ בביה"ח בצפת אמר, כי המרדימים הם קרבן של שיטת הרפואה בארץ, המאפשרת לבצע פרקטיקה פרטית בבתי חולים ציבוריים.

הוא טען, כי זה זמן הוא מתריע על המצב וציטט מאמר שפירסם בחוברת על דיוני הכינוס הבינלאומי הי"13 של המרדימים מאוקטובר 1983. שם נאמר: "רופאים מרדימים בארץ רוצחים יותר אנשים מאשר המחבלים בגבולות המדינה".

הכינוס היה סוער ביותר ורופאים שהשתתפו בו ענדו על דש בגדיהם "אני פראייר". (עתי"ם)

חשש לניצול מצוקת הקיבוצים להזרמת כסף להתנחלויות

מאת כתבנו הכלכלי מירושלים

חברי הליכוד בוועדת הכספים של הכנסת מתכננים לנצל את מצוקת הקיבוצים כדי להזרים כספים להתנחלויות.

ועדת הכספים אמורה לאשר בימים הקרובים תוכנית לפריסת חובות של קיבוצי התקע"ם בסך 260 מיליון ש"ח. אך חברי הליכוד מאיימים שאם לא יאושרו סכומים "לעיירות פיתוח וההתנחלויות", הם יכשילו את בקשת האוצר לאשר את הסיוע לקיבוצים.

ח"כ אריאל וינשטיין, (ליברלים) המרכז את סיעת הליכוד בוועדת הכספים, אמר שיש להבטיח שחברי המערך בוועדת הכספים יצביעו בעד תקציב הרפורמה במיסים, ואגרת החינוך לפני שוועדת הכספים תאשר את הסיוע לקיבוצים.

דרוקמן מבקש דיון דחוף בהצהרותיו של שר ההגנה המצרי

מאת מרדכי במוק, כתב "על המשמר" בכנסת

חבר ועדת החוץ והבטחון, חיים דרוקמן (מפד"ל) ביקש אתמול מיו"ר הוועדה אבא אבן לכנס אותה בדחיפות כדי לדון במה שכינה הצהרותיו המלחמתיות ה"אנטי־ישראליות" של שר ההגנה המצרי אבו ע'זאלה בוועידה האיסלאמית.

דרוקמן מרגיש, כי השר המצרי הגדיר את ישראל כאויב העיקרי והיחיד של ארצו, וגילה שמצרים מתכוננת למלחמה למרות מה שהיא מכנה השלום המדומה עם ישראל.

"עתה מתגלה לעיני כל, פרצופה האמיתי של מצרים ופרצופו האמיתי של השלום עימה", טוען דרוקמן. לדעתו, "איננו יכולים ואסור לנו בשום פנים להיות שווי־נפש ולעבור לסדר היום נוכח גילוי חמור זה".

עדי גבאי | יאיר נדב
נישאים
החתונה נערכת בחוג המשפחה
2.2.87 | תל־אביב

רבין: ישראל אינה בנק אסירים שממנו גובים על שחרור חטופים

לא יעלה על הדעת שישראל תיענה לפניה כזו — אם תוגש מצד ארה"ב

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי וסוכנויות הידיעות

שר הבטחון יצחק רבין אמר אמש, כי עד עתה לא היתה כל פניה אמריקנית לישראל להיענות לדרישת ארגון ה"ג'יהאד האיסלמי" בביירות, הדורש שחרורם של 400 מחבלים מארגון "חיזבאללה" הכלואים בישראל, תמורת שחרור של הכומר טרי וייט.

רבין אמר, כי לא יעלה הדעת, שישראל תיענה לתביעה שכזו, אם תבוא. "יקשה עלינו לראות את ישראל, העוצרת, שופטת ומחזיקה אצלה אלפי מחבלים — כבנק בינלאומי לאסירים, שממנו גובים עבור שחרור חטופי כל המדינות", אמר רבין. לדבריו, קודם כל עלינו לדאוג לחטופים הישראלים בלבנון.

טרי וייט, שליח הכנסיה האנגליקנית, הניח מאחוריו מכתב כאשר יצא לשיחתו האחרונה, בו קבע כי אין לשלם כופר תמורת שחרורו או לסכן חיים כדי להצילו, אם ייחטף — מסרה אמש דוברת הכנסיה.

וייט, שניסה לשאת ולתת למען שחרורם של בני ערובה אמריקנים המוחזקים בלבנון, נעדר זה 12 יום, על רקע שמועות כי גם הוא נעצר.

דוברת הכנסיה של אנגליה אמרה, כי וייט השאיר הצהרה כתובה אצל הארכיבישוף מקנטרברי, רוברט רנסי, לפני שיצא לשליחותו האחרונה.

"טרי קבע במפורש, כי איש לא יסכן את עצמו בנסיון לחפש אחריו, ואין הוא רוצה שכספים או אנשים יוחלפו תמורתו", אמרה הדוברת איב קיטלי.

פקידים בריטיים אמרו, כי משרד החוץ הבריטי הזהיר את וייט לא לנסוע ללבנון, אך הוא החליט לא להישמע לאזהרה זו.

העתונים כתבו, כי שגריר בריטניה בלבנון, ג'ון גריי, טס ללונדון כדי להזהיר אישית את וייט מפני הסכנות הכרוכות בשליחותו.

העתון המערב־גרמני "בילד אם זונטג" כתב, כי חוטפים של שני המערב גרמנים וארבעת הפרופסורים האמריקנים, דרשו בסך הכל כופר של 50 מיליון דולר ממערב גרמניה ומארה"ב.

לפי העתון, איימו החוטפים על מערב־גרמניה בפיגועים עקובים־מדם, אם לא יתמלאו דרישותיהם.

תנאי אחר הוא כי מוחמד עלי חמאדה, הטרוריסט הלבנוני שנעצר ב־13 בינואר בפרנקפורט, לא יוסגר לארה"ב. אם יוסגר, יוצאו להורג מיד שני המערב־גרמנים, רודולף קורדס ואלפרד שמידט.

בבון ממשיכה הממשלה להטיל איפול מלא על הפרשה.

בביירות פירסם "ג'יהאד איסלאמי לשחרור פלשתין", שטען לאחריות לחטיפת ארבעת המרצים, הודעה בה איים להרוג אותם, אם ישראל לא תשחרר תוך שבוע ימים 400 אסירים.

בהודעה נאמר: "אנו קובעים אולטימטום של שבוע ימים, שלא ניתן להארכה, לחילופי השבויים, ואחרי תקופה זו לא תהיה לנו תועלת להחזיק את ארבעת האמריקנים בחיים. "נוציא אותם להורג ונזרוק את גופותיהם על פחי האשפה של קפריסין", נאמר.

בבון מסר השבועון "שפיגל", כי שני המערב־גרמנים החוטפים שיגרו באמצעות מתווך ערבי מכתבים לקנצלר הלמוט קוהל ולמשפחותיהם.

מקורות בממשלת בון אמרו, כי איש־קשר ערבי מקיים מגעים בין בון לבין החוטפים.

"החוטף מס' 1"

"החוטף מס' 1" בלבנון הוא אדם, שגילו כ־40 שנה ולו חמישה ילדים, אימאד מוגניה, המשתייך לתנועת "חיזבאללה" השיעית הפרו־איראנית — מוסר השבועון האמריקני "יו.ס. ניוז אנד וורלד ריפורט" בגליונו האחרון.

השבועון, המסתמך בין היתר על מקורות ביון במזה"ת, מוסיף כי מוגניה, שמעולם לא פורסם צילום שלו, חי במחתרת ומעביר את הוראותיו לשבעה עוזרים.

עוד מסר השבועון, כי הוא מקבל את הוראותיו מראש ממשלת איראן חוסין מוסאווי.

עם הגשת דו"ח ועדת הביקורת בקיבוץ הארצי — לוועד הפועל

„יש להשתחרר ממחשבה שניתן להוריד מסכי ברזל על פעולות"

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

"בחברה שלנו דרוש גיבוי ציבורי רחב לביקורת, ורצויה הפעלה חברתית בתהליכי הביקורת; זה אלמנט בסדרי הדמוקרטיזציה של המערכת שלנו ותרומה לייעולה. איננו מחפשים את החריגים האישיים, ובוודאי לא פגיעות בטוהר המידות האישי. מותר לקבוע כי המערכת שלנו בתחומים אלה נקיה ואיתנה".

דברים אלה אמר אתמול אדם ראגר, רכז ועדת הביקורת בקיבוץ הארצי, בישיבת הוועד־הפועל של הקיבוץ הארצי שהתכנס אתמול בגבעת־חביבה, לדיון בדו"ח ועדת הביקורת.

מזכיר הקיבוץ הארצי, חיים אורון (ג'ומס), שפתח והינחה את הישיבה, מציין כי יש רגישות־יתרה לחשיפה, בעיקר בשל חשש של ניצול לרעה מצד גורמים עויינים רודפי־שערוריות. לדבריו, יש מחיר לאלטרנטיבה של בריחה מחשיפה מסודרת: "משאירים את השדה פתוח לרכילויות, עיוותים ושיבושים; יש להשתחרר מהמחשבה שניתן להוריד מסכי ברזל על תחומי פעילות או מבצעים כלשהם; מאמצעי־התקשורת העצמיים שלנו לא ניתן לעצור חשיפה; אין חולק על זכות הציבור לדעת, אולם מותר לדרוש מעצמנו גישה מאוזנת והצגה בלתי־סנסציונית של הנושא והישמרות מפני ירייה מעבר למטרה".

אמרי רון, חבר ועדת הביקורת, אמר כי אפשר שחלק מפרשיות העבר, שמדווחות על־ידי ועדת הביקורת, היו נמנעות אילו פעלה ועדת הביקורת כפי שהיא פועלת כיום. הוא הביע אכזבה מכך שחברי הוועד־הפועל, שליחי הקיבוצים, לא עוררו דיון בעניין הביקורת. הלקח העיקרי מכל "פרשיות העבר", אמר, "שאפשר למנוע אותן רק אם ההחלטות יהיו כפופות לביקורת ציבורית תנועתית". שמעון אבידן, חבר ועדת הביקורת, ציין כי בצד הליקויים, יש גם אור. על הביקורת להתערב בהתרחשות הדברים בהתהוותם ולא "פוסט מורטום".

יושב־ראש הוועדה לבחינת המעבר ללינה משפחתית בקיבוצים, חיים חבר, הדגיש כי קיבוץ העומד לעבור ללינה משפחתית צריך להתחייב לא להגדיל בשל כך את הדירות. זאת, במגמה לא להחריף את הקשיים החברתיים והכלכליים הפוקדים את התנועה הקיבוצית.

הדיון, בו השתתפו עשרות חברים, לא סוכם ונדחה לישיבה הבאה של הוועד־הפועל.

הוועד־הפועל אישר את הצעת הוועדה הפרסונלית שהביא אריה גלערי ובחר ביהודה מרלא מעין־החורש לרכז החטיבה הצעירה בקיבוץ הארצי במקום עלי דור המסיים את תפקידו וחוזר לקיבוצו.

מאבק בבית־המשפט בין הורים לבתם על בנם בן ה־16

האב והאם נשברו מ"התחרדות" בנותיהם ונטשו ביתם שבווינה

כך עולה מעדות האב בעקבות עתירת בתו לבג"ץ • עדת ראייה: הגבר נשען על הילד והרביץ לו באכזריות, האשה התיישבה עליו • בג"ץ החליט: הנער שנלקח בכוח מן הישיבה בבני־ברק יישאר בידי הוריו •

בית־הדין הגבוה לצדק פסק, כי הנער בן ה־16 שהוצא על־ידי הוריו מישיבה בבני־ברק, יישאר בידי ההורים. בכך דחה את עתירת "הביאס קורפוס", שהגישה אחותו של הנער ביום ה' שעבר.

בג"ץ פסק עוד, כי צו עיכוב היציאה מן הארץ שהוצא נגד הנער יישאר בתוקף למשך 7 ימים ובתקופה זו תוכל האחות להגיש לבית־המשפט המחוזי בקשה לצו אפוטרופסות על אחיה.

כזכור, הוגשה העתירה על רקע חזרתם־בתשובה של שלושת ילדי המשפחה — הבת העותרת, אחותה והבן הקטין נשוא העתירה — למורת־רוחם של ההורים. המדובר בנער בן 16 הלומד בישיבת "תפארת תורה". לדברי עתירתה של האחות, אולץ הנער בידי הוריו להיכנס למכוניתם, שם הזריקו לו זריקת טישטוש וניסו להמריא עימו לאוסטריה. בעקבות תלונה שהגישו רבני הישיבה והמשטרה, אותרו הנער והוריו זמן קצר לפני שעמדו לעלות למטוס. אחותו הגישה עתירה לבג"ץ בו ביקשה להורות להורים להשיב את הנער לישיבה.

אחותו של הנער הגישה לבג"ץ תצהירים אחרים של עדי־ראיה שהבחינו בהורים המעלים בכוח את בנם למכוניתם. עדת־ראיה אחרת, חיה אלקה, טענה בתצהיר: הילד הוכנס בכוח למכונית, הושכב על גבו במושב האחורי, הגבר נלחם עימו קשות, הגבר נשען על הילד והרביץ לו באכזריות. האשה נכנסה למכונית והתיישבה עליו, הרביצה ונלחמה איתו. הנהג הלך למושב הנהג והתניע את הרכב. בינתיים, הגיעו שלושה אנשים מכיוון הישיבה, ניסו לעצור את הרכב אך הוא נסע וכמעט דרס שניים מהם — נטען עוד בתצהיר.

לאחר קביעת בג"ץ כי הנער יישאר ברשות הוריו פרץ אביו בבכי ואמר: "שוטפים לילד שלי את המוח, אינני מוכן לאבד את בני, לאחר שבנותי הלכו לאיבוד על־ידי החרדים."

בתצהיר שהגיש האב לבג"ץ טען כי לאחר שבתו הבכורה חזרה בתשובה, הפכו חיי המשפחה לבלתי־נסבלים. "בשנת 1982 הודיעה לי הבת כי החליטה לחזור בתשובה. לאחר מכן החלה להקצין יותר ויותר את התנהגותה ודרשה מכל בני המשפחה לנהוג על־פי דרכה" — טוען האב בתצהירו. "לא חלף זמן והבת החליטה שאסור מעתה ואילך לכל בני המשפחה בשום אופן לשמוע רדיו או לראות טלוויזיה. בהזדמנות אחרת הודיעה לי כי הקידוש שאני עורך פסול ועל כן לא תשתה יין שנגעתי בו או לחם שברכתי עליו. דברים שגררו סערות ומריבות. הגיעו מים עד נפש, נשברתי פיזית ולא עמד בי הכוח להתמודד יום יום עם בתי. לאחר שגררה אחריה גם את הבת השניה, החלטנו לעזוב את הבית לזמרמה. במחצית 1985 נסענו לאוסטריה, שבה התגורר בני בכורי", טוען האב.

האב טוען בתצהירו, כי לפני ארבעה חודשים נותק הקשר בינו לבין ילדיו ונודע להורים שבנם הוצא מבית־הספר והוכנס לישיבה של חוזרים בתשובה בבני־ברק. "במחצית דצמבר אשתקד הודיעה לנו שכנתנו מישראל, כי בתי מתחתנת במאה־שערים עם חוזר־בתשובה. באותו לילה נסעה אשתי לישראל ואז נודע לנו כי בתנו השניה התחתנה חודש קודם־לכן עם יהודי חרדי קיצוני, מבוגר ממנה בכ־20 שנה, והם מתגוררים בשכונת מאה־שערים".

ההורים טוענים, כי אין הם רוצים שבנם ילמד בישיבה ויקבל חינוך הנוגד את השקפתם הדתית. "בנסיבות אומללות אלו, אני מבקש מבית־המשפט לאפשר לי ולאשתי לשמור על זכותנו כהורים ולקבוע את חינוכו של הילד על־פי השקפת עולמנו".

(עתים)

אנשים ואירועים

נפוצץ אותך — מאיים ד"ב על דב ירמיה

מאת כתב "על המשמר"

אלמונים התקשרו אמש לדב ירמיה תושב נהריה, שהיה במשלחת השלום לרומניה, והודיעו לו כי מעתה ואילך "הוא עלול למצוא פצצה מעבר לכל דלת שיפתח בביתו".

האלמונים, שדיברו במבטא ישראלי הזדהו כחברי ארגון ד"ב, ולשאלתו של ירמיה השיבו כי שם הארגון מורכב מראשי התיבות: דיכוי בוגדים.

בשנות השבעים היה ארגון ד"ב השלוחה הפנים־ישראלית של הליגה להגנה יהודית, שנועדה "להגן" על עם ישראל מפני אויבים מבחוץ.

דב ירמיה טוען, כי בשבועות האחרונים היה קורבן להטרדות ואיומים טלפוניים שונים, אך מכיוון שעד אמש לא היו איומים ספציפיים, לא פנה למשטרה. אמש, לאחר האיום בפצצות, התלונן במשטרת נהריה, ונאמר לו שעליו לרשום עשר שיחות טלפוניות מסוג זה כתנאי לכך שהמשטרה תפנה ל"בזק" בבקשה להתקין ציתות בטלפון שבביתו.

דב ירמיה הביע פליאה על כך שח"כים ממפ"ם וממפלגות שמאל אחרות לא נאבקים על כך שתינתן הגנה משטרתית הולמת לחברי משלחת השלום לרומניה, שרבים מהם נתונים מזה זמן רב להטרדות ואיומים מצד אנשי כהנא ואלמונים.

מחכים לווקליזה

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

פסטיבל ווקליזה ("קולות בין החומות") המתקיים זו השנה השניה בעכו, יעלה כ־200 אלף שקל — מסר ראש העיריה, אלי דה־קסטרו.

דה־קסטרו סיפר, כי ייחודו של האירוע השנה בכך שכל הרכב המוסיקלי שישתתף באירוע, יביא עימו יצירה ישראלית חדשה שתבוצע לראשונה בפסטיבל. "קול ישראל" יקליט את היצירות ויפיק תקליט מיוחד של הווקליזה. האירוע המוסיקלי יתקיים בחלל־התווך ספה באולמות האבירים ובחאן אל־אומדן בעכו. כמו כן יתקיים מופע במרינה של העיר.

במקביל למופעים יתקיימו גם סדנאות לימוד שינוהלו על־ידי זמרים בכירים ומנצחי מקהלות, בהן ילמדו בכל יום במשך שעתיים זמרים שיבקרו בפסטיבל.

היום — שמח בנתיבות

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

כ־200 אלף איש ישתתפו היום בהילולה השנתית לזכר הבאבא סאלי. ההילולה נערכת מדי שנה בנתיבות, ומגיעים אליה מאמיניו של הבאבא סאלי, הוא הרב ישראל אבו חצירה.

את האירוע היום יאבטחו מאות שוטרים, אנשי מג"ב, צה"ל ומשמר אזרחי. במקום תהיה בימת אירועים, ועשרות דוכנים לממכר תשמישי קדושה, מים קדושים ותמונות של הבאבא סאלי. אתמול כבר זרמו אלפי אנשים מכל חלקי הארץ אל אתר ההילולה. שני מטוסים חכורים מארצות־הברית וצרפת, בהם חסידיו של הבאבא סאלי, נחתו אתמול בשדה התעופה בן־גוריון.

משטרת מרחב הנגב פנתה לציבור להגיע לאתר ההילולה בהסעות המאורגנות, כדי להפחית את עומס התנועה. הציבור גם התבקש לגלות עירנות לתנועת כלי־רכב חשודים ולחפצים חשודים.

רבין על הקו

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

"נכון, אתה צודק, מכת הדליפות וההדלפות בתחום הבטחון חמורה, זו תופעה קשה שצריך לחפש דרך וחקיקה למנעה. האויב אכן שואב הרבה מידע מהפירסומים בעיתונות. אנחנו מנסים להפעיל מערכת משמעתית נגד מדליפים" — כך השיב שר הבטחון יצחק רבין לחייל צה"ל שהביע דאגה מהדלפות בטחוניות, במיוחד מחשיפת כף ידו של מרדכי וענונו.

רבין התארח אתמול באולפן גלי צה"ל והשיב לשאלות חיילים ואזרחים בנושאי צבא ואקטואליה.

צבי בר־גיורא מאשדוד הציג עצמו כבוגר תש"ח ולכן הרשה לעצמו לקרוא לשר הבטחון בשמו הפרטי "יצחק". הוא אמר לו: "היורדות, יצחק. פעם עשינו שירות קצר בצבא, הספקנו בשנתיים מה שלא מספיקים כיום בשלוש שנים. זה מזיק לנו. צריך לקצר את השירות". (רבין: המשימות היום קשות יותר ויש צורך לשרת זמן ארוך מאשר בתש"ח).

קצין מחיל־הים התעניין דווקא בפרויקט ההצטיידות של חיל־הים בספינות טילים "סער 5" וצוללות. (רבין: הנושא יוסכם לא לפני מאי. מחפשים מדינה עם ניסיון בבניית צוללות. המימון אמריקני. הייצור ייעשה באירופה. עתה מחפשים קבלן ראשי אמריקני שיגיש לנו הצעת מחיר).

אשת איש־קבע שאלה מדוע נתנו לבעלה תלושי קניה בסכום של 300 ש"ח כדי לקנות בגדי־ספורט בשק"ם, כאשר אין מספיק כסף למצרכי מזון. "בשוק אני קונה נעלי ספורט ב־20 ש"ח ובשק"ם זה יקר". רבין יבדוק מהר למה המחירים בשק"ם יקרים יותר.

קראקסי: הטרור הפך לשירות של שכירי־חרב

מאת אהרן ניר, כתב "על המשמר" באיטליה

רומא. — לטרור הבינלאומי אין מניע רעיוני לאומי, אלא הוא שרות של שכירי־חרב לביצוע תוכניות פוליטיות, גם בפרשיות הקשורות עם הבעיה הפלסטינאית. אי אפשר שלא לזהות שימוש בצורות של "שכירות חרב", המקשות על אש"ף להחזיק תחת פיקוח את הקבוצות השונות הפועלות בקרבו — קובע ראש ממשלת איטליה, בטינו קראקסי, בדו"ח לשני בתי הפרלמנט על פעולת שרותי הבטחון האיטלקים.

בדו"ח קובע קראקסי, שכל התנקשויות הטרור בשנה שעברה, לא רק באיטליה אלא באירופה כולה, נושאות חותם מזרח־תיכוני.

2.2.87

מי אשם? (גירסה אמריקנית)

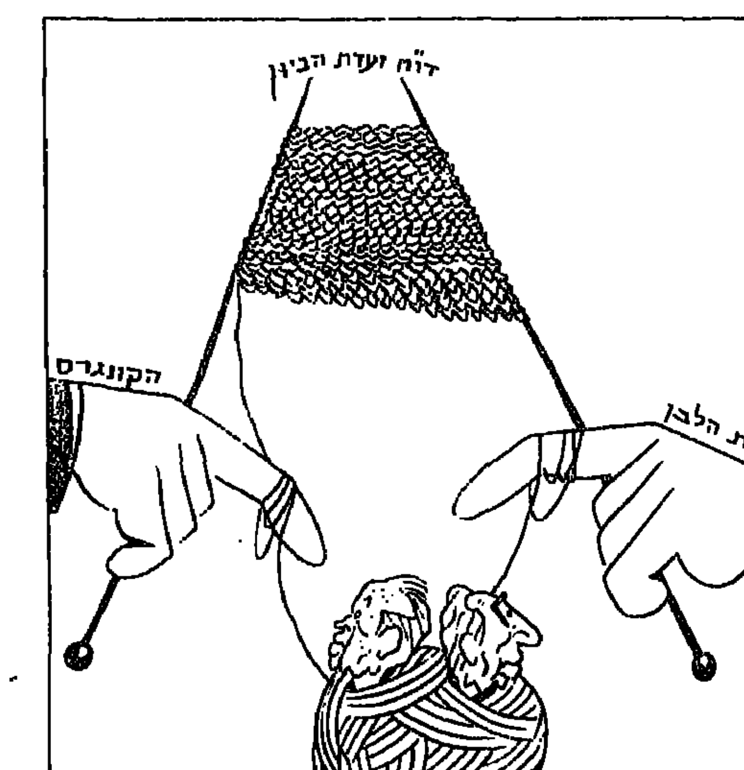

חצי־אמת, חצי תשובה

בדו"ח ועדת הסינאט האמריקנית אין עובדות מרעישות. רק האצבע המאשימה מתוחה יותר, לא רועדת. חוץ מזה עדיין נותרו הרבה שאלות פתוחות

מאת דליה רפאל, וושינגטון

[illegible] ועדת המודיעין של הסינאט [illegible] כי היוזמה האיראנית התפתחה [illegible] שילוב מספר גורמים. אחד מהם — [illegible] דו"ח הוועדה — היה "אינטרס [illegible] חוק ומתמשך בקידום יחסיה עם איראן".

[illegible] בוושינגטון אמרו אתמול, כי [illegible] אכן מצאה שישראל ביצעה את [illegible] אך לא יכלה לוודא האם הועלה [illegible] בפגישה בין רייגן לפרס. כללית, אין [illegible] כוללת עובדות מרעישות חדשות [illegible] לשנות את הקווים הכלליים של [illegible] איראן־"קונטרס" לפחות מבחינת [illegible]. הוא גם אינו זוכה למרכזיות [illegible] באמצעי־התקשורת כאן.

[illegible] בקונגרס, המתמחה בנושאי ישראל [illegible] אותו במיוחד, מציע לא לקפוץ [illegible] חפוזות. לדעתו, מוקדם מדי לומר [illegible] התבטאו מעורבותה של ישראל [illegible] של ישראלים בפרשה כולה. הוא מבין, [illegible] ישראלים רבים חשים שמנסים [illegible] את האשמה על ישראל. אך לדעתו, [illegible] הסתירות שבערויות הקיימות והיעדרן [illegible] עדויות־מפתח, המצב עדיין "נזיל" מאוד. [illegible] לא שמענו מנורת' ופוינדקסטר", הוא [illegible] ובין עדויותיהם של שולץ, מקפארליין [illegible] רייגן קיימות סתירות בסיסיות. הוא [illegible] ומסביר, כי החקירה בכללה עדיין [illegible] בשלביה המוקדמים ביותר. עדיין יש [illegible] מפתח הוועדות המיוחדות שיחקרו [illegible] בקונגרס ובסינאט. הן אפילו עוד לא [illegible] בשמיעת עדויות.

[illegible] ועדת הסינאט מסיק המקור — תוך [illegible] מכניר שכר נרחב נתון לפרשנותו [illegible] של כל אחד — כי לישראלים עצמם [illegible] הסכים למכירות הנשק ולאספקתו [illegible]. הם הציעו לארצות־הברית לעשות [illegible]. השימוש בסוחרי נשק פרטיים [illegible] להם קשר אישי עם ראש הממשלה דאז [illegible] ועמרורין לא יפגע במעמדו של פרס [illegible] ובמשל האמריקני. זאת ועוד, ביחס [illegible] למכור נשק לאיראן נמצאו הוכחות [illegible] יותר לגבי קשר ישראלי". בעניין [illegible] נשק ו/או כסף ל"קונטרס" קיימות [illegible] הוכחות, ועל כן נמוך יותר הסיכוי [illegible] ייפגע.

[illegible] הביע דעתו, שפירושים מסוימים [illegible] ממצאי הוועדה עשויים להביא "התלקחות ניצוצות" בתוך ישראל. אולם [illegible] "מוקדם מדי להתרגש" מהעניין [illegible] להמתין להשלמת החקירה של [illegible] המיוחדות. הוא הוסיף, כי מחכה [illegible] המתנה ארוכה, משום שאלה רק יחלו [illegible] השבוע, ומעריכים שלא יסיימו [illegible] לפני יוני השנה. גישתו הכללית של [illegible] המקור היא, שיחסי ארצות־הברית — [illegible] מעולם לא היו טובים יותר. ישראל [illegible] כל מה שרצתה גם מהממשל וגם [illegible], וכך יהיה לפחות בעתיד הנראה [illegible] לדעתו.

[illegible] כמהותה, השמיע מקור אקדמי [illegible] בישראל במזרח־התיכון ונחשב [illegible] וידידותי ביותר לישראל. הוא לא [illegible] ממשלת ישראל, כלי לחפש הצדקות [illegible] או אחרות. "העם בישראל התרגל [illegible] הממשלה מסתמכת על כך שישכח", [illegible] רק להמתין עד שנושאי החדשות [illegible]", הוסיף. אבל, לדעתו, ההשפעה [illegible]. אנשים סולדים כבר מהתהליך כולו. [illegible] הדו"ח מפרש המקור:

● נראה שעדיין לא נאמרת כל האמת. [illegible] הבלתי־אמינות ודברי שקר ממש [illegible] הבהרה נוספת. הערכתו היא, שנורת' [illegible] אמת, אך השיג יתרון משום ש"קבע [illegible] לפרוש את היריעה כולה, יהיו [illegible] עצמם ואולי לאמת את גרסתם לאור [illegible] שהתפרסמו ויוחסו לנורת', במקום [illegible] אותן מלכתחילה.

● גם אם יעיד נורת', נראה שהדו"ח מורה [illegible] מעורבות ישראלית מסוימת בנושא [illegible], דבר שהיה בניגוד לחוק [illegible] להם, בניגוד לקונסנזוס בארצות־הברית.

[illegible] כן ישראל בחרה להיות מעורבת [illegible] רגיש מאוד ו"טעון" מאוד בארצות־הברית. נוסף על כך, אם בחרה ישראל במעורבות, מדוע — שואל אותו מקור בפליאה עצומה — מדוע השאירה את כל המהלך הרגיש והמורכב בידי בעל תפקיד זוטר וחסר כל ניסיון, כמו עמירם ניר?

● ברור למקור, שישראל החליטה על מעורבותה כדי לרצות את הנשיא רייגן. בארצות־הברית נותנים, בסופו של דבר, אנשים את הדין. ואם לא דואג לכך כל גורם אחר — הרי שאמצעי־התקשורת דואגים לכך. עובדה היא, שהצעדים הראשונים שננקטו בתחילת הפרשה, היו פיטורי נורת' והתפטרות פוינדקסטר. כאן אין "ותק" או "קביעות". בישראל, לעומת זאת, סביר שעם חלוף המשבר, עוד יזכו הנוגעים בדבר בקידום.

גם יהודי ארצות־הברית רוצה לדעת את האמת ולא לשמש קהל מגויס־מראש לכל מדיניות ומעשה הנעשים בישראל, מוסיף הגורם העוסק בענייני המזה"ת. דו"ח ועדת הסינאט מציג ממצאים חדשים, לכאורה, וחמורים יותר לגבי אישים ותהליכים בישראל. עדיין נותרו שאלות רבות לבירור, רבות יותר ממספר התשובות שנמצאו. הדו"ח עצמו מציג שורת שאלות מרכזיות שיצריכו הבהרה נוספת. אחרות מהן מתייחסות למעורבות ישראל וישראלים במכירות הנשק לאיראן והעברות הכספים ל"קונטרס".

בשגרירות ישראל בוושינגטון היתה התשובה לדו"ח: "אין תגובה". כך נענו גם שאלותיהם של עיתונאים אמריקנים רבים.

התפתחות אחרת היא הודעת יו"ר הוועדה המיוחדת החוקרת בפרשה בקונגרס, כי הוא נושא ונותן עם ממשלת ישראל כדי לזכות בשיתוף־פעולה מצידה בחקירה. יושב־ראש הוועדה הוא חבר הקונגרס לי המילטון, דמוקרט מאינדיאנה.

דובר הבית־הלבן מסר, כי הנשיא המריץ כל הזמן לפירסום הדו"ח ועתה הוא מרוצה מאוד מפירסומו. דברי יושב־ראש ועדת המודיעין של הסינאט, בורן, נראים כסיכום המתאים ביותר לשלב הראשון בחקירה. בורן תיאר את הדו"ח כ"בסיס" לחקירת הוועדות המיוחדות. הוא אמר כי חברי ועדת המודיעין בחרו לא להסיק מסקנות, בעיקר משום ששאלות־מפתח נותרו ללא מענה.

עיקרי דו"ח ועדת הביון של הסנאט

להט הסיוע והאינטרס הקר

מאת זאב בליצר, וושינגטון

דו"ח ועדת הביון של הסינאט מהווה כתב־אישום חריף נגד ישראל והוא עומד בניגוד מוחלט להכחשות הפומביות מפי שמעון פרס, יצחק רבין, יצחק שמיר ודוד קמחי.

על פי הדו"ח מילאה ישראל תפקיד משמעותי בקידום משלוחי־נשק אמריקניים לאיראן ובהטיית הרווחים מן המכירות למורדי ה"קונטראס" בניקרגואה. בדו"ח נטען, כי ייתכן שעמירם ניר, יועץ ראש הממשלה לענייני טרור, העלה את רעיון הטיית הכספים ל"קונטראס", ואף נטל שני מיליון דולר מריווחי העסקה.

שמעון פרס, על־פי המיסמך, ידע במלואם את כל פרטי העסקה.

הדו"ח מגלה עוד, כי ישראל היתה מעורבת במכירת נשק — לא מתוצרת אמריקנית — לאיראן, לפני שארה"ב נכנסה לתמונה ב־1985.

להלן עיקרי המיסמך, המשתרע במקור על פני 65 עמודים.

הדו"ח אינו מוצא כל ראייה לכך, שהנשיא רייגן היה מודע אישית לתוכנית למימון אנשי ה"קונטראס" מפידיון הנשק שנמכר לאיראן. על ישראל, לעומת זאת, נאמר כי היתה מעורבת מאוד בפרשת המורדים בניקרגואה, כפי הנראה מחמת רצונה העז לגרום נחת למימשל, שהקונגרס מנע ממנו את האפשרות לסייע למורדים.

כך אירע — קובע הדו"ח — שלקראת פגישתו של הנשיא רייגן עם ראש הממשלה שמעון פרס, פגישה שנקבעה ל־15 בספטמבר, הכין אוליבר נורת' תזכיר בשביל ג'ון פוינדקסטר, שהיה באותה עת יועץ הנשיא לענייני ביטחון לאומי, על נושאים שעשוי פרס להעלות בשיחה.

תזכירו של נורת' מדווח, כי ביום ו', 12 בספטמבר, הציע שר הביטחון, יצחק רבין, כמות ניכרת של נשק מתוצרת סובייטית, משללו של צה"ל, לשימושה של "תנועת ההתנגדות בניקרגואה". על־פי התוכנית, עמדה ספינה, המניפה "דגל זר", לטעון את נשק השלל באותו שבוע ולהובילו לאנשי ה"קונטראס". התזכיר מייעץ לנשיא להודות לפרס, אם אך יעלה פרס את הנושא בשיחה, בהתחשב בעובדה, כי ברשותה של ישראל ציוד רב מתוצרת סובייטית, התואם את כלי־הנשק שבהם משתמשים אנשי הקונטראס. פוינדקסטר ציין על התזכיר, כי הוא דן בזה עם הנשיא רייגן.

ראש הצוות בבית הלבן, דונאלד רייגן, העיד כי הוא השתתף בתדריך לנשיא, שנערך כשעה לפני פגישת הנשיא עם פרס, ובתדריך זה נדונה הצעת רבין. רייגן אינו זוכר כל דיון בשאלת החוקיות של ההצעה על־פי החוק האמריקני.

הצעות ניר

הקשר הישיר בין רווחי מכירות הנשק לאיראן לבין מתן סיוע ל"קונטראס" נוצר בינואר 1986, בשיחה שנערכה בוושינגטון בין נורת' לבין עמירם ניר. ברשימות שנרשמו בעת שנורת' רואיין על־ידי שר המשפטים האמריקני, אדווין מיז, ב־23 בנובמבר 1986, מובאים דברים מפי נורת', שאמר כי הוא דן עם ניר במתן סיוע ל"קונטראס" וכי ניר "הציע להשתמש לצרכי הסיוע בכספים ממכירות הנשק לאיראן."

נאמר שם, כי נורת' האמין שניר הציע זאת על דעת עצמו. מיז העיר, כי לא היה בטוח מי העלה את הנושא של מתן כספים ל"קונטראס", נורת' או ניר. אך נורת' זוכר, כי דחה מה שהוגדר בפיו כהצעות אחרות של ניר להשתמש למתן סיוע ל"קונטראס" בכספים שנותנת ארה"ב לישראל או בכספים של ישראל עצמה.

"ברשימות אחרות, שנרשמו בראיון זה, נאמר רק, שניר אמר לנורת' בינואר, כי הישראלים ימשכו כספים מתוך חשבון קיים ויעבירו אותם לחשבון ניקרגואני." נאמר בדו"ח. "רשימות מן הראיון מידנורות מעידות עוד, כי נורת' העיד שהוא דן בעזרה הישראלית בכללה עם שר הביטחון רבין. אך אין הוא זוכר כי ביקש במפורש עזרה מן הישראלים."

ממסמכים שקיבלה הוועדה עולה, כי יתכן שהישראלים היקצו כספים מהעברת טילי ה"הוק" (לאיראן), בנובמבר 1985, למתן סיוע "להתנגדות הניקרגואית". מיז העיר, כי פרס התקשר איתו ב־25 בנובמבר וטען באוזניו, כי "כל אשר עשתה (ישראל) הוא לומר לאיראנים היכן להפקיד את הכסף." פרס טען, כי ישראל "לא טיפלה בכסף. הם אמרו לאיראנים באיזה חשבון בנק להפקיד את הכסף וכמה." אך ניר מילא תפקיד גדול בהרבה מזה שעליו דיבר פרס, כגון טיפול ישיר בכסף ב"חשבון הישראלי", קובעת הוועדה.

הדו"ח מביא מובאות מסקרי־ביון אמריקניים, שנכתבו ב־1984 וב־1985, המתארים את האינטרסים הישראליים באיראן. "סקרים אלה מדווחים גם על משלוחי נשק לא־אמריקני לאיראן על־ידי ישראל וכן על שימוש במתווכים ישראליים עוד ב־1982, כדי להסדיר עסקות פרטיות שהיו כרוכות בנשק אמריקני." בראיון עם מיז, ב־21 בנובמבר 1986, תיאר פוינדקסטר את האינטרסים הישראליים (באיראן) במונחים דומים מאוד. אך רוברט מקפארליין, ששימש כיועץ הנשיא לענייני ביטחון לאומי בימים של תחילת היוזמה האיראנית, אמר, כי מעולם לא קיבל מן הסי.איי.אי. דיווח שישראל עסקה בפעילות מעין זו בין 1981 ל־1985.

מקפארליין העיד, כי אילו ידע שהישראלים שלחו בעבר נשק לאיראן, היה נוח פחות להיענות להצעות ישראליות, שהועלו בעבור זמן, לחדש את המשלוחים. אך במברק הראשון ששלח לשולץ בעניין זה הצהיר, כי ברור לו שהצינור הישראלי אל תוך איראן קיים זה זמן מה.

בה בעת, החלו סוחר הנשק הסעודי עדנאן חאשוגי והמתווך האיראני מאנוצ'ר גורבאניפאר ללחוץ על ישראל לסייע לאיראן בהשגת נשק אמריקני. יועץ חלקי במועצה לביטחון לאומי, מייקל לדין, הציע למקפארליין, שארה"ב תיוועץ בישראל בנושא ההתרחשויות הפוליטיות שבכיכול התרחשו באותה עת בטהראן, בסופו של דבר, הורה מקפארליין ללדין "לקבל מישראל את נקודת־הראות שלה על המאבק בטרור האיראני." לדין שהה בישראל ב־4 וב־5 במאי 1985 ונפגש עם פרס ועם מומחים ישראליים לענייני איראן. פעילותו של לדין נודעה לשולץ, ובהודעה מן ה־5 ביוני, התלונן שר החוץ האמריקני לפני מקפארליין, כי מגעי לדין עם ישראל עקפו את משרד החוץ.

במברק־תשובה לשולץ, שנשלח ב־7 ביוני, כתב מקפארליין, כי לדין פעל על סמך השקפתו האישית, אשר ליוזמה האיראנית. כתב מקפארליין, "אני מפסיק אותה לחלוטין." עם זאת, הוסיף: "איני משוכנע כי זהו צעד נכון." מקפארליין קיבל חיזוק לעמדתו בזכות היוזמה האיראנית כאשר נפגש בוושינגטון עם דוד קמחי, ב־3 ביולי. "קמחי הודיע, כי דאגה גוברת נוכח לחצים סובייטיים, הניעה פקידי־רשות איראניים לבקש מישראל לברר, אם תהיה ארה"ב מעוניינת לפתוח בשיחות פוליטיות עם איראן," נאמר בדו"ח. קמחי העלה את האפשרות, כי בסופו של דבר, יבקשו האיראנים לקבל נשק אמריקני.

הישראלים "דוחפים" את העסקה

ב־14 ביולי, בא לוושינגטון "שליח פרטי" של פרס, שהדו"ח אינו מזהה אותו בשמו, כדי "לדחוף" את הנושא הזה במועצה לביטחון לאומי.

קמחי ונציגים ישראלים אחרים לימדו כל העת זכות על גורבאניפאר ואמינותו. אם כי האיש נכשל בבדיקה ב"מכונת אמת", שנערכה לו על־ידי הסי.איי.אי. בדצמבר 1985 אין ספק — קובע הדו"ח — כי דברי הרגעה של ישראל בעניין גורבאניפאר הם ששכנעו את מקפארליין לתמוך ביוזמה.

דונאלד רייגן ומקפארליין העידו עדויות סותרות לגבי השאלה, אם הנשיא אכן הסמיך את ישראל לשלוח לאיראן את משלוח הנשק הראשון, באוגוסט 1985. דונאלד רייגן טען, כי הנשיא לא ידע על כך וכי מקפארליין אמר לנשיא, כנזכרותו, שהישראלים "ימח שמם" מכרו לאיראנים 500 טילי טאו בלי ידיעת ארה"ב. מקפארליין טען לעומתו, כי הנשיא נתן אישור בעל־פה למסירת הטילים, והיה שרוי ב"מצב־רוח מרומם" בעבור כמה ימים, כאשר שוחרר בן־הערובה האמריקני, הכומר בנג'מין וייר.

בינואר 1986, הופקד עמירם ניר על קיום הקשר בין ישראל לבין המועצה לביטחון לאומי, משום שהאמריקנים רגזו על אל שווימר, יועצו של פרס ומייסד התעשייה האווירית בישראל, על הקילקולים שהיו במשלוח טילי ה"הוק" לאיראן בנובמבר 1985 האיראנים החזירו את המשלוח, משום שהטילים היו מיושנים.

בדצמבר 1985, עמד המימשל האמריקני על סף חיסולה המוחלט של היוזמה כולה, אך בתחילת ינואר, בא ניר לוושינגטון לנסות "להשאירה בחיים". ניר נפגש עם הנשיא רייגן, עם פוינדקסטר ועם פקידי־רשות אמריקניים אחרים, והפציר בהם "לשקול מחדש הספקת נשק לאיראן תמורת שיחרורם של בני־ערובה."

בסוף פברואר, כתב פרס לרייגן ועודד אותו להמשיך במאמצים לפתוח צוהר אסטרטגי אל איראן והבטיח לו לסייע לו במאמץ זה — פוסק הדו"ח. קייסי הציע, שהנשיא יזמן אליו את פרס כדי להבטיח לו נאמנה, שהתוכנית תמשך וכדי להודות לו על עזרתה של ישראל. אך באותה עת כבר הלכה ונבררה מורת־רוח של ארה"ב מן הצינור הישראלי־הגורבאניפארי, והמימשל החל מכין צינור שני לאיראן, "ללא תפקיד ישראלי ישיר."

צינור שני לאיראן

באמצע מארס, הודיע ניר לאמריקנים, כי נראה שאמינותו של גורבאניפאר נפגמת בעיני האיראנים, ועל כן מן הראוי שפקידי־הרשות האמריקניים יהדקו את שיתוף־הפעולה עימו. גורבאניפאר חולה ונקלע לבעיות כספיות, וניר לחץ על המימשל האמריקני לסייע בפתרונן. ניר רמז, כי הוא ועמיתיו מסייעים לגורבאניפאר כספית.

בתזכיר של הסי.איי.אי. נאמר, כי נראה שגורבאניפאר — שאיש אינו חולש אמנם על מעשיו — נענה בדרך־כלל להנחיותיו של ניר. קייסי אמר: "ניר ופקידי־רשות ישראלים ימשיכו לפעול למען שיחרורם של בני־ערובה אמריקניים... משום שיוקרתם מוטלת על כף המאזניים ומשום שהתוכנית תואמת את האינטרסים של ישראל." בערך באותה עת, דיווחה הסי.איי.אי., כי יש להבין שישראל משלימה "בחשאי" את משלוחי הנשק האמריקניים לאיראן בנשק נוסף משלה. בשלהי יוני, כאשר המבצע כולו נטה שוב להתמוטט, הציעה ישראל "להמתיק את הדייסה" על־ידי תוספת ציוד מסויים חינם, מעבר לעיסקת הנשק המוצעת. אך באותה עת כבר קצה נפשם של האמריקנים מן הצינור הישראלי לאיראן. אף־על־פי־כן, המליץ תזכיר, שנשלח לרייגן באמצע ספטמבר, ממש לפני פגישתו עם פרס בבית הלבן, שהנשיא יביע הערכה לתפקיד שממלאה ישראל ויודיע על "כוונתנו להמשיך בתיאום הדוק עם ישראל כלפי איראן."

אך המעבר לצינור השני, הלא־ישראלי, כבר היה באותה עת, בשלהי ספטמבר, במלוא תנופתו. האמריקנים הניחו לצינור הראשון "לדאוג לעצמו".

[illegible] דסק לענייני היום: לוי מורב
[illegible] אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר.

2.2.87

מכתבים לידיד

ריחות מאוחרים

נפתלי היקר,

הרומאים קבעו את מטבע הלשון pecunia non olet (לכסף אין ריח). הגדרה נכונה כשלעצמה, שבאה להסביר את לחיטותם של בעלי שררה לצבור כספים גם ממקורות מפוקפקים ביותר. בימינו דרוש תיקון להגדרה זו — לכסף אין אמנם ריח ברגע שלוקחים אותו, אך לעתים הוא מפיץ ריחות באיחור, גם כאשר עבר כבר מיד ליד, והוא מפזר סירחון גדול המוביל ישירות אל הכתובת הנכונה.

מי שסומך על החשאיות של עסקות מפוקפקות למיניהן; מי שבוטח בכך שהצליח למצוא עטיפות חוקיות לכאורה למעשים בלתי־חוקיים או שהעיסקה המפוקפקת מתבצעת עם אנשים שאפשר לבטוח בהם — סופו להתבדות ולהיכשל. הסביבה שבה ארנסט יפת שילשל לכיסיו את המיליונים היתה ספוגה בריחות בשמים יקרים ודאודורנטים נעימים, ששיכרו את נשימתם של מלחכי פינכה שסבבו אותו ויצרו חומה בלתי חדירה לכאורה בין סירחון המיליונים לבין הציבור. הסוף ידוע. מתברר כי אפשר להוליך שולל רבים, אך לא לאורך זמן.

פרשת יפת הופכת אצלנו כבר לעבר היסטורי, שהרי אנו עוסקים עתה בשעונים ובפעולתו הפילנטרופית של המצליחן לשעבר דוד בלאס. אבל ראוי להצביע על השלכותיה היותר עמוקות וכבדות המשקל של פרשת יפת. על פי ידיעות מארצות־הברית, הודיעו מספר יהודים בלוס־אנג'לס על הפסקת תרומותיהם למגבית היהודית. הללו סברו בתמימותם, כי כל דולר שהם מוציאים מכיסם מחוק את צה"ל, מושקע בקליטת עולים, ולפתע מתברר להם שמדינת ישראל מרשה לעצמה לשלם ל"נצרך" יפת, שעומד בראש בנק לאומי, סכומי־עתק. הם עדיין היו תחת הרושם של תעמולת הכזב של הסוכנות היהודית על מכונת הכביסה הנחשבת כחלום חייהם של המוני ישראל. ועתה הם מחשבים כמה מכונות כביסה יכול היה לרכוש יפת בשכרו.

לעומת זאת, פרשת בלאס מביאה אותנו לסוגיה ששמה המפלגות והכסף. אני כשלעצמי איני מתרגש מהתפרצות זו של מוסריות אצל הפוליטיקאים, במיוחד כאשר הם מגלים פגמים אצל היריב. אין חדש תחת השמש וקורות ישראל רצופות פרשיות כאלה. לוי אשכול המנוח קבע בזמנו באופן סלחני: "אל תחסום שור בדישו", ובכך נתן ביטוי למציאות המפלגתית הקיימת. כולם חטאו בכך.

שום מפלגה לא היתה נקייה מיצירת מקורות כספיים מפוקפקים למימון פעולותיה, במיוחד לקראת הבחירות. מפא"י איבדה את השלטון בין השאר בגלל שורה של גילויים, שהמפורסם והמידגמי בהם נושא את שמו של אשר ידלין. "חירות" קשורה בפרשת "קרן תל־חי", ובגין עצמו חנן את אחד הגנבים הגדולים ביותר של המדינה, יהושע בן־ציון, שתרם לקופת הליכוד. הסיבה הרשמית שבגללה ניתנה לו החנינה לפני 6 שנים היתה, "עשר דקות מפרידות בינו לבין המוות". אכן, דקות ארוכות מאוד.

ובכל זאת, ה"אפראטצ'יקים" הישראלים הם חסרי דמיון ביצירת מקורות כספיים לקופות המפלגתיות. עדיין לא למדנו מן החידושים בעולם המודרני, עדיין חסרים לנו בעלי מעוף ודמיון בתחום זה. הנה, למשל, בגרמניה המערבית נחשף זה עתה (על־ידי השבועון "דר שפיגל") סיפור של יוזמה מתוחכמת, שהעשירה את קופתה של הצ.ד.או. מפלגתו של הקנצלר קוהל. "המאכרים" של המפלגה שברו את הראש כיצד להשיג כספים לצרכים פוליטיים, ללא כל פגיעה בחוק. לא שוחד. לא העברות חשאיות של תרומות לקופת המפלגה. הכל תוך הקפדה על הסיסמה הגרמנית — Ordnung muss Sein — צריך להקפיד על הסדר.

הם התחילו להשתמש בכתב־עת ששמו "ווירטשה מונאט מגאזין" (ו.מ.מ.), שתפוצתו קרובה לאפס. זהו כתב־עת שפירסם חומר מפלגתי, בעיקר את נאומיו של הקנצלר עצמו. לפתע קפצה התפוצה של ו.מ.מ. למאה־אלף עותקים (על־פי ביקורת ההדפסה בדפוס), ומי שנטל לידיו את הניהול פתח במיתקפה פרסומית אדירה. ו.מ.מ. החל לפרסם שפע של מודעות של חברות תעשייתיות גדולות, בנקים למיניהם, וכמובן את כל הפירסומים הרשמיים (בתשלום) של הממשלה. העסק התחיל לפרוח מבחינה כלכלית, אם־כי התוכן לא נשתנה, וגם עתה לא היה מה לקרוא באותו מגאזין.

כבדיקה שערך "דר שפיגל", כדי לחשוף את תעלומת ההצלחה המסחררת (בינתיים התחילו כבר לדבר על תפוצה של 250 אלף), התברר, כי הציבור כמו קודם לא ידע כלל על קיומו של העיתון. גם הקיוסקים השיבו בסימני שאלה, כאשר נשאלו אם הם מוכרים את העיתון. בדיקה יותר יסודית הוכיחה, כי העיתון מופץ בפועל רק בכמה מאות גליונות.

מה עשו עם שאר הגליונות? אלה נמכרו כנייר פסולת — על־פי המשקל. אז התעוררה כמובן השאלה, מה פשר ההדפסה המופרזת ומהי מטרת ההוצאה לאור. התברר, כי המו"לים הכריזו בד־בבד־זמנית על מבצע הומניטארי מרגש תחת הסיסמה "עיזרו לעניי העולם". ברפי הסבר נאמר, כי מדובר בעזרה לגוססים מרעב בארצות העולם השלישי. כל אותן חברות ענק שפרסמו מודעות בו.מ.מ. קיבלו אישור "רשמי" על תרומתם הנכבדה למבצע ההומני הזה. — אישור ששחרר אותן מתשלומי מס ההכנסה. בדרך זו יצאו כולם נשכרים — נותני המודעות לא הפסידו פרוטה וסייעו גם לעניי העולם וגם למפלגת הימין השלטת; המפלגה (צ.ד.או) קבלה "כספים טהורים", ואילו הרעבים בעולם השלישי יכולים לקוות, כי השלטון הימני בגרמניה ייזכר אי־פעם גם בגורלם.

ועוד משהו חסר לי אצל הפוליטיקאים שלנו. אני מתקנא למשל בבריטניה הגדולה, שבה פרשיות השוחד נחשבות כנחותות דרגה לעומת פרשיות המין, הרודפות זו את זו. היכן פרופיומו הישראלי, היכן אותם סיפורים עסיסיים על "הרומנים האסורים" בין שרים או סתם חברי הפרלמנט עם דוגמניות או יצאניות צמרת? למה הפוליטיקאים שלנו מקפחים את איכות החיים בארץ על־ידי הנזירות החשודה מעסקי אהבה. האומנם כולם כאחד בעלים נאמנים לרעיותיהם או שהפוליטיקה סירסה את אונם? והרי זו עלולה להיות אזהרה לכל מי שחש את עצמו כגבר — שלא יילך לעסקי פוליטיקה.

"הגל הקל" של דברי אין פירושו שאיני רואה את חומרת התופעה ששמה כסף ופוליטיקה. אולי זו התגוננות מפני המחשבה שלא ניתן לרפא את החולי על־ידי חוקים, וגם לא על־ידי חשיפת פרשיות. המדינה החליטה בזמנו למסור את צרכי המפלגות על־ידי חוק מימון המפלגות. הללו מקבלות מימון שוטף לפעילותן מאוצר המדינה, וגם מימון למערכת הבחירות — על־פי הישגיהן בבחירות. זהו הסדר בהחלט סביר, הנובע מרוחו של המשטר הדמוקראטי, שבו קיומן של המפלגות הכרחי, כדי לאפשר ביטוי לזרמים אידיאולוגים ופוליטיים הקיימים בקרב העם. אך המפלגות, בעיקר הגדולות שבהן, אינן מסתפקות בכספים המוענקים להן כחוק, הן זקוקות לכסף כדי לקיים מנגנונים פראזיטיים. הן מבזבזות כסף ללא אבחנה (וללא תועלת) במשך חודשים ארוכים של מערכת הבחירות.

אני מפקפק אם טונות הנייר המפוזרים בימי מערכת הבחירות משנים גורלו של מנדט אחד, אך הם מפרנסים רבים שהמפלגה רוצה ביקרם. אולי אפשר יהיה לשנות משהו על־ידי פתיחת ספרי החשבונות של כל המפלגות לציבור כולו (באמצעות גישה חופשית לעיתונאים למשל) ועל־ידי חוק שיגביל את מערכת הבחירות לתקופה של חודש אחד.

חלום באספמיה במציאות הישראלית — מערכת הבחירות לכנסת הבאה כבר החלה כשבוע שעבר. הליכוד כבר מייצר "שעונים של פרס", כדי לעשות לו רצח־אופי, כבימים הטובים שלפני ממשלה האחרונה.

שלך בידידות,
מארק גפן

כבר לא בוחרים מביקורת

דו"ח ביקורת שנתי ראשון בקיבוץ־הארצי — בינתיים, בלי שיניים ● אמרי רון, חבר ועדת הביקורת, מצביע על הישגים ופגמים

מאת עודד ליפשיץ

המפולות וההסתבכויות הפינאנסיות של התנועה הקיבוצית, שהדיהן נשמעים עדיין מפרשת בלאס, הביאו לכך שהמזכירות הנוכחית של הקיבוץ־הארצי הסיקה מסקנות עקרוניות וארגוניות רבות מלקחי העבר הקרוב והחמור. אחת מהן היא העמקת הביקורת הפנימית. אמש, לראשונה בתולדות הקיבוץ־הארצי, הוגש דו"ח ביקורת שנתי לוועד־הפועל "המוסד הפרלמנטרי" של התנועה.

בהגשת הדו"ח נעשו כמה טעויות: תמצית הדו"חות שהופצה בין חברי הוועד־הפועל היתה חיוורת ומצומצמת מדי. אדם רנד מעברון, מבקר הקיבוץ־הארצי, סקר באופן כללי מדי את פעילות הביקורת ולא מיקד זרקורים על נקודות מרכזיות הראויות לדיון ציבורי. אלה הן טעויות בוסר, שבוודאי יתוקנו בעתיד. אמרי רון, חבר ועדת הביקורת, ומי שהיה מזכיר הקיבוץ־הארצי וגם חבר בוועדת ביקורת המדינה בכנסת, מצביע על הישגים ופגמים בביקורת הפנימית בקיבוץ־הארצי:

לא עוד עסקות בנוסח דכנר וריגר־שישמן

המזכירות הנוכחית עשתה כמה צעדים אמיצים: יזמה דיונים והחלטות בוועד־הפועל לפיהן לא יהיו עוד עסקות בין התנועה לבין גופים פרטיים מסוג הדכנרים והריגר־שישמנים וקבעה עקרונות לפיהם התנועה לא תעסוק יותר בספקולציות בבורסה, מה שלא הצלחנו להעביר ב־1980.

התנועה גם קבעה עמדה במימד המוסרי: שהעסקות גרמו נזק למעמד התנועה. לא רק נזק כלכלי. אילמלא הכשלונות האלה — גם מעמדנו מול מוסדות המדינה היה חזק יותר. למרות שאנחנו עובדים קשה ומייצרים, התדמית שלנו במימסד וברחוב היא של ספקולנטים, וזו אחת הסיבות שלא רוצים לעזור לנו.

וכמאמר מוסגר — היום צריך לוותר על הסיוע הממשלתי לקיבוצים. בסך הכל נותנים הלוואות צמודות ב־9 אחוז ריבית. מי צריך את זה? זה לא יושיע אותנו.

ב"שנות החגיגה" — הביקורת נחלשה

עד 1980 היתה לקיבוץ־הארצי ועדת ביקורת חזקה, ובה חברים כמו יוסף רונן, צבי אטקין, ויסברג ואחרים, מנהלי חשבונות מנוסים. לא היו דו"חות שנתיים, אבל פורסמו מעת לעת דו"חות ביקורת מקיפים של תאגידים משקיים.

בשנים 1980־84, שנות החגיגה הפינאנסית, לא היתה ועדת ביקורת חזקה. לשלמה רוזן המנוח, שהיה אז מבקר הקיבוץ־הארצי, לא היה צוות של מנהלי חשבונות. הוא היה מודע לכך וכאב את הערך הביקורת. אני זוכר שב־21.1.83, אחרי מפולת ריגר־שישמן, שאלתי את שלמה רוזן מה הנזק. הוא היה מעודכן רק לאוקטובר 82, שלושה חודשים לאחור. לא מסרו לו חומר מעודכן.

לזכות המזכירות הנוכחית יש לומר, שהוקמה מחלקת ביקורת חזקה: שלושה פעילים מנוסים — אדם רנד, תמר מן ואיזיה — וגם ועדת ביקורת חזקה ובה שמעון אבידן, יעקב נחתומי, שושנה שגיא, אבו וילן, ציפ וגנר, שושנה אפרתי, דני חבוניק — ואני.

המודל המדינתי

למרות שהקיבוץ־הארצי הוא תנועה, אפשר לעשות הקבלה בין הביקורת הפנימית ותהליך הביקורת במדינה. מבקר המדינה הוא גוף אוטונומי, רשות רביעית, מלבד הרשות המחוקקת, המבצעת והשופטת.

מחלקת הביקורת של הקיבוץ־הארצי מקבילה למבקר המדינה וצוותו המקצועי. ועדת הביקורת של הקיבוץ־הארצי, כמו ועדת ביקורת המדינה בכנסת, צריכה לדון בכל הנושאים שבהם עוסקת מחלקת הביקורת. היא גם מוסמכת לדרוש ולקבל את תשובות

אמרי רון: תדמית של ספקולנטים

הגופים המבוקרים לביקורת של מבקר הקיבוץ־הארצי, גם תשובות בכתב וגם תשובות בעל־פה מפי נציגי גופים אלה, שמוזמנים לישיבות הוועדה.

זה מתבצע בפועל: לדיונים על התנועה העולמית, למשל, הוזמנו נציגי ההנהגה העליונה.

מה כדאי וצריך לפרסם?

כאן יש רמות שונות: ברמת מחלקת הביקורת וועדת הביקורת שום מידע לא צריך להישאר חסוי, כולל פרשיות מסוימות מהשנים 1980־84 שמשום מה הוחלט לא לחקור. הדו"ח מוגש למזכירות הקיבוץ־הארצי, וגם זו צריכה לקבל את מלוא המידע ולדון בו. עד לרמת מזכירות התנועה, יש בטחון סביר שהמידע לא ידלוף החוצה ואסור שידלוף, כי אם הכל יצא החוצה, הדיון יהיה כמו בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת. המנהיגים וראשי הצבא חוששים שדבריהם יודלפו ואומרים רק מה שהיו אומרים במסיבת עתונאים!

הבעיה מתחילה בוועד־הפועל: רצוי לתת לו הרבה מידע, אך כאן כבר אין בטחון שהמידע לא ידלוף. יש רצון לקיים דיון פתוח לא רק בוועד־הפועל, אלא גם בכל הקיבוצים. כשם שיש דיון ציבורי בעקבות הדיון בכנסת בדו"ח מבקר המדינה. אלא שכאן יש הבדל: ביחס לוועד־הפועל, המוסד הנבחר של חברי הקיבוצים, כלל ציבור חברי הקיבוץ־הארצי הם כמו כלל הציבור לגבי הכנסת, אלא שמלבד ציבור החברים, שאותו רצוי לשתף בביקורת, יש לגבי הקיבוץ הארצי גם ציבור חיצוני עוין ולכן יש להגיש לוועד־הפועל של הקיבוץ־הארצי דו"ח מקוצר יותר.

"טוב שאפרתי התפטר בעצמו"

בדו"חות הביקורת שהוגשו הפעם לא צוינו שמות פעילים האחראים לפגמים ומחדלים שונים. אמרי רון מצדיק זאת:

גם בדו"ח מבקר המדינה, במשך שלושים שנה, לא הוזכרו שמות של אנשים [illegible] שמות של חברות כהן דין הדו"ח. ביוזמה של ח"כ [illegible] שלפיה אם ועדת ביקורת המדינה דורשת זאת, מותר לפרסם שמות של אנשים וחברות. גם לפני ההחלטה הזו, ועדת ביקורת המדינה פעלה אישית נגד אנשים [illegible] הביקורת הצדיקו פעולה כזו.

במערכת הקיבוצית הבעיה העיקרית היא אחריות אישית של אנשים, [illegible] בא לביטוי בעיקר בדרך של שיפור [illegible] והנוהלים. אחרי הכשלונות [illegible] שיחודש האמון בתנועה, [illegible] שנעשה הכל כדי שלא נמצא את [illegible] בעיתונות כתוצאה מהחלטות [illegible] בצוותים קטנים, כמו הריכוז הכלכלי [illegible] התנועה. זהו גוף ממונה על־ידי [illegible] ולא גוף נבחר.

בעבר, הריכוז הכלכלי החליט החלטות חשובות שאפילו לא נרשמו [illegible] היום, כתוצאה מהדיונים והביקורת, [illegible] נרשמות. צריך ללכת עוד צעד [illegible] שההחלטות בריכוז הכלכלי יובאו [illegible] שוטף כמידע למזכירות הארצי, [illegible] והנבחר העליון המצומצם ביותר [illegible] מקווה שנוהג כזה יוגשם בקרוב. [illegible] שביל זהב בין רצוננו להאמין [illegible] השליח הקיבוצי והבין הצורך בביקורת. [illegible] הוא קיים, גם לגבי השליחים [illegible] לגבי שליחינו בתאגידים משותפים [illegible] הקיבוציות וגם בשליחינו בחוץ, [illegible] בדירקטוריון בל"ל. אנו מאמינים [illegible] הם נוהגים כחברי קיבוץ, והמערכת לא [illegible] לעבוד בלי האמון הזה. ביקורת [illegible] כאילו משדרת אי־אמון. אבל צריך [illegible] לחיות עם הביקורת.

ההנהגה צריכה להיות מעוניינת [illegible] הביקורת, ודו"ח מבקר הקיבוץ־הארצי [illegible] במדינה, צריך להיות [illegible] למזכירות הנוכחית דווקא אין סיבה [illegible] מחדליה: אם בדו"ח על מגדל [illegible] היו דיונים מסודרים בקטעים [illegible] תהליכי קבלת ההחלטות, היום [illegible]

כדי לשפר נוהגים, לא צריך [illegible] שבו מי שנכשל בתפקידו [illegible] בכל מקרה אנשים שהיו במוקד [illegible] שהביאה לכשלונות — פסולים [illegible] בעתיד. אני לא פוסל לתפקידים [illegible] אנשים שהיו במרכז העשייה [illegible] בקיבוץ־הארצי בשנות החגיגה. [illegible] אפרתי מגבע התפטר בעצמו ולא [illegible] שכך היה: הוא התפטר אחרי [illegible] את רעתם על מעשיו.

חבל שבדיון בוועד־הפועל חברי [illegible] הארצי לא הגיבו מספיק על [illegible] להם, ולא היתה ביקורת כמו [illegible] אפרתי, הקיבוצניק בדירקטוריון [illegible] שומעים על פרשיות כמו "מגדל [illegible] "מגדל העמקי" — ואף אחד לא [illegible]

קבלנים בעל־כורחם

במה שקם דו"ח הביקורת השנתי של הקיבוץ־הארצי "מגדל" ישנו סיפור שתחילתו בהחלטה מסודרת על רכישת 6־8 קומות משרדים עבור הקיבוץ־הארצי במגדל שחקים מפואר ברחוב דובנוב בתל־אביב. [illegible] (סופו: בכך שהקיבוץ־הארצי הפך לקבלן ולבעלים של המבנה כולו. כיום, כשהקיבוץ־הארצי החליט למכור את כל המגדל, צפוי לו ככל הנראה הפסד ניכר.

בדיוק, אומר המבקר, אין החלטות מוסמכות על רכישת כל המגדל (לא עקבות של דיון בוועד־הפועל על עיסקת עשרות המיליונים. לא ניתנה תשומת לב ראויה לגורם הציבורי־תנועתי הנובע מכך שהקיבוץ־הארצי נעשה בעלים־בעל־כורחו לבניין משרדים מפואר־יוקרתי בתל־אביב. [illegible]

אותות של מפלגות וגופים שונים, אינה מתבססת על סכומי שלו מכיסו של העם היהודי. עבור הקיבוץ־הארצי זה לא רק עניין [illegible] כאן, כמו גם בדו"ח המבקר על קרנות ותרומות לקיבוץ־הארצי [illegible] מתברר שהתנועה [illegible] לא ידעה לשמור [illegible] הדל של הקיבוץ הארצי, הנתח של ההנהגה העליונה [illegible] ביחס להפסדים הפינאנסים, [illegible] ההזיגות מהתקציב הזה, הנסדרות כמאות אלפי דולרים [illegible] מתגמרות.

דו"חות נוספים:

● [illegible]

● [illegible]

● [illegible]

עודד ליפשיץ

מטעון הלוע

מאת אבי בניהו

סבלנות

ב־4 באפריל ייכנס האלוף דן שומרון לתפקיד ראש המטה הכללי של צה"ל. הסבלנות השתלמה לו. לפני ארבע שנים, כשהכריע שר הבטחון דאז, משה ארנס, לטובת משה לוי, ביקשו האלופים דן שומרון ויאנוש בן־גל לעזוב את צה"ל. ארנס, כמו שינסה עתה רבין, ניסה לשכנע את השניים להישאר. שומרון הסכים תמורת הבטחה מארנס שיפעל למינויו בקדנציה הבאה. משה ארנס היה כעת, ללא ספק, אחד התומכים בשומרון לתפקיד. כדאי אולי למישהו ללמוד מהנסיון הזה.

המיועד לרב־אלוף (בעוד חודשיים), דן שומרון, ייכנס ללשכת הרמטכ"ל עם השקפת עולם ותפיסות מגובשות למדי בכל הנוגע לאופנים בהם צריך להנהיג עתה את הצבא אל משימות העתיד.

מאז עזב את תפקיד סגן־הרמטכ"ל לפני שלושה חודשים ועבר ללשכה הקטנה במשרד ראש הממשלה בקריה בתל־אביב, הקים האלוף דן שומרון עם צוות עוזריו המצומצם צוותי חשיבה לעבודה במגוון נושאים אותם ראה כקריטיים, ובוודאי יזכו עכשיו לטיפול בעדיפות עליונה. דן שומרון נהג ממש כמו "צוות מאה הימים" של שמעון פרס לפני כניסתו ללשכת ראש הממשלה, בסוף 1984. הוא הקים לצידו צוות לנושא טכנולוגיה ואמצעי לחימה, צוות לטיפול באנשי הקבע ובשכר ועוד צוותים שעיקרם שדה הקרב העתידי והקרב המשולב. בכל צוות פועלים יחדיו קציני צבא בכירים, אנשי מילואים ואורחים מהאקדמיה ומהציבור. שומרון בא לפקד על המערכת הגדולה ביותר בישראל כשהוא מוכן ונכון למשימות, כשממתינים לו מספר נושאים בוערים בהם ייאלץ לטפל כבר בשבועות הראשונים כמו זעזועים בצבא, שהם חלק בלתי־נפרד מהחלפת רמטכ"ל, איוש תפקידים מתחלפים בצמרת צה"ל והעיקר — התאמת הצבא לתקציב הבטחון המקוצץ. כסגן רמטכ"ל הכין דן שומרון את התוכנית הרב־שנתית של צה"ל. יותר קשה יהיה ליישם אותה, הלכה למעשה.

מועמד ברק. יחכה

דן שומרון, שיטת פרס

מאבק המחנות בחזית הצפון

דבר מוזר קרה בקריית־שמונה. ראש העירייה, פרופסור עורן (ליכוד) הידוע כמי שמכבד ומוקיר את שר הבטחון, יצחק רבין, החליט להעניק לו אזרחות כבוד של העיר הצפונית, הנושאת בעול הבטחון.

מי מתנגד? אנשי המערך. לכל פוליטקאי נחשבת קבלת אזרחות כבוד של העיר לכבוד גדול. ראש העירייה רוצה לחלוק לרבין כבוד על תרומתו לעיר, לתעסוקה ולמיגון. אבל אנשי המערך לא מעלים על דעתם צער שכזה לפני שיקבל תואר דומה גם שר החוץ, שמעון פרס.

"קודם פרס — ואחר־כך רבין", הם אומרים.

פרופסור עורן נחוש בהחלטתו, והבעיה היא כיצד להעביר את ההחלטה במועצה. אנשי רבין ממתינים.

המחנות ב"עבודה" מתו — והם חיים ותוססים בקריית־שמונה.

ליטופים, סוכריות ושוקולדה

ממש כמו שמעון פרס, מחשיב גם שר הבטחון יצחק רבין, ואפילו מתבגב, את הסיורים והמפגשים בערי הפיתוח, בתעשיות, ובהתיישבות העובדת. עוזריו הצמודים, המכינים בעבורו את הסיור והתקופתי בחבל־ארץ זה או אחר, מעידים על האיש כי ביום שבוה מצבירותו מרומם במיוחד. סקר דעת קהל שערך מכון פורסי לפני מספר חודשים, מצא את יצחק רבין כשר הנהגה מהפופולאריות הגבוהה ביותר בדעת הקהל הישראלית. רבין ויועציו אחכו את הסקה הנה, אלא מה.

לכל מהסיורים הרבים שעורך שר הבטחון ביחידות ובבסיסי צה"ל מדי שבת, הוא מתפנה מעיסוקיו המיניסטריאליים־בטחוניים ויוצא למפגש בלתי־אמצעי עם אוכלוסיית המדינה. הציבור במקומות הללו רוחש כבוד לאיש. צבר, מפקד בפלמ"ח, משחרר ירושלים, כרמטכ"ל צה"ל, ראש־ממשלה שהחליט על שחרור החטופים באנטבה. תושבי הצפון (קיבוצים וערי פיתוח) אוהבים אותו על תרומתו לסיום המעורבות המסיבית של צה"ל בלבנון ועל השקט שמעניק להם איזור הבטחון בדרום־לבנון.

לפני מספר ימים הצטרפתי לשר הבטחון ליום סיור שכזה. בתשע בבוקר, לאחר כשעתיים בלשכתו בקריה בתל־אביב, מגיע רבין לשדה־התעופה בתל־אביב. מסוק של חיל־האוויר לוקח את השר ומטליתו אל העיר נצרת־עילית המעניקה היום לשר הבטחון אזרחות כבוד של העיר.

שנתיים וחצי מכהן רבין כשר בטחון וזו לו אזרחות הכבוד הראשונה שהסכים לקבל. הוא לא אוהב את הטקסים, את מילות הכבוד והתנועה. 40 דקות טיסה והמסוק נוחת [illegible]

[illegible] לעיני הנשיא

יצחק רבין: סקרים וסיורים

המסוק. התשובות גם הן מסודרות. מכאן מרלוגה המהליה למפעל "תעשיות הכב" המקומי. כמעט מאה אחוז מתוצרת של מפעל הרכב הגדול מיוצרת עבור צה"ל ומערכת הבטחון. לרבין יש מעמד מיוחד ומוזר במקום הזה, קיצוץ קטן שלו בסעיף הרכב, והעיר בת 27,000 התושבים סופגת אליה עוד כמה עשרות מובטלים. [illegible]

מסתובבים בין קווי הייצור של הסוכריות, הוופלות והשוקולד, שומעים הסברים על הייצור והייצוא, רבין משוחח עם פועלים וטועם. לאחר ארוחת־צהריים חגיגית אנו נפרדים מנצרת ומדלגים בעזרת המסוק לטקס האירוח של קיבוץ "צבעון", הבנימין של הקיבוץ־הארצי במרום־הגליל.

בדרך, במסוק, מסיר מעליו שר הבטחון את העניבה. קיבוצניקים לא אוהבים עניבות. ב"צבעון" ידבר רבין על הצורך להתיישב באזורי קו העימות, על החשיבות של ההתיישבות האמיתית־הבטחונית, מול ההתיישבות של 5 דקות מכפר־סבא. רבין מחשיב מאוד את הקיבוצים והמושבים באצבע הגליל, לאורך הגבול עם לבנון, ובכלל באזורי־הספר. עוזריו ויועציו מנחים דרך קבע לתת עדיפות לאזורים הללו בתקציבים, בתעשיות ובכלל.

שעתיים של מנוחה והתרעננות בבית־ההבראה של קופת־חולים ואחר־כך למרכז התרבות המקומי. במקום יושבים כבר פרנסי העיר, נכבדיה וכמה ראשי מועצות ועיריות מרחבי הגליל. הרב המקומי מגולל סיפור על סבו של רבין ועל התכונות שהנחיל לו. הקהל מוחא כף. ראש העירייה, אריאב, מעניק לרבין אזרחות כבוד ואת מפתח העיר. "יש פה הרבה דומנים, כדאי שתשמור היטב על המפתח", הוא מייעץ לשר. ניכר על יצחק רבין שאחזה בו התרגשות מיוחדת במעמד הזה. הוא משיב לתושבי נצרת־עילית בנאום מיוחד במינו, בו הוא מתודה ועורך לעצמו סיכום־ביניים: יצחק רבין, בן 65, בימים אלו במיטבו.

בשעת לילה, לאחר תוכנית אמנותית שהכינו תושבי העיר, אוסף המסוק את השר ומטיסו בחזרה לתל־אביב, להתפנות לבעיות הבטחון, להתכונן להודעה על בחירת הרמטכ"ל, להתעסק בתקציב בצרות, עם הקונגרס האמריקני והחלופות ל"לביא". שר הבטחון לקח אוויר וממשיך בדרך. גם בסער הבא, כך נראה, הוא יוביל בפופולאריות.

הירוק קיבל אפור — והפך לנציג בצמרת

[illegible] היה רוצה שיהיה לו נציג [illegible] המטה הכללי של צה"ל או [illegible] חיל־ההנדסה עשה זאת [illegible] מתוחכמת, כמהלך סיור של [illegible] חיים הרצוג; בחיל־ההנדסה [illegible] תא"ל יוסף אייל, את נשיא [illegible] לערעורים, האלוף בן־ציון [illegible]

[illegible] עשה את תחילת דרכו [illegible] עבר שתי מלחמות [illegible] עבר לתחום המשפטי. [illegible] כמתה ירוקה של [illegible] הזמן, איפרא, [illegible] לעיני הנשיא, [illegible] העניק לו קציץ [illegible] של חיל־ההנדסה [illegible] של כל קציני החיל. [illegible] בן אוכי שיהיה נציג [illegible]

[illegible]

לזה יקרא הפרת חוק?

נתחלחלתי ממש לשמוע הידיעה שמפ"ם הפרה את החוק, כשהעבירה שני קרוואנים לרשות הבדואים מערב אל־חוואלד, שבתיהם נהרסו על־ידי הרשויות.

היעלה על הדעת להפר חוק רק משום שהצדק והמוסר האנושי דורשים זאת?

מה יהיה על מפלגתנו אם תמשיך בדרך נלוזה זו?

אם לא נישמר עד מאוד, יווצר מצב שהנהגת מפ"ם תצדיק את משלחת השלום בנסיעה לרומניה, ואז באמת יאבדו סיכויינו למשוך אלינו בוחרים מן הליכוד ומן "התחייה"!

י.ב. דורשי, רמת־אביב ג'

לח"כים נתן יד בתפילה קיצץ

ביום 7.1.87 נתפרסמה במעריב רשימתי "החלטה אכסורית", בעניין העלאת שכר חברי הכנסת ב־40%. כעבור שבועיים אישרה ועדת הכספים של הכנסת העלאת שכרם של ראש הממשלה, השרים, סגניהם והמנכ"לים בשירות הציבורי וכל הצמודים להם ב־35% רטרואקטיבית מנובמבר 1986. ואת זה עושים בימים טרופים אלה כש־400 אלף גימלאים בישראל, חלקם מבוני המדינה, ומקימיה שראשיהם הלבינו בבניה ומיצירה, בכל שטחי החיים, והם נאבקים קשות על הקיפוח והשחיקה המשוועת בשכרם.

בימים שאלפי נכים מכל הסקטורים מפגינים ברחובות תל־אביב על קיפוחם, בימים שמחולים סיעודיים הממתינים שנים רבות להיכנס לבתי־אבות נשללת הזכות האלמנטרית הזאת, בימים של שביתות בבתי־החולים, כאשר ניתוחים דחופים נדחים, והחולים הכרוניים נשלחים הביתה בגלל חוסר מכשירים, מזון, ציוד ותרופות, מפליא הוא שוועדת הכנסת, ובראשם היו"ר, ח"כ אברהם שפירא, הדוגל כל החיים בצדק וביושר, נתן יד להחלטה משוועת ואי־צודקת זאת! מדוע הנגשים איש דתי רק את חלקה של התפילה, "הוא יעשה שלום עלינו". ולא ביצע את חלקה השני — "ועל כל עם ישראל"?

אבא בוטביניק, רמת־אביב

כמעט שכונה צבאית

פסגת זאב שכונה יפה. בתיה צופים אל נוף מרהיב, למי שכמוני, התמזל מזלו ובניין אחר לא צץ בקירבתו. דומה שהשכונה זכתה למירב השכלולים, החיבה ותשומת הלב שעיריית ירושלים יכולה להעניק.

כך מדובר גם בשמות הרחובות. כולם נושאים בגאון את שמות עוצבות צה"ל, מצביאיו ואתרי הקרבות. כך למשל, רחוב חטיבת גולני, סיירת גולני, סיירת דוכיפת, הגדוד החמישי וגם מקומה של חטיבת "גבעתי" הישנה חדשה, לא נפקד. אין תוכחה טובה יותר למדיניות ולהלכי הרוח המיליטנטיים הרווחים בחברה והנהנים, כפי שראינו, מתמיכה וחיזוק ממלכתיים.

כשלעצמי, איני מתנגד לשמות אלו, ואני בעצמי שירתתי באחת מיחידות אלו שנים רבות, אלא ששמות כגון אלה, הניתנים במסה שכזאת, (מדובר בשכונה כולה), מעוררים שאלות אודות המגמה הרווחת.

יתכן שגורם מיסתורי מביט בנוסטלגיה על ימי־האופוריה של אחרי מלחמת ששת הימים ומנסה להחיותם. בקצב זה עוד נזכה להסבת שמה של השכונה, כולה להיל צבאי כלשהו או לסיפוח סופי לפיקוד הקרוב.

עדיין נותרו מספר רחובות ללא שמות. נקווה שהללו לא יצערו באותו החלם, לתשומת־לב ועדת השמות המקומית.

משה מירון, ירושלים

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

"גוי של הסברה"

מאת קאטם זיין'

יש להניח, שמאחורי ההחלטה של משרד החוץ למנות משכיל ערבי לתפקיד ראש נציגות ישראלית בחו"ל, עומדות כוונות טובות. ד"ר יוסי ביילין, המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, שהסביר את טעם ההחלטה, אמר, כי היא נועדה לתת דימוי אחר לשירות החוץ ולטעת בערביי ישראל את ההרגשה שהם משתלבים בחיי המדינה.

משיחות שקיימתי עם משכילים ערביים, ששמותיהם הוזכרו כמועמדים לתפקיד, מתברר, שאישים אלה מהססים ומתלבטים אם לקבל את התפקיד אם וכאשר יוצע להם. נימוקיהם וטעמיהם של משכילים אלה עמם. לכולם היתה כמעט אותה תשובה: "עדיין לא הגיע הזמן למנות ערבי לתפקיד בשירות החוץ, כל עוד נמשכים הסכסוך ומצב הלוחמה בין ישראל ומדינות ערב, לרבות העם הפלשתיני". "אנו נתקשה להסביר את מדיניות ישראל בחו"ל", גרסו אותם אישים. משכילים המעדיפים להשאר בעילום שם אמרו: "כל עוד ישראל אינה מוכנה לנהל משא־ומתן עם אש"ף לא נוכל להסביר את המדיניות שלה בעולם".

אחד המשכילים ששמו הוזכר כאחד המועמדים לתפקיד אמר: "כל ערבי שיקבל את התפקיד בשלב זה יהיה יותר גרוע מגוי של שבת ומינויו יהיה בעוכרי המדינה".

דחייה על הסף

ד"ר מחמוד עבאסי משפרעם, ששמו הוזכר כמועמד מועדף, אמר: "אם התפקיד של ראש נציגות ישראלית בחו"ל יוצע לי, אדחה אותו על הסף. שכן בנסיבות הקיימות לא אוכל למלא תפקיד ממלכתי כלשהו". ד"ר עבאסי, שנהג במשנה זהירות, מנה בין היתר סיבות משפחתיות לסירובו לקבל את התפקיד. הוא הוסיף: "מן הראוי שהממשלה תשלב את המשכילים הערביים בתפקידים מתאימים בארץ לפני שהיא תחשוב לשלב אחד מהם בתפקיד דיפלומטי בחו"ל."

ד"ר עבאסי מתפלא על החלטת משרד החוץ, שנוכח האפליה בתפקידים ממלכתיים כלפי המשכילים הערביים בארץ הוא בא להציע תפקיד קשה וסבוך".

"תועמלן שיצטרך לנבוח"

ח"כ מוחמד ותד רואה בכוונה למנות ערבי לתפקיד ראש נציגות ישראלית כ"גימיק זול של המערך". בראיון עתונאי אמר חה"כ ותד, שהמערך ממשיך להתייחס לערבי כאל "חמור" שצריך לתת לו כיבודים ולהחזיקו בחלון־הראווה. שלפני שממנים שגריר ערבי יש שורה של תפקידים ביצועיים שאליהם המערך עוד לא הכניס ערבים, כגון סמנכ"ל ערבי ומנהל מחלקה ברדיו בערבית או מנהל ערבי לטלוויזיה בערבית. ותד אינו סבור שהציבור הערבי ישמח עם מינויו של נציג ערבי בסגל הדיפלומטי. לדעתו, המינוי רק יבליט עד כמה המערך מגוחך בעיני הציבור הערבי וכי המערך לא למד דבר. לדעתו, "הצער הזה מוכיח שהציבור הערבי עבר כברת דרך הרבה יותר ארוכה מזו שעבר המערך."

ותד גם אינו מאמין, שהמינוי יביא לשיפור תדמיתה של ישראל בחו"ל. לדעתו, איש לא יאמין ליצור מוזר כזה, שיצטרך לבטא נאמנה את מדיניות ממשלת ישראל. "זה מצחיק בסך־הכל. הם מחפשים תועמלן ערבי שיצטרך לעמוד מול ערבים אחרים בחו"ל ולנבוח נגד העמדות שלהם. לא שגריר הם מחפשים, הם מחפשים נבחן", מתרעם ותד.

בתשובה לשאלה, אם משרד החוץ ימצא מועמד ערבי שיסכים לקבל את המינוי, אומר ותד: "בוודאי שימצא איזה־שהוא אדם זול שיסכים להיות תועמלן, אבל זה לא ישפר את הרגשת ערביי ישראל ולא ייטיב את מעמדם".

אינני יודע בוודאות מה מניעיו של משרד החוץ לקבלת ההחלטה למנות ערבי לתפקיד ראש נציגות ישראלית בחו"ל. אפילו נאמין, שההחלטה נתקבלה בעיקר כדי לשפר את הדימוי של שירות החוץ הישראלי ולטעת בערביי ישראל את ההרגשה שהם משתלבים בחיי המדינה, ניתן לקבוע בוודאות שהמינוי מחטיא את המטרה.

סתירות בהסברה

ח"כ ותד, שעשה בשליחות מפ"ם בארצות שונות, מדבר מתוך נסיון. עם זאת אפשר לומר, שדבריו משקפים נאמנה את הלך־הרוחות ברחוב הערבי.

אני יכול להעיד, שאישים ערבים אחרים שהשתתפו במשלחות רשמיות ולא רשמיות בחו"ל הגיעו לאותה מסקנה, שהערבי הישראלי מתקשה להסביר את מדיניות הממשלה. דוגמה לכך היא הופעתו של ח"כ עבד אל־והאב דראושה בסניף "שלום עכשיו" בלונדון. כתב "על המשמר" בבריטניה, עוזי מחניימי, סיפר, שדבריו של דראושה נתקבלו במחיאות כפיים אצל קהל תומכי "שלום עכשיו" בלונדון, אך לדבריו התקשה דראושה להסביר את הסתירה בדבריו כאשר מצד אחד הוא אמר ששמעון פרס מעוניין להגיע לשלום עם הפלשתינים ובאותה נשימה הצהיר כי לא יישב במו"מ עם ערפאת.

אם אדם כמו דראושה, שהוכיח את מיומנותו ונסיונו, מתקשה להסביר את מדיניות ישראל בחו"ל, אזי הדבר יהיה קשה שבעתיים לדיפלומט ערבי "ירוק", שלא יוכל לסטות מהקו ומהנחיות של משרד החוץ. ניתן לסכם ולומר שהחלטה למנות ערבי לתפקיד ראש נציגות ישראלית בחו"ל באה שלא בעתה. עם זאת אולי האחראים להצעה עשו טעות אם פני המערך ושר החוץ לשיפור דימויה של ישראל בחו"ל ולשיפור ההרגשה של ערביי ישראל, עליהם להכניס משכילים ערביים לתפקידים ביצועיים במשרדי הממשלה השונים. האינטגראציה מתחילה קודם־כל בבית. כאשר ישתנו הנסיבות המדיניות, יהיה קל יותר למנות משכילים ערביים לתפקידים דיפלומאטיים. אני משוכנע שאז יהיו עשרות ואולי אף מאות משכילים ערבים שיתמודדו על תפקידים אלה.

הקיפוח והתירוצים

מאת אברהים ח'טיב

לדעת כל הגורמים העוסקים בחינוך — מצב החינוך במיגזר הערבי הוא בכי רע. גם הדו"ח של ועדת המעקב שמונתה על־ידי הוועד הארצי של ראשי המועצות הערביות וגם הדו"ח של הוועדה שמונתה מטעם משרד החינוך והתרבות מצביעים בבירור על המחסור החמור השורר בכל התחומים: מבנים, שירותים וכו'. תמיד שמענו, גם מכלי התקשורת וגם מפקידים במשרדי הממשלה, הסברים מדוע החינוך בסקטור הערבי מפגר בכמה עשרות שנים אחרי החינוך העברי.

אפשר לסכם את הטענות האלה בשלוש נקודות עיקריות:

● הרשויות המקומיות הערביות אינן משקיעות מספיק בחינוך הערבי.

● הערבים מקופחים מפני שאינם משרתים בצה"ל.

● אין תקציבים!

אשר לטענה הראשונה: אני ערבי, החי בכפר ערבי. בעבר עבדתי כרכז מחלקת החינוך במועצה המקומית. נהירה לי מידת השקעת המועצה בשטח החינוך, על אף אמצעיה הדלים מאוד: יותר מחמישה אחוזים מתקציבה השוטף הושקע בחינוך, ומצב זה נכון גם לשאר המועצות הערביות.

והאם עיריות עכו, תל־אביב יפו, רמלה ולוד נחשבות רשויות ערביות? ידוע לי שבערים המעורבות, ובמיוחד בעכו וביפו, מוזנחים הערבים להשוואת רמת החינוך ושרותיו לרמה של הכפרים הערביים. האם צ'יץ ויתר ראשי־העיריות בערים המעורבות הם ערבים?

לגבי הטענה השנייה יש לשאול: האם המדינה אכן רוצה שהערבים ישרתו בצה"ל? ואם הערבים ישרתו בצה"ל, מי יבצע את העבודות השחורות? הדרוזים, לדעתי הם ערבים, משרתים בצה"ל. האם מצבם שונה ממצב שאר הערבים וככלל זה בתחום החינוך?

ואילו בעניין התקציב: כשמחליטים להקים התנחלות — יש תקציב; כשמחליטים לשקם מפעל שכשל או מנהלו כשל — יש תקציב; כשמחליטים להשתיק גוף שצועק לעזרה: התיישבות, התנחלות, שכונות, קופת־חולים או סולל־בונה — יש תקציב. אז נראה שברז האוצר, ברוך השם, פתוח. רק צריך להחליט שזה חשוב.

יש גם לזכור, כי לא כל בעיות החינוך בסקטור הערבי הן כספיות. החינוך הזה לוקה גם בתוכניות הלימודים וגם בהרבה דברים ערכיים ואחרים.

לדעתי הסיבות העיקריות למצב במיגזר הערבי הן: עדיין לא הוחלט להתייחס אל האדם הערבי במדינת ישראל כאל אזרח. נושא ערביי ישראל, ובכלל זה החינוך בסקטור הערבי הם בתחתית (אם בכלל) סולם העדיפויות של מקבלי ההחלטות במדינת ישראל. ואני שואל: עד מתי תימשך האטימות הזאת? האם מקבלי ההחלטות ערים לתוצאות המצטברות של הרגשת הקיפוח שחשים הערבים בישראל?

ארה"ב

גרעון־שיא במאזן המסחרי — 170 מיליארד דולר; הקונגרס במבוכה

נראה כי הנשיא רייגן והקונגרס האמריקני נחושים בדעתם להירתם למאבק איתנים סומכי בשאלה כיצד להוציא את הרוח ממפרשי הגרעון המסחרי התופח. עם זאת מורשנים, כי מאחורי הקלעים ובצנעה נעשים בימים אלה מאמצים למנוע התנגשות חזיתית, העלולה להחמיר עוד יותר את הגרעון המסחרי של ארה"ב, המסתכם במיליארדי דולרים.

הדמוקראטים, הנהנים מרוב מוחלט הן בסנאט והן בבית הנבחרים מאז הבחירות החלקיות בארה"ב בנובמבר אשתקד, התחייבו להעמיד את בעית הסחר בראש הנושאים שיידונו במושב החדש של הקונגרס, שנפתח בתחילת ינואר. המימשל לא החליט עדיין אילו צעדים הוא מתכוון לנקוט במאמץ לקצץ את הגרעון, שהסתכם אשתקד לפי נתונים כמעט סופיים ביותר מ־170 מיליארד דולר.

הנשיא רייגן חזר והתחייב להטיל וטו על כל חקיקת סחר שיציע הקונגרס בניסיון להעלות את מכסי המגן לשם הקטנת היבוא. זאת ועוד. לדברי פרשנים, כמה דמוקראטים מזוהים כיום עם דעת הנשיא ונציגו לענייני סחר, קלייטון יוטר, כי תחיקת סחר נמרצת מדי עלולה לגרור צעדי גמול, שיחמירו את הגרעון.

רבות מהצעות החוק הנוקשות הנדונות כיום בקונגרס מכוונות נגד המדינות האסיאניות, המייצאות לארה"ב כמויות עצומות של מוצרים אלקטרוניים, כלי רכב וטקסטיל. אך מדינות אלה הן גם יבואניות גדולות של מוצרי חקלאות אמריקניים. עובדה הממתנת אפילו את חסידי הקו הנוקשה.

החשש מפני צעדי גמול בעקבות חקיקה נוקשה בתחום הסחר מניע את הבית הלבן והקונגרס לחתור להסכמה שבפשרה, אומרים כמה פרשנים. מצד שני מתקבל הרושם, כי לפחות בפומבי מעוניין הקונגרס להציג עצמו כנחוש בהחלטה לפעול יותר מתמיד, בהתחשב בנתונים החדשים על ממדי הגרעון.

משרד המסחר האמריקני הודיע בתחילת ינואר, כי לאחר כמה חודשים של רגיעה, גאה גרעון הסחר בנובמבר לשיא של 19.2 מיליארד דולר. יותר מעריך, שגם בדצמבר יירשם גרעון גדול במיוחד. עם זאת מסר דובר המשרד, כי הם צופים ירידה בגרעון השנה נוכח ירידת שער החליפין של הדולר והודות לדחף התחרותי החדש המפעם בקהילית העסקים בארה"ב.

הדברים האלה לא הרגיעו את הקונגרס, ומחוקקים רבים מצהירים כי אין בדעתם להמתין עוד. היו"ר החדש של בית הנבחרים, ג'ים רייט, אמר: "שנתיים התחמקה ארה"ב מפעולה. העלתה תירוצים מתירוצים שונים, תיחבלה תחבולות מטבע ואפילו ניסתה להשלות את עצמה כי הבעיה אינה קיימת. בינתיים, הוחמירה הבעיה עוד יותר". הדמוקראט מטכסאס הוסיף: "זה נמכר היה עלינו לפעול".

המנהיג החדש של הרוב בסנאט, הדמוקראט רוברט בירד ממערב וירג'יניה, צופה גם הוא אישור תחיקת סחר בקונגרס השנה. לשאלה אם תחיקה זו תעלה את מכסי המגן, השיב בירד: "לאנשים, שם בחוץ, שסכנה נשקפת להם כי יאבדו להם מקורות פרנסתם, לא איכפת כיצד תכנה את התחיקה הזאת".

אך דיבורים על פשרה ממתנים את המלים הקשות הללו. פרשנים אומרים, כי הדמוקראטים חלוקים בדעותיהם. הם יודעים כי עתה, אחרי היחלשות מימשל רייגן בשערוריית משלוחי הנשק לאיראן, לא יקשה עליהם לחוקק חוקי סחר נוקשים. אך בה בעת הם מודעים לעובדה שדווקא המנהיגות — והרי הם כבשו את הרוב בסנאט לאחר שש שנים של רוב רפובליקני — מטילה עליהם יתר אחריות לכל השלכה שלילית העלולה להיות לחקיקת חוק־סחר נוקשה.

המאמץ להגיע למדיניות סחר של פשרה — שבראשו עומדים, מצד המימשל, שר האוצר ג'יימס בייקר, שר המסחר מלקולם בולדריג' ויוטר — עדיין לא הניב פירות, אומרים הפרשנים, והפער בין שני מחנות עדיין גדול.

לפי שעה נראה, כי התרופות שיציע הקונגרס השנה עשויות להיות דומות מאוד לאלו שהציע — ולא אישר — אשתקד, תרופות שנועדו להעלות ארוכה מיידית.

מרובה, בין היתר, באיומים הנעליים, הטקסטיל, הפלדה יצואנית שלא תשתף פעולה לגלות כי שערי השוק בפניה.

הצעת החוק המסחרית הוגשה בתחילת החודש, על־ידי לוטון צ'יילס, דמוקראט מפלורידה, למנוע יצוא יפאני לארה"ב, אם יפאן להגדיל את היבוא שלה מיליארד דולר עד 1990. ליפאן הגדול ביותר עם ארה"ב — דולר ב־1985 ועוד היד נטויה.

נוסף על כך הגישו הדמוקראטים הנבחרים, מחדש, חוק שאישר להטלת הגבלות על היבוא ממדינות עודפים גדולים בסחרן עם ארה"ב יפאן, טייוואן וגרמניה המערבית. הסנאט, כאשר נשלט בידי להעניק לחוק את הגושפנקה מפקידי הסחר במימשל מעדיפים יימנע השנה מלחוקק חוק והסבורים כי תועלת רבה יותר לפתור את הבעיות בשיחות ממשלתיות. לדבריהם, המימשל — לפתוח לפני האמריקניות שוקי־חוץ שהיו לפניהן. לשים קץ להצפת השוק במוצרי־יבוא בפחות ממחיר הוגן שער הדולר בשוקי הכספים בחו"ל תוצאות בטווח הארוך.

רוברט טראוטמן

מחקר

הכלכלה השחורה סביב 20 אחוז מההכנסה הלאומית

ב־1983 היה שיעור ההעלמה הכוללת, פרט לפעילות פלילית, כ־20 אחוז מההכנסה הלאומית או כ־16 אחוז מהתוצר המקומי הגולמי — קובע במחקרו יעקב קונדור מאוניברסיטת תל־אביב על העלמת הכנסות בישראל בשנים 1975־1983.

לאחרונה, פורסמו סיכומים נוספים של המחקר, לאחר שממצאים ראשונים שלו פורסמו לפני כשנה. מחבר המחקר מציין כי תחום הטעויות בהערכת היקף העלמת ההכנסות הוא רחב מאוד. "במידה רבה של ביטחון נוכל לומר רק זאת, שהשיעור הכולל נמצא איישם בין 12 ל־32 אחוז", קובע קונדור.

לדבריו, כשליש מסך ההעלמות פוגע גם באומדני התוצר וההכנסה הלאומית ומקטין אותם, והיתר נתפס באומדני החשבונות הלאומיים ופוגע רק בתקבולי אלה, טוען קונדור, הם גבוהים מכפליים מהמקובל במדינות ודומים לרמה הים־תיכונית, באיטליה.

עבודה זו הינה חלק מחקר שמנסה לאמוד את היקף הכלכלה בישראל. קונדור מחלק את ה"שחורות" לשני סוגים: פעולות גם מהחשבונות הלאומיים והלק אמנם בחשבונות הלאומיים המקורות והשימושים של המשק משלטונות המס. הממצאים מתייחסים לסוג השני של ה"שחורות".

משרד הכלכלה מתכנן את שנת 2000

בתחזית וההתפתחויות הכלכליות במשק הישראלי בשנים 1986־2000, שנערכה במשרד הכלכלה והתכנון, צופים שהיצוא יעלה בממוצע ב־7 אחוזים לשנה, הצריכה הפרטית תעלה ב־3.3 אחוזים לשנה והתוצר המקומי הגולמי ב־3.3 אחוזים לשנה. היבוא האזרחי עתיד לעלות ב־6.2 אחוזים לשנה.

אומדנים אלה מבוססים על התפתחויות דמוגרפיות, התפתחות במשק העולמי ועל המדיניות המוניטרית והפיסקלית.

לפי תחזית הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תגיע אוכלוסיית ישראל בשנת 2000 ל־5.3 מיליון נפש. בסוף 1985 מנתה האוכלוסייה בישראל 4.3 מיליון נפש, כך שמדובר בגידול ממוצע של 1.7 אחוזים לשנה עד שנת 2000. מספר שעות העבודה הממוצע למועסק צפוי לרדת, בעיקר כתוצאה מעלייה בשיעור הנשים בכוח העבודה. וכל התחזיות המקרו־כלכליות מבוססות על ההנחה, לפיה תגדל כמות העבודה המוצעת של כוח העבודה האזרחי בשיעור ממוצע של 1.7 אחוזים לשנה.

ביחס להתפתחויות הכלכליות בעולם עד שנת 2000, מניחים כי הירידה בקצב האינפלציה במדינות המתועשות תביא לעלייה בהשקעות במדינות אלה ולשיפור במצב החוב של מדינות שונות. עוד צופים כי שער החליפין בין הדולר למטבעות האירופים יתייצב ברמה הנוכחית, מחירי האנרגיה יעלו בשיעור נמוך יחסית ואילו מחירי חומרי גלם אחרים יעלו בשיעור נמוך משיעור העלייה במחירי התפוקה התעשייתית.

בהנחות אלה צפויה עלייה של כ־3 אחוזים לשנה בתוצר של ארה"ב, שיעור הגידול ביצוא האמריקני יהיה גדול יותר מאשר בעשור האחרון, ואילו שיעור הגידול ביבוא יהיה נמוך יותר. שיעור הגידול בתוצר של יפאן צפוי להיות כ־4 אחוזים שילוב כל ההתפתחויות האלה של כ־4 אחוזים בממוצע לשנה העולמי.

כלכלני משרד הכלכלה והתכנון כי לעלייה הצפויה בהיקף הסחר תהיה השפעה חיובית על שיעורי היצוא הישראלי. לעומת זאת, לעלייה בשיעורי הגידול של ארה"ב ומדינות אירופה לא תהיה קצב הגידול ביצוא הישראלי, המשק הישראלי.

בתחזית נאמר כי את השנים מדיניות מוניטרית מרסנת, עלייה בשיעורי האינפלציה. לא תתאפשר המשך העלייה באותה מידה על התרחבות קומיים, ותעלה תרומת הגידול הגידול בתוצר.

אודי

גלגלי הבורסה

הכספים ממשיכים לזרום למניות

חלק ניכר מכספי הציבור המושקעים מקרנות הנאמנות מוסיף לזרום להשקעות במניות חופשיות ובאיגרות חוב צמודות למדד ומסייע ליצירת מגמת עלייה בהן. במניות ההסדר היה אתמול עודף היצע של 2.7 מיליון ש"ח. בנק ישראל התערב במסחר וקלט כ־1.5 מיליון ש"ח. בשוק המניות עלו אתמול 221 שערים, לעומת 46 שירדו. בשוק איגרות החוב היה עודף ביקוש של 1.7 מיליון ש"ח לצמודות למדד. בצמודות למט"ח היה איזון בין הביקושים לבין ההיצעים.

בקרנות הנאמנות השקיע אתמול הציבור 15 מיליון ש"ח.

הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.57 ל־1.58 ש"ח.

במניות ההסדר עלו ב־%: פועלים מב'—10.0; מזרחי מ'—1.1; מימון סחר 1—3.6; לעומתן ירדו ב־%: אי.די.בי. ב'—0.6; אי.די.בי. א'—1.5. תשואותיהן השנתיות נעו בין 17.9% ל־18%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות שערים (ב־%): הספנות 0.1־9.6; הספנות 0.5־3.5; כללי מ"ר 1—4.9; הבינלאומי—6.1; פ.בי.—5.5.

במניות החופשיות בלטו ביותר עליות השערים ב־28.2% בקופל, 26.6% בקופל אופ', 15.0 ברפק 0.5 (אחרי שרפק 1 ירדה ב־4.2%). ב־10% עלו: בניין, סהר, בן יקר גת, כהן פיתוח, פרי אור, שלדות, אלקו 0.25, תאת, תראת, מלט, ל. אשקלון, רים, אמישב, אפיק 5, חירון 1, פריון. לעומתן ירדו ב־10%: גלי זוהר 5 (אחרי שגלי זוהר 1 עלה מזרי השק' 124.

בשוק איגרות החוב הסתכם מיליון ש"ח. מזה 2.1 מיליון ש"ח נטו מיליון ש"ח ב"גליל" 4.25% ש"ח בצמודות לדולר מסוג "רשף" של הצמודות למדד עלה ב־ שהצמודות למט"ח עלו ב־0.16% במילווה קצר מועד נע החודשיות בין 1.62% ל־1.69% השנתיות — בין 21.30% ל מחזור של 12.2 מיליון ש"ח.

מ.ג.ן. — משאבי גז 0.684 מליוני שקלים חדשים שהסתיימה ב־30.9.86 לעומת 1.879 מיליוני ש"ח בתקופה ה 1985.

פורום ההזדמנויות

בשוק המניות

עודפי כספים בעמדת ההמתנה

האווירה החיובית בשוק המניות והתחושות עשויה להימשך. אם כי בצורה מתונה יותר וסלקטיבית, לנוכח העליות הגבוהות בשוק מתחילת השנה — מעריכים כלכלני אחד הבנקים הגדולים, בסקירה שהעבירו בסוף השבוע ליועצי ההשקעות במניפים.

הכלכלנים מציינים כי עודפי כספים גדולים מצויים בעמדת המתנה לקראת הצטרפות מחודשת לשוק המניות, למרות עליות השערים האחרונות. הם גם מעריכים שהציפייה לשיפור מסויים ברווחיות הריאלית של הסקטור העסקי והגידול בביקושים המקומיים ישפיעו גם הם על המשך האווירה החיובית בשוק המניות. עם זאת, הם מזהירים כי העליות החדות מתחילת השנה עלולות לגרור אווירה כללית של מימושים.

הערכות אופטימיות נשמעות גם ביחס לשוק אגרות החוב הצמודות למדד. בשבוע שעבר נרשמו עליות בולטות במדד אגרות חוב מסוג "שגיא" ו"גליל" — 2.4 ובמדד אגרות החוב מסוג "ארמון" 1.45 אחוזים. ושוק זה הפך עתה לאלטרנטיבה טובה לפיקדונות השקליים (תפ"ס, פק"מ ופז"ק), שמפגרים עתה אחרי קצב האינפלציה.

א.נ.

הסימנים לצמיחה מדליקים אור אדום

מפעילים את הבלמים בבנק ישראל

היו חוששים על עליות אמצעי התשלום. נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, והתכוון להתייחס לתקופה של ינואר־יולי 1988, כך נכתב בשבועון התכנית. מאוחר יותר החליט בנק ישראל להפעיל בו את כל השינויים במצבי אמצעי התשלום בין אפריל עד מסמבר. כן מסתיע בתחילת פרק המבוא. בהסקנות הצליח נגיד בנק ישראל להתייחס גם למדיניות הפיסקלית ובמיוחד לשיתית של ינואר 1987.

לכן הדו"ח מתייחס להיסטוריה, בעוד המסקנות וההמלצות דנות במצב שהתהווה ובצרכי העתיד.

התקופה הנסקרת מאופיינת על־ידי צמצום הגירעון המוניטארי החריף, שאפיינה את שלהי 1985, ואשראי הבנקאי לציבור גדל. הציבור הרגיל להחזיק כסף, שפירושו יותר שקלים ונקנקוטים לא צמודים ויותר שקלים בפקדונות עו"ש ובפקדונות קצרי מועד.

אין הסבר לאינפלציה

בנק ישראל קובע כי אין לו הסבר מלא לאינפלציה של 16 אחוזים במונחים שנתיים, בתקופה זו, שהוא גבוה יותר במידה משמעותית מהמקובל בארצות המערב. הדו"ח מצביע על מספר סיבות חלקיות: הפיחות בגובה כלפי הסל, כתוצאה מהחלשות הדולר והצמדות לסל; תיקון המחירים המבוקרים בעקבות הפיחות, הסרה חלקית של הפיקוח על המחירים; עליות שכר נומינלי מעבר להסכמים שנחתמו; ולאחרונה, מהרחבת האשראי והנכסים השקליים הלא צמודים בידי הציבור, נוכח ירידת הריבית הנומינאלית.

ניתן היה להוסיף עוד סיבות, בין היתר גם את הגינה שבתקופה הנסקרת הממשלה נקטה תוכנות, אך בעיקר ריבית לציבור, בהיקף של 2.5 אחוזי תוצר שהם כ־500 מיליון דולר. הציבור ראה בכך, בצדק, תוספת הכנסה פרטית והגדיל בכך את ביקושיו המצרפיים.

גם בנק ישראל רכש אגרות חוב מהציבור בהיקף חובות בפדיון מוקדם, ביתר הוזרם לציבור כ־800 מיליון דולר. פרעון זה של חובות לבטח שקול ועולה על כל תוספת של עליות השכר החריגות, שספק אם יש, כי קשה למצוא לכך ביטוי בחומר הסטטיסטי.

גורם נוסף שניתן לציין הוא שבעקבות יצוב שער השקל יורד הביקוש לדולרים. "עודף הביקוש של הסקטור הפרטי למטבע חוץ", המתבטא ברכישת דולרים מבנק ישראל, ירד. במחצית הראשונה של 1985 עמד עודף הביקוש למט"ח על 136 מליון דולר לחודש. ב־9 חודשים לאחר תוכנית הייצוב הסתכמה רמת הביקוש הממוצעת ב־48 מיליון דולר לחודש. ברביע השני של 1986 הגיע לרמה הנמוכה ביותר של 41 מליון דולר לחודש. ברביע השלישי של 1986 עלתה שוב ל־88 מליון דולר. מגמה שסימנה חידוש מלאים והשקעות במוצרי בני קיימא, כתוצאה מציפיות לעליות מחירים בתחום זה.

כאשר מצד אחד אין ביקוש לדולרים ומצד אחר בהעדר צמיחה אין גידול בתוצר המקומי, תוספת הביקושים שנבעה מהזרמת הממשלה לכיסי האזרחים על־ידי פרעון ריבית ופרעון מוקדם של חוב לזמן ארוך, גרמה ללחצים אינפלציוניים ולעליות מחירים.

למעשה, שוב הוכח כי האלטרנטיבה להעדר צמיחה היא בין אינפלציה לבין משאבי מטבע החוץ. אולם כל תוספת ביקושים מדליקה מיד נורה אדומה בבנק ישראל ובממשלה. כל נטיה של המשק לצמוח מביאה לכותרות של "דאגה מהתחממות המשק".

"בסוף 1986 החל להסתמן גידול בתוצר בשיעור של 4 אחוזים. היתה האצה ביצוא, ביבוא, בייצור התעשייתי. במידה מסויימת גם בביקושים המקומיים — וכך ירד שיעור האבטלה, יחד עם האצת גידולו של האשראי הבנקאי. התפתחות זו, ועמה המגמה לרסן את הביקושים המקומיים, הניע את בנק ישראל להעלות את הריבית על ההלוואה המוניטארית באוקטובר בשליש אחוז", נאמר בדו"ח.

בהלה מהצמיחה

בכך כנראה, הבעיה העיקרית של הרגלי המדיניות המוניטארית. רק מריחים ריח קטן של צמיחה, בנק ישראל מיד מגיב על כך באמצעי ריסון. מוכרת הנוסחה שהצמיחה צריכה להתבסס על יצוא או על מחליפי יבוא. אולם תוספת תוצר תמיד תהיה כרוכה בתוספת הכנסות ותוספת הכנסות תמיד תהיה כרוכה בתוספת צריכה פרטית. אלא אם כן יניחו הנחה בלתי סבירה של תוספת שולית של 100% לחסכון.

גם היצוא וגם הצריכה המקומית מגדילים את היבוא כי אף אחד עדיין לא המציא תוצר ללא תשומות ובמקרה הישראלי ללא תשומות יבוא. לכן בנק ישראל חייב להחליט מה הגבול של הגדלת הגרעון במאזן המסחרי, כתוצאה מהצמיחה, שהיא תוספת ביקושים ותוספת תעסוקה. אם הבנק המרכזי ייבהל בכל פעם מתופעות הלוואי של הצמיחה, הצמיחה לא תתחיל לעולם.

האפשרות האחרת שבנק ישראל יכול להצביע עליה, שבתנאים הנוכחיים של חוב ממשלתי ותשלומי ריבית ואי־קיצוץ בהוצאות בטחון — אין מקום לצמיחה. אם כן למה להשלות את הציבור.

בכל מקרה ניתן לומר לזכותו של פרופ' ברונו, שגם בדו"ח זה הוא מתנגד לפיחות זחל או לפיחות תכוף של שער המטבע. קביעתו העקרונית, ש"יציבות שער החליפין חיונית להצלחת יציבות המחירים" — חשובה לגבי העתיד. הוא הסכים לפיחות שבוצע בשיעור של 10 אחוזים, רק לאחר שקיסר הסכים לעיקור תוספת היוקר. אולם למרות זאת הפיחות בשעה הנוכחית היה בלתי אפקטיבי ובלתי נחוץ. הפיחות הזה ישחק הרבה יותר מהר, מאשר סברו קודם וכפי הנראה לא יעברו אפילו שלושה חודשים עד שהפיחות ישחק לגמרי.

נכון אמנם, כי בגלל הפרשי האינפלציות בין ישראל לבין מדינות היעד של היצוא, בשלב מסויים, היה צורך להתאים את השער. אולם פסק הזמן היה קצר מדי ולא איפשר עדיין לתעשיות היצוא להתאים את עצמן לשערי מטבע החדשים בעולם. תהליכי ההתאמה טרם בוצעו והפיחות יתן פסק זמן לא למצותם עד תום.

הנהלות המפעלים שוב יעסקו בשער ובמחירים ולא בהכוונת היצוא ליעדים משתלמים יותר. אמנם אין לוותר על השוק האמריקני, אך גם שינוי קטן בפרופורציות היצוא היה מאפשר למפעלים רבים לאזן את עצמם גם בשער הנוכחי. מאחר ושינויי שערי המטבע בעולם הם לטווח ארוך, לא יעזרו מניפולציות בשער לטווח קצר, כדי לתקן את המצב.

צבי טימור

הדולר ממשיך לצנוח

הדולר ממשיך לצנוח — זאת הרגשת המומחים. לאחר ששר האוצר האמריקני ג'יימס בייקר, והשלישי, נפגש עם שר האוצר היפאני קיישי מיאזאווה. שניהם אמנם, הביעו שביעות רצון מהמצב, אך המומחים מרגישים כי הם אינם מוכנים לקנות את הסחורה שמציעים שני השרים. המומחים קבעו כי אמינות שני השרים דומה לזאת של הסוחרים במכוניות משומשות ואלה נחשבים בארה"ב כנמוכים ביותר בסולם האמינות.

בייקר ומיאזאווה הכריזו כי שתי המדינות ישתפו פעולה בייצוב הדולר, אך הם לא ציינו מהי המטרה האמיתית לפיה יציבו את הדולר ולראייה שלאחר הפגישה המשיך הדולר וצנח ל־140 יאן ול־1.7 מארק מערב גרמני שפל שלא היה כמותו. המומחים מציינים כי שני השרים, מדברים בכפל לשון. מצד אחד הם מצהירים שאסור להרשות לדולר לצנוח מתחת לקו של 140 יאן ו־1.7 מרק ומצד אחר נראה כי האמריקנים שבעי־רצון מהצניחה, המאפשרת להם כושר התחרות בשוקי ייצוא והקטנת חובם לארצות־חוץ.

חיים מרגלית

הביטוח הלאומי מזהיר משחיקת קצבאות המוסד

ראשי הביטוח הלאומי מודאגים משחיקה אפשרית של עשרות אחוזים בקצבות הגימלאים וחזרה למצב המעוות, שהיה קיים לפני 1985 — כך עולה ממכתבו של יוסי תמיר, סמנכ"ל מחקר ותיכנון בבטוח לאומי, אל מנכ"ל המוסד מרדכי צפורי.

תמיר מדגיש במכתבו כי מסעיף 3 בהסכם עיסקת החבילה עולה כי קצבאות אחרות יעודכנו על פי השכר הממוצע במשק. סיכום זה טוב למקבלי חלופות שכר מהביטוח הלאומי כמו: דמי־לידה, תגמולי מילואים ונפגעים ומניים מתאונות. זקנים ושארים אינם נכללים משום מה בהגדרה זאת ולכן הם יפגעו. כמו כן מעיר תמיר לציפורי כי ישים לב לכך שבסעיף 4 בהסכם עיסקת החבילה מונים את כל הזכאים לפיצוי בעקבות דחיית תשלום בשיעור של 2.7 אחוז אך, ברשימה לא מוזכרים מקבלי הקצבאות מהביטוח הלאומי. לכן על פי מדיניות האוצר מקבלי גימלאות אלה, שהם בעשירון התחתון, לא יקבלו פצוי מתאים.

תמיר דורש ממנכ"ל הביטוח הלאומי כי יעלה בדחיפות נושא זה בפני המוסדות המתאימים, בטרם יאשרו את עיסקת החבילה בכנסת, כדי למנוע פגיעה חמורה במקבלי הקצבאות של הביטוח הלאומי.

חיים מרגלית

עובדי תדיראן:

רכישת מניות רק עם זכויות להשתתפות בניהול

בבטאון ועד עובדי "תדיראן", "הוועד שלנו", מובאת בדיקת הוועד ביחס לכדאיות הצעת ההנהלה לעובדים לרכוש מניות "בכורה" של החברה בסך של 3,000 ש"ח, בממוצע לעובד (יחסית לשכרו). על־פי ההצעה, את הכסף לרכישת המניות יקבל כל עובד כהלוואה צמודה ללא ריבית לעשר שנים, וסך כל המניות שיונפקו לעובדים יגיע ל־10 אחוזים, מכלל מניות "תדיראן".

בבדיקת הכדאיות הכלכלית של ההצעה, שהזמין הוועד, הוסבר לו כי בשוקלו את היתרונות של הרכישה עליו להתייחס רק לערכם של תנאי התשלום, כלומר ההלוואה. שווייה של הסובסידיה להלוואה בנקאית ללא ריבית הוא 8 אחוזים לשנה. כלומר, עובדי "תדיראן" יקבלו 8 אחוזים מ־3,000 ש"ח, שהם 240 ש"ח נטו (כ־400 ש"ח ברוטו), סכום זה שווה לתוספת שכר חודשית בשיעור 2.2 אחוזים.

ועד העובדים טוען, שההנהלה מתכוונת להשתמש בהצעה לרכישת מניות, כדי להשיג ויתור על תוספות שכר. לטענתו, כשמדובר בתוספות שכר אין מקום להשערות ולהערכות, אולם כשמדובר במניות המצב שונה.

חיסרון נוסף שיש לרכישת מניות כתחליף לתוספת שכר — תוספות שיינתנו בשנה הבאה יחולו על המשכורת כיום, אבל אם העובדים יקבלו תוספת שכר במקום מניות, יהיה הבסיס לתוספות השכר בשנים הבאות גבוה יותר.

העובדים טוענים שאם מדברים על שיתוף העובדים בחברה, צריך להיות לכך כיסוי. לכן, לא כדאי לעובדים לקבל מניות בכורה, שאינן מקנות להם זכות להשתתף באסיפות הכלליות של "תדיראן", לא להצביע בהן ולא למנות מנהלים.

מניות אלה מקנות להם זכות לקבל דיבידנד בכורה צביר בשיעור 8 אחוזים מערכן הנקוב של המניות. לעומת זאת, המחזיקים ב־9 אחוזים מהון המניות הרגילות של "תדיראן" זכאים לבחור, על־פי שיקול דעתם, חבר אחד במועצת המנהלים של החברה.

אודי נחשון

המרפאים בעיסוק הכריזו על סכסוך עבודה

"השכר שלנו הוא בושה", טוענים המרפאים בעיסוק, שהכריזו בסוף השבוע על סכסוך עבודה, לראשונה זה 8 שנים, בהן נמנעו מלהשתתף בסכסוכי העבודה שפקדו את מערכת הבריאות.

במכתב לממונה על יחסי עבודה במשרד העבודה, טוענת מזכירת הארגון הארצי של המרפאים בעיסוק, רות אלבגלי, כי השחיקה בשכר והצמצום הכללי פוסק בתקנים הביאו לנטישת המקצוע, לסגירת מכונים החיוניים לשיקום חולים ולצימצומים לא סבירים בטיפול בילדים, בקשישים, במוגבלים ובחולי נפש.

המרפאים בעיסוק, שכולם אקדמאים בוגרי אוניברסיטאות, משתכרים בממוצע 550 ש"ח ברוטו בחודש, עם וותק של 5־10 שנים. המתחילים משתכרים כ־450 ש"ח בחודש, ורובם נוטשים את המקצוע בשל תנאי השכר. "לא פלא", אומרת רות אלבגלי, "שחלק נכבד מכוח העבודה שהכשרנו בארץ ועולים חדשים שהגיעו עם ידע מחו"ל מוצאים לעצמם פרנסה אחרת בבוטיקים, כמזכירות רפואיות ואף יוצאים לעבוד בחו"ל. בארה"ב ובארצות מערביות אחרות הוכרז הריפוי בעיסוק כמקצוע מועדף, כמו מקצועות המחשב ואילו כאן אי־אפשר לפרנס משפחה ממשכורת של מרפא בעיסוק, מוסמך".

העובדים דורשים הסבר

דירוג מנהלים חשאי גם בסולל־בונה

הפרשה האחרונה ב"סולל בונה" כאובה מאוד, אומר ירוחם משל, שהיה מזכ"ל ההסתדרות עד לפני שנה. בתפקידו כמזכ"ל טיפל ב"סולל בונה". משל היה מעורה גם בארגון־מחדש שבוצע מנחם לבון ב"סולל בונה", ב־1956, כאשר החברה פורקה. "סולל בונה" נשאר בעסקי בנייה בארץ ובחו"ל. "כור" קיבלה עצמאות בתאגיד תעשייתי. גם אז, מזכיר משל, שהיה יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, נפגעו עשרות אנשים, רובם ותיקים, שלא הסכימו לצעדי לבון, אך הניתוח של 1956 היה כמעט בדומה לניתוח שעל "סולל־בונה" עכשיו.

משל סבור שצריך לייסר את סולל־בונה, אך בסגנון של "מצעי אוהב". "אצלנו", הוא אומר, "מוציאים אחת ושתיים ונותנים מכות בלי כל זה אסור לעשות ל"סולל־בונה". לזכור להם את הזכויות, שהעיקריות בהן — שמירה על עובדים בחברה.

ברנרו על עובדי החברה הוא מציין כי יהודים. "בענף הבניין, בו רוב העובדים ערבים, זהו הישג לא רגיל", אומר משל ובאותה נשימה מדגיש את ההישגים הסוציאלים של "סולל־בונה", שאין כמותם בשום חברה אחרת.

לדעת משל, ההבראה ב"סולל־בונה" צריכה להתבצע תוך שיתוף פעולה והתייעצות מתמדת עם העובדים. כלומר, לא הורדת תכנית מלמעלה אלא תכנית שתצמח מבין העובדים. כן הוא סבור שאסור להשאיר את שרגא רוטמן, המנכ"ל היוצא, מחוץ לתכנית: צריך לשבת עימו ולשמוע מה יש לו לומר. סילוק מנהלים ותחימת פיהם, גם אם טעו, לא תביא תועלת לחברה ולא תבריא אותה.

דעות דומות שמעתי מפי עובדים ותיקים ב"סולל בונה", חלקם עדיין עובדים, חלקם פרשו מרצון. העובדים שנותרו אינם מתבטאים בגלוי ועצם החשאיות בחברה הסתדרותית מעידה על האווירה בה. לדבריהם, העברת האחריות למצב הקיים על כתפי העובדים הפשוטים היא שערורייה. ב"סולל בונה", העובדים עובדים. אם מישהו אשם במה שעובר על "סולל בונה" אלה הם המנהלים, ועליהם לתת את הדין. על מנת להמחיש עד להיכן הגיע אובדן החושים ב"סולל בונה" הם מספרים על מקרה צבי ציקליק, שהתקבל לעבודה בחברה לפני מספר חודשים, לתפקיד ראש אגף השיווק, במקביל פוטרו 3500 עובדים, ביניהם אנשים מוכשרים המתאימים לתפקיד. ציקליק זה היה בעבר אחד העובדים הבכירים בחברת הבנייה "דרוקר", הנשלטת על־ידי סו"ב. העובדים מאשימים את ההנהלה בעלבון מכוון של העובדים ע"י קבלת עובד שאינו מתמצא בנושא עליו הופקד, וזאת כאשר מנסים להבריא את החברה.

ציקליק זאת דוגמה אחת, הם אומרים. השאלה שמטרידה אותם באמת היא: לאן נעלמו 400־500 מיליון דולר. הם שואלים, מדוע אין חוקרים מי אשם בכישלון הקטסטרופאלי.

הם מספרים על עובדים מקצועיים שהתמחו בחברה, רכשו בה מוניטין, ועתה, כאשר עזבו, הם מקימים חברות שיתחרו ב"סולל בונה" בקבלת עבודות. אותם עובדים מספרים לנשארים, כי הקבלנים מכירים אותם, סומכים עליהם ומוסרים להם עבודות. דיבורים אלה יוצרים דמורליזציה ויש עובדים המוכנים בלב קל לעזוב את החברה, להפטר מהאחריות לגורל החברה ההסתדרותית. אותם עובדים טוענים, כי בהנהלה "העסקים כרגיל". מאות מכוניות נשארו צמודות למנהלים היושבים במשרד ואשר מזמן הם אינם זקוקים להן עוד ככלי לעבודה. המנגנון של החברה נשאר כשהיה: מלא מזכירות ועוזרים. המנכ"ל שילה הודיע על ביטול יחידות. לדעת העובדים, היה ביטול יחידות. אך נשארו יחידות שאיש אינו יודע מדוע צריכים אותן.

כן מבקשים העובדים להסביר ולהבהיר את דירוג המנהלים. יש דירוגים של מהנדסים, טכנאים, בעלי מקצוע, כולם גלויים ופתוחים ומאושרים על־ידי ההסתדרויות המקצועיות. מהו "דירוג מנהלים" הם שואלים. מי אישר אותו, לפי מה הוא נקבע? מדוע יש למנהלים 80 שעות נוספות גלובליות לחודש?

ארגון עובדי "סולל בונה" פנה להנהלה ולא קיבל תשובה. הם פנו גם למזכ"ל ההסתדרות קיסר, ומחכים לתשובה.

חיים מרגלית

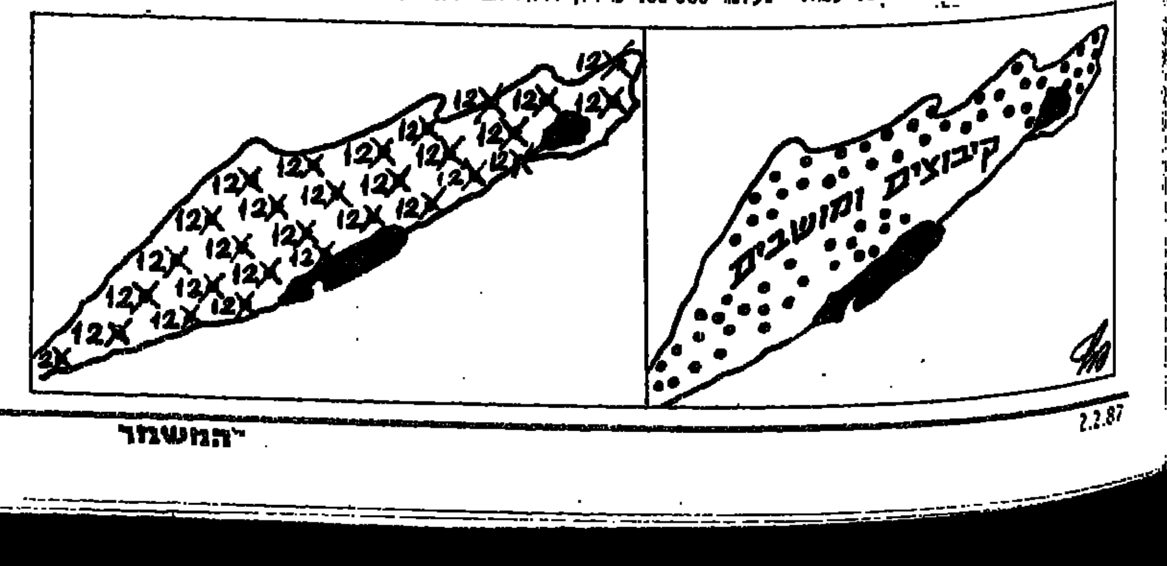

העורך הכלכלי: צבי טימור

מאלפים את שקספיר

מאת גיורא מנור

„אילוף הסוררת" מאת ויליאם שקספיר; עברית: אהוד מנור; בימוי: רוברטו וקרו; תפאורה: רוני תורן; תלבושות: יוסי בן־דאריו; מוסיקה: שלמה גרוניך; תאורה: יחיאל אורגל — בתיאטרון העירוני באר־שבע.

אין זה בגדר חדשנות, להעביר את גיבוריו של שקספיר לימינו. הפעם מנסה פטרוקיו (נתן דטנר) לאלף את קאתרינה הפראית (רוזינה קמבוס) ולעשותה לאשה כנועה וצייתנית באיטליה, המאוכלסת טיפוסים מהמאפיה של ניו־יורק. נכון שגברים אלה בחליפות הפסים האנכיים עם הכתפיים המרופדות (גם לפי צו האופנה...), הקיימים בעיקר בסרטי גאנגסטרים, מוצאם מאיטליה, והבמאי האורח בוודאי בחר ב„מיליה" הזה בגלל מסורת המאצ'ו, שיצאה מהאופנה, האופיינית לו.

לפני הבמאי עמדו כמה וכמה ברירות — והוא ויתר על כולן לטובת הנייטראליות. בין הפראית מסוראה, הגורמת צרות לכל, לבין השתוק מורונה, שמתלהב מהמאבק הצפוי לו אפילו לפני שראה (ושמע) אותה במו עיניו, אמורה להתרחש ריאקציה כימית סוערת. שני האוהבים משחקים כל אחד את התפקיד שבחר בו, וזה קושר אותם האחד למשנהו. מרכיב זה של משחקיות, של שעשוע, אמור להקנות למאבק האיתנים חן וקלילות. רוזינה קמבוס החלה את תפקידה באמת בתנופה אדירה של התפרחות, שניכר בה שהיא נהנית ממנה ומפיקה הנאה ותועלת גם מכך, שהכל בבית אביה רועדים מפניה — היא היתה דיקטאטור ביתי מושלם. אבל דווקא כשמתברר לה, שבדמות פטרוקיו יש לה יריב רציני, הקלילות והגרעין הרך שבה מפנים מקום לסתם עקשנות אומללה. כאילו התייאשה רוזינה מקאתרינה שלה, ואיבדה את העניין במחזה ובתפקיד. יש בשחקנית זו משהו מה„סוברטה" של אופרטות שאינה במקומה הפעם.

נתן דטנר, שכבר נעשה ותיק ומנוסה בתפקיד מאצ'ואים חביבים, גם הוא מאבד את מימד העמידה הפנים והמשחק בתוך משחק, ושיטות האילוף שלו מתקשחות עד לרדתיה. אילו שמר הבמאי על הריחוק והלעגני של הדמויות מהתפקיד שנטלו על עצמן, היה ניצל מו־דילמה, איך להציג לבסוף את האפילוג, בו מנצחת הסוררת (מיל) את אחיותיה ה„נורמאליות" בתחרות־צייתנות ובעשית לאשת־חיל, לא במובנה הצבאי של המילה. אילו שיחקה רוזינה סיום זה כעור הצגה של קתרינה, היתה מערימה על פטרוקיו, ובעצם לועגת לו ולאידאל המאבק של התולת־חבית, ויוצאת מנצחת ועימה הסמינריון המודרני. אבל, כאמור, הבמאי בחר להיות נייטראלי.

את המרץ שלא הקדיש לפתרון הבעיה הרעיונית שהיה עליו לפתור, הפנה לעבר ההצחקה. מישהו שישב לידי אמר בהפסקה: „הוא עושה את זה טובה" ובכך הגדיר, לדעתי, את חסרונותיה ואת יתרונותיה של הפקה זו. מצד אחד הצגה עשויה היטב, שיחד עם זאת יש בה כוכבי וזיעה מיותרים. מנסים להצחיק בכוח, וזה לא הולך.

אחרי החתונה, בה מביך פטרוקיו את בח"ל בתלבושתו המרושלת, הוא לוקח את הכלה למסע־דיבש אימתני, הוא גורם להפיל אותה מסוסה (אגב, אם כבר מודרניזציה, מדוע לא ראינו את הנסיעה המטורפת שלהם על אופנוע דוהר?), ובהגיעם לביתם מסביר את שיטתו המורכבת ממניעת מזון, מניעת שינה ובכלל כל השיטות של „שטיפת המוח", המקובלות במשטרות החשאיות של משטרים טוטאליטאריים.

הניטראליות של הבימוי גרמה לי כאילו לשמוע בפעם הראשונה את הסבר שיטותיו של פטרוקיו, ונוכחתי לפתע, שהוא מסביר את שיטות הק.ג.ב או המשטרה החשאית של פינושה. אבל הרי קאתרינה מצידה משתתפת במשחק האכזרי הזה, כי היא רואה בדוריקרב עם בעלה מין שעשוע, שאם לא כן, אנחנו יורדים לתחום הפורנוגראפיה והסאדו־מאזוכיסטית. אגב, המצאה הבימויית הטובה ביותר היא זריקת הצלחות על־ידי פטרוקיו גם לעבר הצופים. זה באמת מפחיד, אם כי ברור שהצלחות אינן אלא צלחות נייר.

הגורם המערך — ואהבה — נערה, וגרי „אילוף הסוררת" הוא קודם כל שעשועי־אהבים, והמאטפורה של המחזה כולו בעצם היא המשגל, שיש בו מאבק ואפילו אכזריות, אבל סופו הנאה גדולה מכולם, האורגאזמה.

התרגום של אהוד מנור בהיר ורהוט, אבל שפע הרימוזים של שקספיר נוגד את סגנון הדיבור הלאקוני המודרני, ולעיתים נשרך שובל של מילים אחרי השחקנים, שאינם מצליחים תמיד לאזן את דמויותיהם העכשוויות עם העושר הלשוני האליזבתני. מרק הסמן כאבי הנערות מצליח, כתמיד, להעניק אמינות לדמותו, הפעם גם בעזרת „הרגלים מגונים", כגון מין יריקה ועירות, עצבנית, המקנה למאפיונר האמיד וולגאריות מצוינת. שפע השרתים והמאהבים מעניק הזדמנות לשחקנים צעירים ליצור מיניאטורות צבעוניות וראויים לציון לשבח חנן שמפריק ועמירים גבריאל.

התפאורה של רוני תורן צבעונית ועשירה, וממש מדהים, איך מצליח התפאורן להכניס לבימת תיאטרון באר־שבע הקטנה והבלתי־משוכללת, טכנית, שפע כזה של מקומות התרחשות. בייחוד יפה בעיני מעקה המרפסת ועליו פנסים עגולים, המנוצלים למעשה רק בתמונת הסיום, המתרחשת במסעדה. התלבושות שעיצב יוסי בן־דאריו יש בהן חוסר הטעם שבאופנה כיום.

את שקספיר לא קל לאלף. הוא עקשן לא פחות מקאתרינה הסוררת. הוא לא נכנע, ומה שיצא לא תמיד משעשע, ובעצם לא בליכך ברור, מה הניע את התיאטרון למבצע שקספירי זה.

„אילוף הסוררת" – שקספיר לא נכנע

קונצרט ראשון

עתיר עוצמה

מאת אביבה שלח

דניאל ברנבוים בתוכנית שופן ברסיטל מיוחד לסיום חגיגות שנת המאה להולדתו של ארתור רובינשטיין. 30.1.87.

במוצאי יום ששי סיים דניאל ברנבוים את חגיגות רובינשטיין בתוכנית שופן. זה היה שופן גברי, בשל ועתיר עוצמה. שום דבר מן הנעורים, החולניות או החיוורון. שופן שאינו טעון רחמים או חמלה ותענוג להתמודד איתו. הרוך שלו אבירי, הצער אבהי והרגישות אין סופית. שופן חדש, מקסים.

תמו החגיגות. זה היה שיעור מאלף בהיבטיה השונים של הפסנתרנות, הוער גת הרבה מעבר, או מעל, לכישורים טכניים מעולים וכולה מתרבות באישיותו המוסיקאלית ובעולמו הרוחני־הרגשי של האמן. היתה שם הצגיות המרשימה של פולליני, הסערה הבלתי־נכבשת של לופו, הפיוט של פרחיה ושמחת היצירה של ברונפמן, היופי הטהור של ברנדל והעצמה של ברנבוים. כל השבחים גם לפילהרמונית ולמהמה על הארגון, הניהול והתמיכה הטובה והבלתי־פוסקת בשורת הסולנים המשובחת.

מבט ראשון

זורם עם החומר

מאת דורית קדר

בגאלריה שלוש מציג (עד ה־12 בפברואר) אורי שטנר. הגאלריה מציגה תערוכת רטרוספקטיבה קטנה לאמן מצויין זה, שמשום מה לא זוכה לתהודה מספיקה בממסד האמנותי הרשמי.

התערוכה הזעירה מורה איזו דרך ארוכה וענקית עבר היוצר. מאילוצים, מעצורים, הסתכלות על אמנות קיימת, הנחת מכחול מעובה ואיטית עובר שטנר דרך ביניים, שבה הקלילות והמיומנות מתחילות לתת רעתן ועד לשלבים המאוחרים (עד שנות ה־70־80) שבהן מתחוללת חגיגה של ממש. פה אין יותר הבדלים בין דמות לרקע, הרקע אינו אחיד ועמום אלא שר בקולות של עשרות גונים. הרישומים הגיריים או רישומי העפרון משתלבים להם כיצירים עצמאיים בתוך העולם הפיגורטיבי, הדמויות עצמן אינן בלעדיות, אינן שליטות בכוונה תחילה. הן ישובות, נסגגות לתוך עולמן, חלק מהטבע הדומם, חלק מהסטודיו, חלק מהחיים. האמן הגיע סוף סוף לשלמות אישית, הוא זורם עם החומר וזה נשמע לו כחפץ לב. תערוכה טובה.

חנה עשת מציגה (עד ה־18.2) בגאלריית הקיבוץ בתל־אביב. כדאי להשוותה לאמן שהציג כאן לפני כן — שוקי כפיר. שוקי בחר במדיום הפיסולי, בברגים גדולים, ברגי פסי רכבת, ובעץ. העץ בלוי, מיושן, ססגוג תולדות הזמן וכן המסמרים התקועים בו. כפיר רוצה לספר סיפור אלגורי, שבו מסמרי האנשים תקועים או תלויים או נרמסים על־ידי המכבש העצי, הגיליוטינה, האשליה של העולם הזה. הדברים בוקעים מנשמה, חוסר המוצא, תחושת הדיכאון, תחושת הרס הסמלים, הרס קודש הקודשים כגון הלוויות, אנדרטאות — כל אלו מועברים חד־משמעית. יש באמן זה יכולת של העברת מסרים פלאסטית חזקה. ואולם בעתיד כדאי שליכולת זו תצורף קלילות העשייה המשוחררת יותר, הרואה את הצורנות כשחקן שאינו משני. יש לעבור בעת ובעונה אחת הן על התכנים והן על הצורה העצמאית שמשקפת אותם. אבל ללא ספק יש למה לחכות לקראת התערוכה הבאה.

לעומתו חנה עשת כנראה הגיעה לשלב של שלמות נפשית, אינטרוורסיות של אדם בוגר ובשל, אשר חי עם יצירתו לעצמו. אמנית בוגרת, הזויה את הסובב בעינוג מעורר קנאה. היא רצה לה עם חיות־תצעצועים שלה בשורות צבע עולזים, אלו לפעמים קטועים במקצת, משרבטים, סכמטיים, צפים, ישנם לפעמים קטעי אדם הבוקעים פה ושם והכל ספוג בצבעוניות פאסטלית ילדית ומרעננת. אין כאן פחדים, מחווריסים, מחבהירויות.

אורי שטנר בגאלריה שלוש

מהקשקושים ובכל זאת — עשת לא נופלת אל תוך המאניירות וההצטעצעות [illegible] כמו שעשו אמניות צעירות מאוד המציגות כעת בגאלריה מימר ברחוב פינסקר, תל אביב. כאן יש תחושה חזקה של [illegible] שרידים, שהיא מקור הרע באמנות זוהי לפעמים. כדאי למצוא את הדרך, את [illegible] את העינוגים, לחוש אותם היטב ואז להקרא על הכד או בכל מדיום אחר.

מומלץ מאוד למבקרים שלא יציגו [illegible] בימים אלו בגאלריה של [illegible] אמנים גרמניים שאינם אנטישמיים [illegible] בדרך התערוכה) וזה טוב ויפה, אבל גם [illegible] שאותם הגרמנים, כמו כל העמים, [illegible] קריטריונים אמנותיים [illegible] מוצגים בגאלריות רשמיות, [illegible] הזמנות למבקרים...

אלודד זיו מציג עד ה־3.2 בגאלריה [illegible] לכאן כן כדאי לבוא, אבל [illegible] עמוקות. ריח של מיניות בוטה [illegible] עולה מהציורים גדולי הממדים, [illegible] מסביב במפתח. האבסורד המעוניין [illegible] דווקא בחר בשפה מלאכותית לכאורה — [illegible] רמיונים — סממנים שעלולים להרוס את הצופה בזרות ובניכור שלהם [illegible] והגברים העירומים, על התנוחות [illegible] מוחשיים מאוד ומשתלטים על כל [illegible] המלאכותיים והקלאסיים [illegible] „גראציות" קלאסיות ועצם [illegible] הקיטש, אבל הידע של האמן [illegible] מתגבר על קיטש זה [illegible] שאר הניגודים המצויירים [illegible]

מיקי הראל מציגה בגלריה [illegible] ציורים קטנים במדיום מעולה. [illegible] שהאמנית יודעת את מלאכת [illegible] הכתמיות, את הקלילות [illegible] אבל יש כאן יותר מדי [illegible] קמעה לתוכה אבל, כאמור — יותר מדי מאותו דבר.

במוזיאון בת־ים מציגים [illegible]

מוסיקה

„אינגליש ברס אנסמבל" — ביקור שני

„אינגליש ברס אנסמבל"

מאת דוד אור

ב־13 לפברואר תגיע לישראל החמישיית נגני כלי הנשיפה ממתכת „האינגליש ברס אנסמבל". ההרכב הבלי שנוסד ב־1974 תחת השם „אלבני ברס אנסמבל" רכש לעצמו מוניטין רב במשך השנים. בארץ הם מבקרים פעם שנייה לאחר ההצלחה בביקורם לפני שלוש שנים. הרפרטואר שלהם מתפרש ממוזיקה של הרנסאנס ועד מוזיקת אוונגארד.

כותב מבקר ה„פיננשל טיימס": „החמישייה זאת מפיקה צלילים בעלי מגוון אפשרויות היכולים להשתוות לאלה הקיימות ברביעיית כלי מיתר". מבקר ה„טיימס" כותב: „הופעה הירדאית המסגינה אינסוף צורות של ביטוי, טכניקות של סולנים ושל אנסמבל גם יחד". בשמונת הקונצרטים שיקיימו בישראל (מוזיאון ת"א — 14.2) יגישו שתי תוכניות עם רפרטואר מגוון. בין היתר יצירות של גריג, המלחין האנגלי בן זמננו אנדריי פרבן, שוסטקוביץ', לוטוסלבסקי, פנדרצקי, לצד מוזיקה אליזבטנית.

האנסמבל יקיים שתי סדנאות לנגנים במשכנות שאננים בירושלים ב־16.2 וב־15.2.

●הסינפונייטה של באר־שבע בניצוחו של מנדי רודן יוצאה ב־15 לינואר לסיור בחו"ל בארה"ב, קנדה ואנגליה. במשך 3 שבועות תנגן 14 קונצרטים ב־13 מדינות שונות. הסיור אורגן על־ידי החברה היוקרתית ICM המייצגת אמנים כאייזיק שטרן, שלמה מינץ, צוקרמן ועוד. התזמורת תופיע בקונצרט הגאלה השנתי של קרן התרבות אמריקה־ישראל ב„קרנגי הול" בניו־יורק.

הסולנים בסיור הם זמרת הסופרן רוברטה מישרם והכנר הצעיר בן ה־15 גיל שחם. היצירה הישראלית בקונצרט היא „בת יפתח" מאת מרדכי סתר.

אמנים למען המלחמה בסרטן

מבצע אמנים שתכליתו איסוף 250,000 דולר לרכישת סורק תאי עבור ילדי ישראל החולים בסרטן, יתקיים ביום ב' 16.2.87 בהיכל התרבות בתל־אביב.

בין המשתתפים — עפרה חזה, אבי טולדנו, דודו פישר, יהודית רביץ, יהודה כהן, יגאל בשן, עוזי חיטמן, יונתן מילר, ימה ירקוני, שלוה ברטי, ישראל זוהר, התנועתרון ועוד, שיופיעו בהתנדבות בערב שאורגן על־ידי עמותת חיים, במסגרת ה„אגודה למלחמה בסרטן" והתעשיה האווירית. השחקנית גילה אלמגור תנחה את הערב (היכל התרבות נתרם על־ידי ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט).

ההחלטה לנקוט פעולה נרחבת כדי לרכוש את הסורק התאי הממוחשב נפלה בשל החשיבות והתועלת שניתן להפיק ממכשיר מתקדם מעין זה לטובת הילדים (הסורק התאי אינו קיים במערכת הבריאות בישראל), עיקר כוחו באיבחון ובאפיון מדוייק של מחלת הסרטן על סוגיה השונים, מיון והפרדה של אוכלוסיות תאים ועוד.

בשבוע הראשון למכירת הכרטיסים נחטפו 1700 כרטיסים. בסך הכל נאספו עד עתה כ־45,000 דולר.

אפשר גם לתרום לקניית הסורק התאי דרך חשבון העמותה בבנק הפועלים, מס' 482660 הסניף המרכזי/600, תוך ציון התרומה לטובת הסורק התאי.

שינה טרופה

מאת יוסף שמי

[illegible] מגיע על אדם ישן ופתאום הוא מניע [illegible] ברגל, או פורץ [illegible] אלה הן הפרעות בשינה, [illegible] בחלקן הן מוטוריות, [illegible] עליהן השבועון [illegible]

[illegible] 60־80 אחוזים מהאוכלוסיה מופיעה [illegible] רגל פתאומית מייד אחרי [illegible] תופעה זו מתמידה בעת מצבי [illegible] כשיש רעש פתאומי או [illegible] של הפרעות שינה [illegible] בשלב מסויים של [illegible] התכווצויות [illegible] אצל ילדים, [illegible] 5־1 אחוזים [illegible] בתנועות רגליים [illegible] להפרעות אלה [illegible] שמטפלים בה [illegible]

במשך היום: הפרעות במיקום השינה ביממה והפרעות פאראסומניות, הנוגעות לשינה עצמה. תחת השם הזה מסתתרות תופעות כגון סומנבוליזם, הליכה תוך כדי שינה, דיבור תוך כדי שינה, הרטבת לילה, ביעותי לילה, סיוטי לילה וכדו'.

הפרעות אלה פוגמות ברצף השינה. למשל אדם מניע את רגליו מדי כמה שניות. בחלק מן הפעמים תנועת הרגליים מעירה אותו משנתו. היקיצה קצרה מדי מכדי שתירשם בתודעה. לכן בבוקר תחושתו של האדם שהוא עייף, שלא ישן היטב בלילה.

אומדנים על שכיחותם של סוגי הפרעות שונים בארץ כמעט זהים לאלה שנתקבלו במדינות מערביות. כ־15 אחוזים מתלוננים על חוסר שינה זמני, חולף או כרוני בצורה של קשיי הירדמות או יקיצות. תלונות על יקיצות הולכות ורבות עם הגיל. 75 אחוזים מהמתלוננים משתמשים בתרופות שינה יותר מפעם בשבוע.

שיעור התלונות על יתר שינה, או ירידה ברמת העירנות במשך היום, לעיתים בצירוף לעייפות כרונית, הוא כ־4 אחוזים. יש כאלה המספרים שהגיעו למצב של כמעט־תאונה בשעת נהיגה במכונית. אחרים טוענים כי אינם יכולים לשמור על עירנות במצב פאסיבי, כלומר, כשאינם עוסקים בעבודה מסויימת. ברגע שהם מסיימים את העבודה הם נרדמים.

דום נשימה בשינה

ההפרעה הגורמת לכך היא דום נשימה בעת השינה. זו הפרעה מאוד נפוצה. על מדגם של 1500 עובדי תעשייה שנבדקו נמצא, כי אחוז וחצי מהגברים מעל גיל 21 סובל מדום נשימה, וכ־3־4 אחוזים מעל גיל 40. האחוז עולה עם הגיל. לדום נשימה בשינה יש השפעה, לעיתים מכרעת, על תיפקודו של האדם במשך היום ועל איכות חייו. הוא גם סיכון ראשון במעלה ליתר לחץ דם. מבין המופנים למעבדת השינה שמנהל פרופ' לביא, למעלה ממחצית סובלים כבר מיתר לחץ דם. סקרים בקרב הלוקים ביתר לחץ דם אידיופטי (שהגורם לו אינו ידוע) הראו ש־30 אחוזים מהם סבלו מדום נשימה בשינה שלא אובחן קודם, אלא רק כשהגיעו למעבדת השינה. הלוקים בדום נשימה סובלים מכאבי ראש אחרי היקיצה, עייפות בוקר, נטייה להירדם במצבים פאסיביים, נחירה בעוצמה גבוהה. הסימנים הללו, כשהם מופיעים בצירוף עם השמנה או עלייה בתנגודת דרכי הנשימה העליונות, מאפשרים לאבחן את התסמונת של דום נשימה בשינה. בדום נשימה יש כדי לגרום לירידה עד כדי 60 אחוזים מהנורמה של ריווי החמצן בדם.

ההפרעה שעיקרה עודף שינה, המכונה נרקולפסיה, נדירה מאוד בישראל. מופיעה בעקבות גירוי של ריגוש: הפתעה, צחוק, כעס. החולים הנרקולפטיים „מסומנים" מבחינה גנטית.

עודף שינה נרקולפטי הוא על כן תורשתי כמעט במאה אחוז.

תנועות רגליים בשינה, לפי הסקרים, מופיעות אצל כחצי אחוז של האוכלוסיה הבוגרת. יש קבוצות ספציפיות בהן היא מופיעה בשכיחות גבוהה יותר. חולים המטופלים בדיאליזה וחולי סכרת סובלים מתנועות רגליים מחזוריות בשינה. טיפול תרופתי מביא שיפור דראמטי מיידי.

[illegible] לחריקת שיניים

חריקת שיניים בעת השינה נפוצה אצל [illegible] עובדי כפיים [illegible] לפי הסקירה ב„לנצט" [illegible] הראש לצדדים לפני [illegible] של כמה חודשים [illegible]

[illegible] לילה מופיעה אצל 15 אחוז [illegible]

[illegible] לילה אצל ילדים מביאים לבכי [illegible] גם הזעה [illegible]

התעוררויות בלי להרגיש

[illegible] להפרעות [illegible] שינה [illegible] הפרעות לשינה ושמירה על שינה [illegible] הפרעה הפוגמות ברמת העירנות

הגידול תלוי בשיכפול

[illegible] מצאו הוכחות לכך [illegible] של גידול זדוני אצל אשה [illegible] (אונקוגן) [illegible] שנמצאו בתאי הגידול [illegible]

בתוצאה מהמחקר, ד"ר [illegible] סלמון, שעמד בראש קבוצת החוקרים, אמר כי [illegible] 14־12 חודשים [illegible] סלמון ועמיתיו מצאו כי גידולי השד מכילים אונקוגן מסויים. [illegible] אולם כ־30 אחוזים [illegible] עד 20 [illegible] גורם לכך [illegible] גילוי ראשוני [illegible] הסרטן. [illegible] אצל נשים שבתאי הגידול שלהם נמצא העתק של האונקוגן [illegible] 90 [illegible]

סוכנים נושאים

[illegible] פברואר לפני שנה נפטר מאיידס [illegible] אפריקני, אשר נהג [illegible] בריסל. עד שבעה [illegible] לא ידע על מחלתו. [illegible] בא במגע מיני [illegible] עם עשרים נשים. ד"ר [illegible] בחולה, שיחזר את [illegible] 17 מהן. היו בהן [illegible] אקדמאיות. עשר מתוך [illegible] באיידס. [illegible]

[illegible] של 1,400 נשים הרות, [illegible] נמצאו אצל 31 [illegible] 70 אחוזים [illegible] ילדים חולי איידס. [illegible] הרשויות בארה"ב וגם [illegible]

[illegible] הראשי של צבא ארה"ב, גנראל [illegible] כי האיידס נהפכה לבעיה [illegible] שירותי הבריאות במאה שלנו. [illegible]

[illegible] השלטונות על [illegible] תפוצת האיידס [illegible] עד לשנת אלפיים. [illegible] פסטר בפריס, [illegible] כאשר מסר, כי יש [illegible] איידס אשר אינו ניתן לגילוי בבדיקה שיגרתית. אצל חולים רבים נמצאו מחלות אופייניות לנגועי איידס בלי שמצאו את עיקבות הנגיף. במילים אחרות, אדם אף אינו יודע שהוא נגוע, בא במגע מיני עם בריאים ומעביר שלא ביודעין את הנגיף. המדענים מאוד פסימיים בנוגע לאפשרות של ייצור תרכיב חיסון בקרוב, ועוד יותר פסימיים לגבי אפשרות חיסון נגד זנים שונים של נגיף האיידס.

המדענים חוזרים ומזהירים מפני מגעים מיניים מזדמנים, מגעים עם פארטנרים שונים. תיירים, אנשי עסקים נודדים. אצלנו מהווים בעיה קשה ביקוריהם התכופים של חיילי [illegible] ואנשים מהצפון ומהדרום.

השאירו אותם לספארי

יותר ויותר ילדים מוצאים תחליף לקשר עם הטבע בהבאת חיות בית אל הדירה, או אל חדר הילדים. משפחות רבות רוכשים כלבים ומוסרות את הטיפול בהם לילדים. זה אולי חינוכי, אך יש בכך סיכון מסויים. ידועה מחלת הכלבת, המתפשטת בקרב ההולכים על ארבע, הכלבת עוברת לכלבי בית מחיות בר, לרבות עטלפים. יש עוד צרות. למשל, מאשימים את הכלבים בהעברת חיידק טיפוס הבהרות. ילד ישן עם כלב או חתול שעל פרוותו קרציה, והקרציה עלולה להיות נגועה חיידק של הטיפוס והמסוכן. אגב, את הקרציות צריך לשרוף, לא לגעת בהן בידיים, לא למחוץ.

בתוך הקרביים של הכלב יש כל מיני טפילים, תולעים ועוד מיני יצורים העלולים לגרום צרות צרורות. על כן, אחרי הליטופים שמעניקים לכלב חובה לרחוץ ידיים. לא להיות יותר מדי „נחמד" ולא לנשק את החיה, בשל הסיכון להידבק בביצים של התולעים.

מה שנאמר לגבי כלבים נכון גם בחתולים. חתולים נושאים תולעים העלולות לגרום למחלה המסתיימת אצל נשים הרות בהפלה, כן גורמים שריטות של חתול ל„קדחת השריטה", פריחה ודלקת הבלוטות הקרובות למקום השריטה, האבק שבין שערות החתול והכלב הוא בין הגורמים לתגובה אלרגית אצל חלק מאנשים.

מי שבכל זאת מחזיק כלב או חתול, חייב לדאוג להיגיינה, למנוע התפשטות הפרשות בדירה, למנוע ריבוי טפילים כמו פרעושים.

אוגרים וחזירי ים נושאים חיידקים שקשה לגלותם וגם קשה להדבירם בעזרת אנטיביוטיקה. לעיתים יש צורך בהתערבות כירורגית, אם בכל זאת יש בבית „גן זאולוגי", יש לשמור על כללי הניקיון, לרחוץ ידיים אחרי כל מגע, לשמור על ניקיון הכלוב, להחליפו מדי פעם ולקוות ש„לנו זה לא יקרה".

בעלי כנף הנמצאים בבית יש לפעמים, נזלת, והם מתעטשים לתוך חלל הדירה, הנגיף נדבק גם לבעלי הדירה. בשבילו זה לא משנה. לתוכים יש מחלת ריאות, פסיטקוזיס, המסוכנת גם לבני אדם. היא עלולה לגרום להפלה, מחלה אחרת הקשורה במערכת הנשימה היא האורניטוזיס, הנגרמת על־ידי נגיף שמקום מושבו יונים וציפורים אחרות. יש המייעצים לנהוג כמו ביפאן, ולטפל בציפורי הבית כשמטפחת לחה מכסה את הפה והאף, כן יש לכסות את הידיים בכפפות גומי, כדי להחליף את הנייר שנועד לאסוף את ההפרשות של הציפורים את ההחלפה חייבים לבצע מדי יום, כדי שלא יהפוך זבובים.

לאוהבי צבים כדאי לזכור, שצבי מים נושאים לא פעם חיידקי סלמונלה, מחלה קשה ומסוכנת של מערכת העיכול, יתכנו גם דלקות שונות של הריאות, קרום הלב והמוח ועוד. בארה"ב אסרו מזמן שיווק צבי מים.

בסיכומו של דבר, עדיף לבקר לעתים קרובות בספארי ובפינות החי הנמצאות בגנים ציבוריים, ולא להחזיק חיות בבית.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
תמר רמת הנגב
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תמר רמת הנגב הופקד שינוי תכנית הנקרא שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת 178/03/10 — מושב פארן, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד קרקע מדרך קיימת לשטח למבני ציבור ושבילים להולכי רגל וחניה. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 46.0 דונם, גוש 39053 מושב פארן.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך שני חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

ועדה מקומית לתכנון ובניה
גליל מרכזי
רח' לוחמי הגטאות 10—עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק מספר 1—19/86 ע"י מר אחמד מחמוד נאתרי במקום שטח בנוי. מהות ההקלה: בניית קומה שלישית במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי—עכו

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רח' ביאליק 3, חיפה, טל. 04־640775
הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מר קובי פרי — לאשר תוספת בניה בדירה בקומת הקרקע ברחוב הרדים מס' 7 חלקה 128 בגוש 11571 — קריית־חיים מערבית. הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל המותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר ינובייץ, מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
המרכז
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז, הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' ממ/5039", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת קוי בניין. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6189, חלקה 312, גבעת שמואל, רחוב ז'בוטינסקי.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. ועליה לכלול פרוט הנימוקים להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר ומאומת ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ד. שיש — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: 9.12.1986

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
שקמים
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון שקמים הופקדה תכנית מפורטת הנקראת מס' 242/03/6, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות התכנית: א) שינוי יעוד מאזור חקלאי לאזור מסחרי הדרכים. ב) ליעד שטח לצורך הקמת תחנת תדלוק מסוג מס' 5 בהתאם לתכנית מיתאר ארצית, לתחנות דלק (ת.מ.א. 18). ג) הבינוי והפיתוח יהיו בהתאם לנספח הבינוי.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 10.136 דונם. מקום: קיבוץ בית ג'וברין. גוש: 34200 חלקות: 2, 9, 13 (חלקים).

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי התכנית וכן כל זכאי על־פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
חיפה
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר [illegible] שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' חפ/1136 ב' — שינוי תכנית מפורטת נסניבת „הברכל" בשכונת רמות רמז. שינוי תכנית זה מהוה שינוי לתכניות הבאות: חפ/1136 — שינוי מיקום אזרים בקרית רמז הרוממה, חפ/1136 א' — [illegible] רמות רמז, חלקה 57 בגוש 11196.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3151, תשמ"ה, עמוד 1257.

השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלנצר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
כ' בכסלו התשמ"ז, 21.12.86

ועדה מקומית לתכנון ובניה
גליל מרכזי
רח' לוחמי הגיטאות 10 — עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
גליל מרכזי — עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק מספר 425/86־3 ע"י מר עבד מוחמד שרקאוי במקום תרשיחא, שטח בנוי.

מהות ההקלה: בניית קומה שלישית במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי הגטאות 10 — עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — גליל מרכזי, עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 148 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, בקשה ליתן אישור להקלה לקוי בניין צדדי אחורי וקידמי ברחוב זכריה מס' 12, גוש 6963, חלקה 33, תיק בניין 3/0201־0/2.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי **גליל מרכזי**
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי [illegible]

עיקרי השינוי: [illegible]

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר [illegible] להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה. [illegible]

עמרם קלעג'י, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הצפון

בפתיחת טורניר ארבע-האומות אמש בתל-אביב

דיין השווה 50 שניות לסיום נגד הולנד 18:18

הישראלי אליעזר ורד (מימין) מבקיע שער לרשתו של ההולנדי פטר באסח (18:18). (תצלום: אריה קנפר)

● כדוריד

מאת יוסף חכם

נבחרת הכדוריד של ישראל פתחה אמש את טורניר ארבע-האומות באוניברסיטת תל-אביב בתיקו 18:18, עם נבחרתה החזקה של הולנד, שהוליכה במחצית 7:9.

המשחק, לעיני 1500 צופים, היה מלהיב והגיע לשיאו בדקה האחרונה. 50 שניות לסיום הצליח דורון דיין להשוות ל־18:18. 28 שניות לסיום פסקו השופטים הנורבגים, טרי אנטונסן ואוליבנינגר בולסטר, על מכת-7 מטר לטובת הולנד. הנק גרונר זרק אך השוער הישראלי יוסי סאמט הדף.

היתרון במשחק עבר מקבוצה לקבוצה. לישראל נפסקו, תוך כדי המשחק, שבע מכות-7, ואמיר גרא ניצל חמישה כדורים. גם ההולנדים החטיאו שתי מכות-7.

ההולנדים גילו עדיפות במחצית הראשונה והשיגו שערים בהתקפות מתפרצות. לאחר 3:4 לישראל ו־5:5 הצליחו ההולנדים לקבוע — 7:9 במחצית.

לאחר ההפסקה העלה גרא, המצטיין בין הישראלים, בצמד שערים ל־11:13. ההולנדים הפכו ל־14:15, וכך נמשכה נדנדת-השערים עד לגמר הדרמטי.

בסיום המשחק אמר מאמן נבחרת ישראל, איגור ביאליק: "היה קשה לעצור את היריב; משחק ההתקפה שלנו היה מאופק; השוער ישראל פלטה היה מעולה".

שערים לישראל: אמיר גרא 7; יורם זליגר 2; אליעזר ורד 2; דורון דיין 2; יואב דרוקר 2; איזי רפאלי 2 וזיו קושניר 1.

שערים להולנד: יופ פייג' 4; למברט סחורס 4; הנק גרונר 3; ויל ג'קובס 3; הנק דה-הבר 2; מרטין ולים 1 ופרנק קוינדרס 1.

במשחק הראשון הכניעה נורבגיה את איטליה — 15:20, לאחר שהאיטלקים הוליכו במחצית 6:9. הירבה להבקיע לנורבגיה: קטיל סווריד 7.

בטורניר חזה שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי.

המשך הטורניר יהיה מחר בהיכל-הספורט החדש בראשל"צ: ישראל תשחק עם איטליה, והולנד נגד נורבגיה.

הטבלה

1. נורבגיה	1	15"20	2
2. הולנד	1	18"18	1
—. ישראל	1	18"18	1
4. איטליה	1	20"15	0

בניסטר וקורנליוס הורחקו למשחק נוסף

מאת יצחק ויסהוף

קני (החיה) בניסטר וגרג קורנליוס, שני ה"מתאזרחים" של הפועל חולון ומכבי תל-אביב, הורחקו אמש על-ידי ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל למשחק ליגה נוסף, ולעוד שנים על-תנאי, בעקבות תקטטה ביניהם לפני שבועיים בחולון.

בניסטר לא שיחק אמש נגד הפועל איתן גבת וקורנליוס לא ישחק בערב נגד הפועל חיפה.

המאמן הוותיק יהושע רוזין, שמאמן את מכבי ראשון-לציון מהליגה הארצית, הורחק לשבוע על-תנאי למשך עונה, לאחר שפרץ למשטח הכדורסל וגידף את השופטים במשחק קבוצתו נגד מכבי דרום ת"א. מכבי ראשל"צ ספגה קנס של 1000 ש"ח.

גם ללא בניסטר הכניעה חולון את גבת — 67:88

● כדורסל

מאת יוסי חן

במשחק במחזור ה־20 בליגה הלאומית בכדורסל שהוקדם גברה אמש קבוצת הפועל חולון על הפועל איתן גבת — 67:88. חולון שיחקה עדיין ללא קני בניסטר, שהורחק לשני משחקים (ראה ידיעה נפרדת), אך יופיע ביום חמישי בגליל-עליון.

1000 צופים נאלצו להמתין בחולון ל... החלפת הסלים. באימון ביום שישי כופף בניסטר את טבעות שני הסלים, שהוחלפו אתמול בבוקר, אולם בחימום עיקם שוב ג'יימס טרי את הטבעת...

חולון, בשורותיה התעלו דייוי בורמור (30 נקודות ו־9 ריבונדים) וניב בוגין, זכתה בנצחון משכנע לאחר ששלטה ברוב זמן המשחק. היחידי בגבת שבלט היה אלן הארדי, בעוד שחברו ריצ'ארד מאר קטף אמנם 10 כדורים חוזרים, אך קלע 6 נקודות בלבד.

רק בחמש הדקות הראשונות היה המשחק שקול — 13:13. חולון נטלה יוזמה, קלעה 15 נקודות רצופות תוך שלוש דקות, ובדקה ה־8 הורה המאזן על — 13:28. עד למחצית הצליחה גבת להוריד, בעיקר בזכות קליעות מדוייקות של הארדי — 37:45.

במחצית השנייה נמשך יתרון החולונים. גבת לא הצליחה לקלוע אף נקודה במשך שש דקות (29־35), וחולון עלתה ליתרון-שיא — 52:78.

40 שניות לסיום הריעו הצופים לבורמור שקלע "סל אמנותי" ובגמר 67:88.

שפטו נפתלי עובריה ודני בורנשטיין כחולון.

● להפועל חולון קלעו: בורמור 30; טרי 17; בוגין 16; יעקבי 14; מאור 9 ואלימלך 2.

● להפועל איתן גבת קלעו: הארדי 25; ינאי 8; אורן שמר 8; אלון שמר 8; כהני 6; מאר 6; שמחוני 4 ופורת 2.

שומרון — כדורסלן בליגה הלאומית

מאת יוסף גלזר

מעטים זוכרים כי הרמטכ"ל ה־13 של צה"ל, דן שומרון היה בשלהי שנות החמישים ותחילת שנות השישים כדורסלן בקבוצת הפועל [illegible] שהיתה בליגה הלאומית. [illegible]

הפועל ת"א ומכבי חיפה — הערב בת"א בקרב מלהיב

חמישה משחקים ישלימו הערב את המחזור ה־20 בליגה הלאומית בכדורסל. המעניין ביניהם יהיה בתל-אביב, במיפגש בין שתי קבוצות צמודות בטבלה, הפועל ת"א ומכבי חיפה (8.30).

שתי הקבוצות, יחד עם אליצור נתניה, נאבקות על המקומות 4־6. בסיבוב הראשון הפתיעה הפועל ת"א כשגברה ברוממה על מכבי חיפה (81:68). הערב יטש מאבק מסקרן. מכבי חיפה נמצאת בתנופה, עם ארבעה נצחונות רצופים, ביניהם משכנעים על קבוצות הצמרת של הפועל הגליל-העליון ואליצור נתניה.

● משחק ללא פשרות יהיה ב־8 בכפר-המכביה כשמכבי רמת-גן, החוששת עדיין מירידה, תארח את קבוצת הצמרת של הפועל הגליל-העליון. הרמת-גנים ינסו להפתיע, אולם תוצאת המשחק תלוייה באיזה כושר יהיו שחקני הגליל, שניצחו בסיבוב הראשון — 85:100.

● קבוצת הפועל ירושלים, שגם עליה מרחפת סכנת ירידה, תתמודד ב־8 במנחת עם היורדת, הפועל רמת-גן. בסיבוב הראשון ניצחה רמת-גן — 104:110. הירושלמים זקוקים לנצחון בכל מחיר, וכנראה שישיגו אותו.

● מכבי תל-אביב, שחזרה מרוצה מיוגוסלביה, תצפין להיכל-הספורט ברוממה (8) כדי להתמודד עם הפועל חיפה, שתקעה יתד במרכז הטבלה. מיקי ברקוביץ וחבריו יתקלו אמנם בקבוצה שאפתנית אך לא יתקשו לנצח, כמו בסיבוב הראשון — 77:107.

● קבוצת אליצור נתניה, המגלה סימני-נסיגה, תארח ב־8.30 את בית"ר ת"א, שגם לחובתה שלושה הפסדים רצופים. אם אליצור נתניה לא תנצח תהיה זו הפתעה גדולה. בסיבוב הראשון — 89:91 לנתניה.

הטבלה (אחרי 19 משחקים)

1.	מכבי ת"א	1624–2100	37
2.	הפועל חולון	1665–1853	35
3.	הגליל-העליון	1682–1761	33
4.	אליצור נתניה	1781–1823	31
5.	הפועל ת"א	1654–1665	30
6.	מכבי חיפה	1714–1789	30
7.	בית"ר ת"א	1720–1641	27
8.	הפועל חיפה	1731–1659	26
9.	הפועל גבת •	1873–1708	26
10.	מכבי רמת-גן	1860–1692	25
11.	הפועל י-ם	1798–1631	24
12.	הפועל רמת-גן	1986–1658	21

• משחק עודף.

גבעת-חיים — מכבי ת"א, בגביע הנשים

משחקי רבע-הגמר בגביע המדינה לנשים בכדורסל ייערכו הערב. משחק-המוקד יהיה בגבעת-חיים בין שתי קבוצות צמרת, כשהפועל גבעת-חיים תארח ב־8 את מכבי תל-אביב.

שאר המשחקים: אליצור ת"א — אליצור ראשל"צ (6.30); הפועל ת"א — הפועל ירושלים (6.45); אורתודוכסים נצרת — מכבי דרום/רמת-חן (7.30).

שופט ישראלי ינהל משחק צסק"א מוסקבה בחצי-הגמר

[illegible]

שבעה זכו עד כה — התוצאות המלאות היום

בגלל הכמות הגדולה של טופסי הטוטו בשבוע השיא של הפרס הגדול, נמשכה הבדיקה אתמול והתוצאות הסופיות של הזוכים יוודעו רק היום אחר-הצהריים.

עד כה נמצאו שבעה זוכים בפרס הראשון ששבר את כל השיאים, ועמד על 2,262,000 שקלים.

שבעת הזוכים המאושרים הם תושבי חיפה, בת-ים, קריית-ים, כפר-סבא, אשדוד, באר-שבע ומושב אלקוש בגבול הלבנון.

בגלל ריבוי המשתתפים לא יחולקו השבוע הפרסים, אלא בשבוע הבא.

טניסאי-השולחן להונגריה — ינסו לקבל אשרות להודו

נבחרת ישראל בטניס-השולחן יצאה אתמול למחנה-אימון בהונגריה, לקראת אליפות העולם ב־18 בפברואר בהודו.

בינתיים לא קיבלו הישראלים אשרות-כניסה להודו. ראש המשלחת, מיכאל בינדר, קיבל הוראה לנסות ולהשיג את האשרות בשגרירות הודו בבודפסט.

הרכב נבחרת הגברים אינו כולל את השחקנים הבכירים, יוסי בורגן ודרור פולאק. היוצאים הם: צור, הס, יצחק לוי, מיקי קידר, מיקי זיכל ורמי שינברג. המאמן הוא זאב קראוס.

נבחרת הנשים כוללת את אדית כרמי, סיגל לב ועינת קורסה.

דוד שוייצר מסכם את הסיבוב הראשון בליגה:

אפשר למחוק את פער 12 הנקודות של בית"ר

הפועל תל-אביב השתפרה ותוריץ קדימה * גם בני-יהודה, שמשון ומכבי תל-אביב עדיין בתמונת האליפות * אלה שמחכים לי בפינה הם אינטרסנטים והדואגים לעצמם

מאת יצחק ויסהוף

דוד שוייצר

— דוד שוייצר, הסתיים הסיבוב הראשון בליגה הלאומית והאלופה במקום הי"א?

* שוייצר: גם כשהפועל ת"א לקחה אליפות בשנה שעברה היא נוצחה פעמיים בסיבוב הראשון. העונה נוצחנו שלוש פעמים. היו לנו סיבות כמו: פצועים, מורחקים ובעיות אחרות. בתשעת המשחקים האחרונים ניצחנו חמישה; שלושה סיימנו בתיקו ומשחק אחד הפסדנו. גמרנו את הסיבוב בצורה בינונית. אך אני מעודד.

— כיצד ניתן להיות מעודד בשאתה במרחק של 12 נקודות מהמקום הראשון?

* שוייצר: אמנם אנו במרחק של 12 נקודות, אך יש שיפור גדול ביכולת הקבוצה. אם אחוז ההצלחה ימשיך להיות גבוה ניצמד לצמרת. רק לאחר ששת המשחקים הקרובים שלנו נדע מה מצבנו. הדבר גם תלוי בבית"ר ירושלים. גם בני-יהודה, שמשון ת"א ומכבי ת"א בתמונת הצמרת.

— בהפועל ת"א בוצע מהפך בשוק שחקני-הרכש. מה בדיוק קרה?

* שוייצר: כיום יש לנו שחקנים על הספסל שלא עולים אגורה. לעומת השנה שעברה כשישבו על הספסל שלום אביטן, יעקב כהן, גבי לסרי, אלי שכטר ואלי יאני, שחקנים אלו עלו יותר מ־200 אלף דולאר. כיום הרכש היחיד הוא דוד פיזנטי. בניגוד לשנים עברו, כשהרכש היה דומיננטי, השנה אנו בנויים על תוצרת-בית. במשחק נגד הפועל לוד שיחקו שלושה מהנוער; שלושה נוספים ישבו על הספסל ועוד שלושה שחקנים צעירים כמו משה מוסטרל, רמי ארמה ואילן שוקרון פצועים ויתרמו בהמשך.

הוא הרכש היחיד שלנו, ואני מאמין בו.

— מדוע יש אנשים המחכים לך בפינה ומצפים שתיכשל?

* שוייצר: יש אנשים אינטרסנטים היושבים בשער 1 בבלומפילד, ודואגים לעצמם. לשמחתי, אני והקבוצה עברנו בשקט והיינו חזקים. הצלחתי להעלות את השחקנים על דרך-המלך, ומבחינתי זה שווה כמה אליפויות. לקבוצה היה מזל שהייתי מספיק חזק לעמוד בלחצים. היה, ויש, מחולי-שדים סביב הקבוצה. היו אנשים חסרי סבלנות. בזכות אנשים כמו חיים צימר, עוזי כהן, תדי קאופמן ואחרים, שעמדו לצידי, ועזרו, אנו מתקרבים למקום שאנו ראויים לו.

— האם המקום הראוי להפועל ת"א, מבחינתך, הוא רק ראשון?

* שוייצר: אם מכבי ת"א, במקום השלישי, ואנו נקודה אחת ממנה, אז פני הפועל ת"א לצמרת. מכבי ת"א שיחקה משחק בית אחד יותר מהפועל. כיום, משששת המשחקים הקרובים שלנו חמישה יהיו בבלומפילד. פער 12 הנקודות של בית"ר ירושלים ניתן למחיקה. כבר היו דברים מעולם.

* — מדוע לא מפרגנים אוהדי הפועל ת"א לדוד פיזנטי?

* שוייצר: אינני עושה חשבון לאף אחד. הבאתי את דוד פיזנטי, שהוא שחקן עם קבלות. שחקן נבחרת, עם חותמת. הוא לא טרף. לא אני המצאתי אותו. לאוהדים אני מציע שישבו בשקט. לא צריך לשרוק לפיזנטי בוז. הם צריכים להריע ולעודד אותו. פיזנטי עשה בשבת את הגול, ולא היה רחוק מלהבקיע בעצמו. התפקיד שלי להעמיד את פיזנטי על הרגליים. בעבר, כשנכשלתי עם שוקרון, לא התביישתי לוותר עליו. אני תקווה כי "פיזה" יוכיח את עצמו.

כדורגלן מאורוגוואי למכבי חיפה

מאת יוסף גלזר

כדורגלן יהודי ששיחק בליגה הראשונה באורוגוואי נחת אתמול בלוד, לפי הזמנת מכבי חיפה.

השחקן הומלץ ע"י תמיר בראיילובסקי, ששיחק באורוגוואי, ומכבי חיפה מתכוננת לרשמו כבר היום בהתאחדות לכדורגל.

בן-שאנן להפועל חיפה

מאת יוסף גלזר

כדורגלן הפועל באר-שבע והפועל פתח-תקוה בעבר, חיים בן-שאנן, הוחתם אתמול בקבוצת הפועל חיפה, אלופת החורף של הליגה הארצית.

בן-שאנן ישתכר כ־2 אלף דולר (כולל מענק-עלייה) ואתמול כבר ערך אימון ראשון בקבוצה החיפאית. הוא העדיף את הצעת חיפה על פני מכבי יבנה, שביקשה היא את שרותיו.

מילאנו ואורתז ניצחו בליגה

שתי יריבותיה של מכבי ת"א בבית-הגמר בגביע-אירופה לאלופות בכדורסל — טרסר מילאנו ואורתז — זכו אתמול בנצחונות ליגה.

טרסר מילאנו, רביעית בליגה האיטלקית, גברה באורינה — 102:103. מקאדו קלע שני כדורי עונשין ארבע שניות לסיום. במשחק השיגו מקאדו ופרמייר 28 נקודות כל-אחד.

אורתז, המובילה בליגה הספרדית, הכניעה את ראסינג פאריס — 70:97.

הגדולות המשיכו לנצח

הקבוצות הנאבקות על כרטיס העלייה לליגה הלאומית בכדורסל זכו אמש בנצחונות, במחזור [illegible] בליגה הארצית.

הראשונה בדרום, אליצור [illegible] דוד רמלה, ניצחה בחוץ את [illegible] דרום ת"א — 91:102. אליצור קלע 36 נקודות לרמלה, ווילי [illegible] הוסיף 28 וקטף 23 כדורים חוזרים.

שאר התוצאות בדרום: אליצור קריית-אונו — אליצור ת"א/[illegible] 86:92; מכבי ראשל"צ — מכבי [illegible] 58:80; הפועל נען — אס"א [illegible] השרון/ת"א 69:74; מכבי יהודה — בית"ר ירושלים 61:101; הפועל גבעתיים — הפועל קריית [illegible] 57:66.

המובילה הצפונית, מכבי נהריה, נאלצה לעמול קשה כדי לגבור על קבוצת התחתית של הפועל גן-שמואל — 78:89. גן-שמואל הוליכה במחצית — 38:46. [illegible] קרטר קלע 22 לנהריה, ו[illegible] כוהלי 21 לגן-שמואל.

שאר התוצאות בצפון: מכבי בת-גלים — מכבי קריית-מוצקין [illegible] (הפתעה: אלי הבר קלע 23 נקודות לבת-גלים, וריפעת חיירר [illegible] כדורים חוזרים); מכבי כרמיאל — הפועל בית-אלפא 62:74; הפועל בקעת בית-שאן — הפועל עין [illegible] הירדן 66:76; הפועל עין חרוד/גב[illegible] — מכבי חדרה 66:68.

דטרויט ניצחה

פיסטונס ניצחה אור לאתמול את ניו-יורק ניקס — 113:114 בליגת האנ.בי.אי. בכדורסל.

תוצאות נוספות: ואשינגטון — פילדלפיה 106:113; בולטס — אינדיאנה 102:100; קליבלנד — סאקרמנטו 113:142; דנבר — [illegible]; יוטה — אנג'לס קליפרס 113:114 (בהארכה).

צ'כוסלובקיה מוכנה לארח ישראלים במשחקי גביע-דייוויס

חברת התיירות הממשלתית של צ'כוסלובקיה (שדו"ק) הודיעה אתמול לנציגי איגוד הטניס שישראל תוכל לארגן באמצעות איגוד הטניס "חבילת תיור" לאוהדים שירצו לחזות במשחק בגביע-דייוויס בבית-העליון, בין ישראל וצ'כוסלובקיה, שייערך באמצע חודש מארס.

כך נענתה צ'כוסלובקיה לפנייה רבות של איגוד הטניס בישראל. היענות זו באה בעקבות שיחות שקויימו, ועל-אף הודעה צ'כית לפני שבועות שישראל תקבל רק 15 אשרות-כניסה למשלחת, בהתאם לתקנון גביע-דייוויס.

"חבילת התיור" תכלול שהייה של 8 ימים בצ'כוסלובקיה, בין 16 במארס. נוסף לצפייה במשחקים יהיו ימי סיור.

צבי מאור, מנכ"ל איגוד הטניס ביקש מהצ'כים לבקר, בין השאר, במחנה הריכוז טרזנשטאט ובכפר לידיצה, שתושביו נרצחו ע"י הנאצים.

עלות התיור תעלה בין 1200־1500 דולר. המעוניינים חייבים להירשם תוך שבוע באיגוד הטניס.

מאראדונה כבש צמדים ונאפולי ניצחה 0:3 בליגה

● ליגות באירופה

קפטן נבחרת ארגנטינה, דייגו ארמנדו מאראדונה, שלא נפגע מהפציעה בקרסולו, הוליך אתמול את קבוצתו, נאפולי, לנצחון על אודינזה — 0:3.

מאראדונה כבש שני שערים (ראשון בבעיטת-11 בדקה ה־30). העלה את מאזנו העונה ל־8 שערים — שער אחד פחות מאשר אלסנדרו אלטובלי, שהחמיץ בעיטת-11. את השער השלישי לנאפולי הבקיע [illegible], בדקה ה־79.

אינטר ניצחה בברשציה 0:1. השער של קפטן נבחרת ארגנטינה לשעבר, דניאל פאסארלה.

האלופה, יובנטוס, נפרדה מאטלנטה בתיקו 1:1. אלסנדרו [illegible] היקנה יתרון למארחים בדקה [illegible] מאורו הישווה כעבור [illegible] דקות.

45 אלף צופים חזו באיצטדיון "אולימפיקו" ברומא, בנצחון רומא על פיורנטינה — 2:4, לאחר שפיגרה 1:2 במחצית. את שלושת השערים במחצית השנייה כבשו לרומא: אנטוניו דייקרלה, רוברטו פרוצו ומאסימו אגוסטיני.

לנאפולי, בראש הטבלה, 26 נקודות, לפני אינטר — 24; יובנטוס — 22; ומילאן — 21.

תוצאות נוספות: מילאן — ורונה 0:1; סמפדוריה — פיורנטינה 1:3; אמפולי — אסקולי 0:1; טורינו — קומו 0:1.

תיקו לבריז' ולאנדרלכט

שתי קבוצות הצמרת בליגה הבלגית בכדורגל, אנדרלכט וס.צ. בריז' (קבוצתו של רוני רוזנטל), סיימו את משחקיהן בתיקו זהה — 1:1. אנדרלכט עשתה זאת בחוץ, נגד קורטרייק, ובריז' בבית עם אנטוורפן.

תיקו 1:1 הושג בשני משחקים נוספים: בין סטנדרד ליאז' וראסינג ג'נק, ובין לוקרן ומאלין.

לאנדרלכט — 30 נקודות, בתום המחזור ה־18, ומקדימה ב־3 נקודות את בריז', מאלין ובוורן, שהשיגה נצחון-חוץ על סרן — 0:1.

ליניקר ניצח את ריאל מדריד 2:3

במיפגש הגדולות במחזור ה־25 בליגה הספרדית בכדורגל, ניצחה המוליכה, ברצלונה, את האלופה, ריאל מדריד — 2:3, משלושער של מלך-השערים במונדיאל, האנגלי גרי ליניקר.

ברצלונה הוליכה באיצטדיונה, לעיני 115 אלף צופים — 0:3, בטרם צימצמו הארגנטיני ואלדאנו והמכסיקני סנשז בבעיטת-11 ל־2:3.

לברצלונה — 38 נקודות, לפני ריאל — 35 ואספניול, שהפסידה לאוסאסונה 1:0 — 31.

ווטפורד־צ'לסי 0:1

במשחק-השלמה בסיבוב הרביעי בגביע האנגלי בכדורגל, ניצחה ווטפורד את צ'לסי — 0:1, משער שהבקיע לותר בליסט.

בסיבוב השלישי בגביע הסקוטי, סיימו בתיקו 2:2, מחזיקת הגביע, אברדין והאלופה סלטיק.

● כדורעף

שתיים כבר עלו לפליי-אוף

מאת אבנר מילמן

קבוצות הפועל בת-ים ואליצור יבנה כבר הבטיחו את השתתפותן בפליי-אוף בליגה הלאומית לנשים בכדורעף. שתיים נוספות ייקבעו במחזור האחרון, השבוע.

קבוצת הפועל בת-ים ניצחה בגבעת-ברנר את הפועל עמק-יזרעאל 0:3 (10:15, 12:15, 10:15), בהשפטו של יוחם פינשטיין.

אליצור יבנה גברה באולמה על קריית-חיים 1:3 (14:16, 9:15, 12:15, 15:11). מאחר שהשופטים לא הגיעו שפטו מאמני הקבוצות.

הפועל עין-החורש הכניעה בגבעת-חיים את הפועל כפר-סבא — 0:3 (13:15, 10:15, 9:15). ריקי פרכטר [illegible]. שפטו אברי כץ [illegible].

אס"א באר-שבע ניצחה בת"א את הפועל רמת-אביב — 1:3.

הטבלה

1.	הפועל בת-ים	13	4"39	26
2.	אליצור יבנה	13	17"30	22
3.	הפ' עין-החורש	13	17"28	22
4.	אס"א ב"ש	13	21"25	20
5.	עמק-יזרעאל	13	26"24	20
6.	הפ' כפר-סבא	13	27"24	19
7.	קריית-חיים	12	33"13	13
8.	הפ' רמת-אביב	12	36"2	12

● ליגה אזורית

סירבו לצאת — והמשחק הופסק

סירובם של שני שחקנים מגזית לצאת את המגרש גרם להפסקת המשחק בשבת בין הפועל מגזית להתנקבים, כשקבוצת התנקבים הוליכה 0:9, במחזור ה־12 בליגה האזורית בכדורגל.

שאר המשחקים: אלונים — גבעת-יואב 0:2; תל-יוסף — בני נצרת 1:1; הזורע — גבע 3:2; רמות-מנשה — כפר יחזקאל 0:2; בית-יוסף/ירדנה — יזרעאל 0:4.

הטבלה: 1. בית-יוסף/ירדנה — 22 נקודות; 2. רמות-מנשה — 20; 3. התנקבים — 19 (משחק חסר).

רוני ורד מרמות-מנשה מוסיף להוביל בטבלת מלך-השערים — 22; לפני נתן יעקב (תנקבים) — 19 ושלמה ישראל (אלונים) — 15.

שיא של שוברג: 2.41 מ' בקובה

האתלט השבדי פטריק שוברג, קבע שיא עולמי בקפיצה לגובה באולם, כשניתר באתונה ל־2.41 מטר.

הישגו של שוברג שיפר בס"מ את השיא הקודם של המערב-גרמני קרלו טריינהארדט, שהושג לפני 16 יום באכן, מערב-גרמניה.

הישגו של השבדי שווה לשיא העולמי של הסובייטי פאקלין, באיצטדיון פתוח, ונקבע לפני כשנתיים ביפאן.

שלושה שיאי עולם באולמות

שלושה שיאי-עולם בריצות באולם, נקבעו אור לאתמול באוטבה ובשטוטגרט.

באוטבה נקבעו שיאים בריצות 50 מטר לגברים ונשים. הקנדי בן ג'ונסון גמא את המרחק ב־5.55 שניות ושיפר ב־6 מאיות את השיא הקודם של המזרח-גרמני מנפרד קוקוט, שנקבע לפני 14 שנה בברלין. בת-ארצו, אנג'לה איסאן-טיילור, עברה את המרחק ב־6.06 שניות ושיפרה ב־5 מאיות את השיא הקודם של מריטה קוך מהמזרח-גרמניה, שהושג לפני שבע שנים בגרנובל.

השיא השלישי נקבע בשטוטגרט על-ידי אנטוניו מקיי מארה"ב, שעבר 300 מטר ב־32.51 שניות, וקיזז 21 מאיות מהשיא הקודם של המערב-גרמני ארווין סקאמראהל. מקיי היה שלישי במשחקים האולימפיים ב־400 מטר.

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 אורחות — חנוה"ב — 1. כלכלה: אינפלציה 2. כלכלון: ציפיות אינפלציוניות 08.40 כלי סודות — חידויק 09.00 אנגלית ה' 09.20 חשבון פשוט ד' — פעולות החשבון (כ) 10.10 אנגלית ו' 10.30 הגיל הרך — רגע עם דוולי — זהירות מונעת אסון 11.00 ערבית מרוכזת (ו'־ח') — למין (או) לענוה 11.15 אנגלית ו' 11.30 ארץ מולדת — בראשית המאבק (כ) 12.00 אנגלית ח' 12.20 תלמוד — שניים אוחזין 13.00 דיוק 13.00 מרעי הטבע (ו'־יב') — פרפרים בטיואן 13.30 צרפתית — העשרה 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 יקסים קסם — לגדול ולצמוח 14.40 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה 15.10 קשר משפחתי — לקראת יום אילן (ראה הפניה) 15.55 שעת כושר 16.05 הפתרק בערוץ חמשת המייל — פרק 12 17.00 ערב חדש 17.30 עליזה בארץ הפלאות — עם הפרק: יום איו-הולדת של מלכת הלב 17.58 קונצרט לנוער — תזמורת רשות השידור מנצח: יצחק שטיינר, אורים: יוסי שטרן. בתכנית: הפתיחה ל"חלום ליל קיץ" מאת מנדלסון — וריאציות על נושא רוקוקו מאת צ'ייקובסקי 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 סקירת תכניות השבוע (ערבית) 18.35 ספורט (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 המירוץ אחר הגלימה — הפרק העשירי: "זו רק הצגה" — בנושא הבידור השנתי של הסטודנטים מופיע התמונה על ארגון הערב בקטע בו הוא מחקה את קינגספילד, שלא כצפוי, נמצא קינגספילד באולם בעת המופע. 20.50 נקודת חן 21.00 מבט לחדשות 21.30 שלושה למעלה, שניים למטה — הפרק הרביעי: "אפינג לא רחוקה" — לאחר שעקירה מצ'לטנהאם נערכת סבתא דפנה לחיי חברה במקום החדש, אך הכול צריך להיעשות בתחכום רב כדי להימלט מסבא סם המתערב בחייה. 22.00 זה הזמן 22.50 ספנסר בלש להשכיר — הפרק השביעי: ילדי הסערה 23.35 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

07.00 "בהאזנה נינוחה": היידן: סימפוניה מס' 82 בדו מג'ור, "הדב"; שפור: קונצ'רטו מס' 1 בדו מינור לקלרנית ותז. אופוס 26; ברהמס: שישית לכלי קשת בסי במול מג'ור, אופוס 18; מנדלסון: סימפוניית נעורים מס' 12 בסול מינור. 09.00 "קונצרט בוקר" באך: קונצ'רטו בדו מג'ור לשני צ'מבלי ותזמורת; סטרווינסקי: שמיניה לכלי נשיפה; רגר: סויטה בסגנון עתיק אופוס 93; שומאן: קונצ'רטו בלה מינור לצ'לו ולתזמורת אופוס 129; בטהובן: רביעיית כלי-קשת בדו מג'ור אופוס 59 מס' 3. 11.57 "מגישים שיר". 12.05 "מן הסרטיה" 13.05 "בהאזנה נינוחה": ראמו: סויטה מס' 1 מתוך "קסטור ופולוקס"; באך: קונצ'רטו בדו-מינור לכנור, אבוב, כלי קשת וקונטינואו; טלמן: "מעיינים אהובות" קנטטה לסופראן, לאבוב ולקונטינואו; היידן: סונטה לפסנתר בסי-מינור; שוברט: נוקטורן במי במול מג'ור לשלישיית פסנתר; ריינקה: סונטה לחליל ולפסנתר "אונדינה"; רביסי: סויטה קטנה 15.00 הסברה מוסיקלית: פסנתרו של רביסי: תכנית רביעית. 16.00 "מאולמי הקונצרטים שלנו" הפילהרמונית הישראלית/זובין מהטה: שמעון כהן: מחולות חגיגיים; ברוך: קונצ'רטו לכנור; גרשווין: רפסודיה בכחול; סוזה: מרשים 18.00 "דגש על הביצוע" על אחת כמה וכמה 19.00 "תזמורות כלי נשיפה" מיצירות שוסטקוביץ', הינדמית, טיפט, סימפסון, דוגטי, ריסן סאנס 20.05 "אינטרלוד" — אנף מוסיקלי 20.27 "מגישים שיר" 20.30 "מאולמי הקונצרטים בעולם" התזמורת הסימפונית של רדיו ברלין/א. יוכום (19.1.86): מוצרט: קונצ'רטו בלה מג'ור לקלרנית ותז. ק. 622; שוברט: סימפוניה מס' 9 בדו מג'ור "הגדולה" 22.30 "מעם ועד"; איל האן מימאריגלה "המנחה" לסרט עם קול מוקלט מראש תגובן 3 פעמים 23.00 "מחוזי יצירות": הרביעיות של היידן

רשת א'

07.30 "רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה 07.55 רגע של עברית 07.57 "מגישים שיר" 08.05 "וגה" — עם בני הגרל 09.05 "טלודריו" — שירות מידע למאזינים 10.05 "מניני בוקר" 11.05 רגע של עברית 11.10 השידור היומי לבתיה"ס "חי, צומח, דומם" 11.03 "שירי עמים". 12.05 "סמר ושיר" 14.06 "בראש צפיר" — מבוין יומי לילדים ולבני נוער 15.30 "השכלה ודעת לכל"; "מבוא לתכנות ולהכרת המחשב" "שימושי המחשב בראשה" 16.05 "מקום באמצע" 17.10 שירים עבריים 17.30 "האוניברסיטה הפתוחה" — השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית בארץ-ישראל מסוף המאה הקודמת ועד ימינו" "הערבי והי בקירבך" — שיחה עם אהוד בן-עזר 18.05 "מנחת ערב" — משדר יומי להווי דתי ומסורת 19.05 "עיונים בפרשת השבוע" ומשמש פרשה "בא" 19.03 שירונים לעולים 22.05 "לכל אדם כוכב" — עם האסטרולוג אילן פקר

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה" 08.05 "עושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל 09.05 "ביקור בית" עם רבקה מיכאלי 10.05 "כל צבעי הקשת" 11.30 "סע לשלום" — עם גדעון הוד 12.10 "אלף-אלף" ב"בית" — עם אהוד מנור 13.05 "בחצי היום" 14.05 "מוסף לאזנאויות" 14.30 "בת צחוק" — הווי והומור 15.05 "רגעי קסם" 16.05 "שירים ושעורים" בעריכת יעל בן-יהודה 17.05 "יומן כלכלה" 17.30 "על מספרים ואנשים" 18.05 "שעה חופשית" — מגוון שבועי לענייני הנוער 18.45 היום בספורט 19.35 "דין ודברים" — מגזין לענייני חוק ומשפט 20.05 "סולם הזמירות" — מצעד הפזמונים המסורתיים 22.05 "פינת הנ'או" 23.05 "משחקי לילה"

גלי צה"ל

06.00 אוניברסיטה משודרת פרקים באתיקה יהודית — שניים שהיו מהלכים בדרך. 06.30 "פוקחים עין" — החדשות הראשונות של היום עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל 09.05 "אלה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 "הפסקת 10" 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 "מגישה יומית" — עם אורלי יניב. 14.05 "רו רה יומי" — עם דוני לנץ ודני קרפל. 15.05 "מה יש" — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראלי" 18.05 "ספרא וסיפא" — ירחון לענייני ספרות צבאית 18.45 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה 19.05 "שירים מכאן" — שירים עבריים 20.05 "ספרים רבות ספרים" 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — פרקים באתיקה יהודית — שנים שהיו מהלכים בדרך. 22.05 "על הדבש ועל העוקץ" 23.05 "השעה העשרים וארבע. זה היה היום שהיה" 23.55 "שיחת חצות" — עם דר' יצחק רועה 00.05 ציפורי לילה — עם גילת מואב 02.05 לא רוצים לישון

שידורי צה"ל FM 19.05 "רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר. 20.05 "צער ותצי" — דיווחים ישירים ממשחקי הליגה בכדורסל — עם אלי ישראלי. 22.05 "על הדבש ועל העוקץ" 23.05 "קול הנ'או הזה"

רשת ג'

07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 "מה כבר תשעו" — עם אבי אתגר 10.05 "שבעים מי יודע" 11.05 "שעה תמימה" — עם מלאכי חזקיה 12.05 "רק מוסיקה" 13.05 "רק כימי תול" — עם נחום פרי 14.05 "פזמון חוזר" 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" 16.05 "הצגה יומית" 18.05 "היה היו..." — מצעד פזמוני העבר 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה 21.05 "קצת אחרת" — פופ מתקדם 22.05 "ג'יימס בראון בסינרמה" — שידור חי 00.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל-אביב

9.30 ,7.15 ,4.10

אסתר: שיפוט מהיר 9.40,7.15,5
אורלי: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: מנהטן 23.15
בן-יהודה: משפט הנשרים 9.30 ,7.15 ,5
טעם החיים לפי מונטי פייטון 23.45
גת: ג'ק פלש המקפץ 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: אוונטי פופולו 9.30 ,7.00
דקל: הסיגליות הן כחולות 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
חויו ורעם 9.45 ,7.45 ,5.45
דור: בית ספר לשוטרים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: הסיפור שאינו נגמר
מוזיאון תל-אביב: סיפור מהחיים
כינמה 1: עיסקה ללא רחמים 9.30 ,7.15 ,5
כינמה 2: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
פאר: אהבה נדירה 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: כם הדמים 9.30 ,7.15 ,2 ,12
זרה בעיר 23.30
רב-חן:
חן 1: המקצוע לוחם 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: מלקולם 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: דונה פלור 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: חטיפה נעימה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
תל-אביב: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: כולם נפלו על הראש 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת-גן

אואזיס: ג'ק פלאש המקפץ 9.30 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15
ארמון: המושיע ולא מסוכנים 9.45 ,7.30 ,5
רב-גן:
גן 1: חטיפה נעימה 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מלקולם 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים

אוריון: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: המקצוע לוחם 9.15 ,7 ,4.10
בית אגרון:
הסיפור שלא נגמר 16.00
טוראית בנימין 17.45
מונטי פייטון חוגגים בהוליווד 20.00
הטוב הרע והמכוער 21.15
כפיר: חורה לנעורים 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: חטיפה נעימה 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: עוברת אורח 9.00 ,7.00
סמדר: המכבסה היפהפיה שלי 9.30 ,7.00
הבירה: אוונטי פופולו 9.15 ,7.15 ,4.30
אורין
אור 1: איפה העיינות לעוזאל 9 ,6.30 ,4
אור 3: את מכוכב אחר 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: רומן הדמים 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 5: יתי אצבעות מצירון 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: בית ספר לבלשים אהבלים 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
ג'ינג'ר ופרד 18.30

חיפה

ארמון: המקצוע לוחם 9.00 ,6.30 ,4
אורה: קוקה קולה קיד 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: שיפוט מהיר 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: הקוטב הלוהט 9.15 ,7.00
עצמון 2: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,4.45

פאר: ג'ק פלאש המקפץ 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המזרחי: אהבה במחתרת 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: בית ספר לבלשים 9.00 ,6.30 ,4
אמפיר: חנה ואחיותיה 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: חטיפה נעימה 9.15 ,6.45

נתניה

שרון: המקצוע לוחם 9.15 ,7 ,5
סטודיו: הנבל הבורמזי 9.15 ,7 ,5

חולון

סבוי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: המקצוע לוחם 9.00 ,6.00
ארמון: קציר הזעם 9.30 ,7.30 ,5

בת-ים

עצמאות: הטרמינייטור 9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה

היכל: בי"ס לבלשים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל — האודיטוריום
בלגן מאורגן 21.30 ,19.00

עכו

אודיטוריום: הצבע ארגמן
ב', ד', ה' 9.00 ,7.00

באר-שבע

קרן: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.10 ,4.10

פתח-תקוה

היכל 1: בי"ס לבלשים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: שוטר ללא חוק 9.30 ,7.15 ,5

עפולה

מופתרון: משפט הנשרים 8.30

רעננה

אורות: פולטרגייסט II 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים

הדר: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 2.2
מירלה אפרת: 17.30 20.30
מקהלת אי הסכמה: 20.30
הדווד וניה — קרית שרת, חולון

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ב' 2.2 בשעה 20.30
"החילוני האחרון"

שרותים ● עזרה ● תחבורה

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תן טרמפ לחייל

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי להועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 85 בגוש 8215 רח' שדה מלכין מס' 21 בנתניה, מבוקשת בהקלה עד 6% בנית ת.ב. 2585 ות"כ 440/86 בת.ב. 2767 ודירת מבוקשת כהקלה 3% בניה ו־2.7 מ"ר מבנה עזר. את התכניות מס' 440/86 291/86 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות, - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב־08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03-431300 ,03-455500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
נהריה - 04-920014 (11.00-20.00)

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 229732.

"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני-נוער 03-231880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל בתל-אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנסן 26, קומה ג', טל': 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה — המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 03-285822 ,294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס — לרעננה והאיזור השרון, טל' 052-52432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מפגעים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 1781111. לוד/רמלה — 101. טל' 08-221022; עפולה — טלפון 065-93154. מכבון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת-ים — טל' 5511111. באר-שבע — טל' 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה: בימים א'-ה' 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מחיפה לבני-ברק וירושלים: א'-ה': 7.00.

מתל-אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל-אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל-אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

נסיונות למנוע פרישות

(סוף מעמוד ראשון)

עליונה עם כניסתו לתפקיד. בשיטת „צוות מאת הימים" שהקים בשעתו שמעון פרס, העמיד דן שומרון צוותים לענייני כוח אדם, מורל, שכר, תעשיות בטחון וטכנולוגיה של שדה הקרב. צוותים אלה אמורים לסייע לידו עם כניסתו לתפקידו החדש.

הממשלה מינתה אתמול, ללא התנגדות, לפי „חוק יסוד: הצבא" ולפי המלצת שר־הביטחון, יצחק רבין, את האלוף דן שומרון, לרמטכ"ל הבא של צה"ל. המינוי ייכנס לתוקף ב־19 באפריל השנה. במועד זה יסיים הרמטכ"ל הנוכחי רב־אלוף משה לוי את תפקידו.

על הבאת הנושא לממשלה הוחלט אתמול לפני ישיבת הממשלה בהתייעצות שנערכה בין ראש־הממשלה, יצחק שמיר, שר הביטחון, יצחק רבין, ומ"מ ראש־הממשלה, שמעון פרס. בישיבת הממשלה אמר רבין, כי הוא מציע למנות את האלוף דן שומרון לרמטכ"ל הבא מבין קבוצת קצינים טובה, לאחר דיון מעמיק. רבין השמיע דברי תודה לרמטכ"ל היוצא ואמר, כי מילא את תפקידיו בכישרון ובהצלחה. לאחר מכן ציין את תולדות חייו של האלוף שומרון.

השרים פת מורדעי ונבון שאלו אם מינוי שומרון הוא על דעת ראש הממשלה ועל דעת הרמטכ"ל היוצא. רבין השיב, כי המינוי הוא על דעת ראש־הממשלה. אשר לרמטכ"ל, כבר היו דברים מעולם שרמטכ"לים ביקשו להביע את דעתם לגבי ממשיכיהם, אך בסופו־של־דבר ההחלטה היא של שר־הביטחון, אמר רבין.

לשאלה אם בעקבות מינוי האלוף שומרון יהיו פרישות מצה"ל של אלופים אחרים השיב רבין, כי יעשה מאמץ שהדבר לא יקרה. יחד עם זאת ציין שר־הביטחון, כי היו מקרים בעבר שאלוף או שניים פרשו מצה"ל בשעת מינוי רמטכ"ל ודחו חלק ממערכה מקובלת.

בחישה פוליטית

אתמול רבתה הביקורת על התהליך שקדם לבחירת הרמטכ"ל החדש. רבים דברו על הבחישה הפוליטית בעניין, על [illegible] השרים והח"כים ועל הכנסת [illegible] צה"ל לויכוח פוליטי.

שר־הביטחון, יצחק רבין, אמר אתמול לאחר החלטת הממשלה: „הממשלה קבלה את המלצתי [illegible] ארוע בעל חשיבות [illegible] ראשונה. אני מאמין שבצמרת צה"ל יש מספר קצינים בכירים המתאימים לתפקיד אך רמטכ"ל יש רק אחד".

בינתיים נשארה פתוחה [illegible] סגן הרמטכ"ל שיכהן לצידו של [illegible] שומרון, זאת נוכח התבטאות [illegible] של האלוף דרורי, כי לא יכהן [illegible] אחד תחת דן שומרון.

צבא קטן וקומפקטי

(סוף מעמוד ראשון)

בחודשים אפריל לספטמבר. אתמול גברה ההערכה, כי האלוף אחד [illegible] יישאר בצה"ל, למרות שהדבר אינו מוסכם עדיין, וימונה בעוד [illegible] לתפקיד סגן הרמטכ"ל כאשר התפקיד שלאחר מכן ברור גם לו וגם לאחרים.

עם קבלת ההחלטה על מינוי שומרון, נתפרקה „למעקה [illegible] המועמדים" וכל אחד משחק לבדו. ברור לכל אחד שאם חשוני [illegible] טובים סיכוייו שלו להתמנות לסגן הרמטכ"ל וחוזר חלילה. אם אכן כך יהיו הדברים, אזיי צוות שומרון־ברק עשוי להצעיר את צה"ל בבטחה אל [illegible] שנהוג לקרוא „שדה הקרב העתידי".

לדן שומרון, הרמטכ"ל ה־13 של צה"ל, יש את כל הנתונים הבסיסיים להצליח בתפקיד. לאיש רקורד של 31 שנות שירות בצה"ל. הוא מקובל על רבין ועל ראשי הקבינט. דן שומרון הכין עצמו היטב לתפקיד [illegible] הרמטכ"לות והוא מגיע לתפקיד עם תפיסת עולם מגובשת [illegible] ושוכבד". שומרון התבטא לפני מספר חודשים באומרו, כי צה"ל [illegible] הוא מאמין בצה"ל קטן, איכותי ומתוחכם, ויפעל כנראה כבר [illegible] הראשונים על־פי תפיסתו זו.

שומרון הוא חסיד המו"פ (מחקר ופתוח). בחודשים האחרונים [illegible] וללמוד את התעשיות הבטחוניות, את פיתוח אמצעי הלחימה ואת [illegible] העתידיי דורי הנשק המתוחכם.

שומרון הוא גם מתנגד עיקש לפרויקט ה„לביא". הוא גורס, כי [illegible] שנוגס ה„לביא" מתקציב הביטחון משפיעים על כלל צה"ל. יש לו [illegible] הנתונים להצליח. עתה, עם סיום המרוץ לרמטכ"לות, יש לקוות כי [illegible] צה"ל תפתח דף חדש.

מלחמות הגנרלים, הבחישה הפוליטית, שרולות השרים שגויסו [illegible] לתפקיד והליכת הרמטכ"ל לראש־הממשלה כדי לשכנעו נגד מינוי [illegible] לתפקיד — כל אלה פגעו בתדמית צה"ל ובתדמיתם של העומדים [illegible]

תוספות שכר משמעותיות

(סוף מעמוד ראשון)

הקבע תוספת שכר מוסוות כשקיבלו תלושי קנייה בסך של 300 ש"ח עבור קניית בגדי ספורט בלבד ברשת „שקם".

אנשי קבע רבים התלוננו, כי בזמן ששכרם אינו מספיק לפרנסת המשפחה מעניק להם צה"ל 300 ש"ח לבגדי ספורט.

שר־הביטחון, יצחק רבין, אמר אתמול, כי הוא מקווה ששינוי [illegible] השכר יסייע לאנשי צבא הקבע. כתבנו הצבאי מציין בהקשר זה, כי פרטי ההסכם עשויים לגרום לתסיסה אצל סקטורים אחרים המוצמדים לשכר צבא הקבע.

שולץ: תיתכן פעולה

(סוף מעמוד ראשון)

ברורה וכאשר נדע בדיוק מה אנו עושים".

שולץ אמר, כי קשה לנהל מו"מ לשחרור בני הערובה האמריקאים המוחזקים בלבנון, נוכח הפרסומת המלווה פרשיות אלה.

עתוני דמשק הזהירו אתמול את ארה"ב שלא תשחק באש, בהתייחסם לנוכחות נושאות מטוסים אמריקניות במפרץ ובים התיכון. נוכחות אניות מלחמה אלה מתוארת על־ידי עתוני סוריה כפרובוקציה.

מוושינגטון נמסר אמש, כי ארה"ב לא תבקש מישראל לשחרר מחבלים תמורת החטופים.

הסיירת הארי א. יארנל של הצי האמריקני השישי, הפליגה ליעד בלתי ידוע מפאלמה דה מיורקה.

נושאת המטוסים ג'ון פ. קנדי והסיירת ג'ון רוג'רס גם הן מהצי האמריקני השישי, הפליגו אף הן עוד ביום ו', מנמל מאלאגה של ספרד ליעד בלתי־ידוע.

(עי"ד, ע"צ)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 30.1.87

	היחידה	בנקטשים: קנייה	בנקטשים: מכירה	העברות והמחאות: קנייה	העברות והמחאות: מכירה	שער יציג
סל מטבעות	1			1.6660	1.6869	1.6783
דולר אמריקני	1	1.56	1.64	1.5975	1.6175	1.6079
מרק גרמני	1	0.88	0.92	0.8932	0.9044	0.8991
לירה סטרלינג	1	2.40	2.52	2.4442	2.4747	2.4730
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2648	0.2682	0.2692
ין יפאני	100	1.03	1.08	1.0493	1.0624	1.0568
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7862	0.7960	0.7964
פרנק שווייצרי	1	1.04	1.09	1.0590	1.0722	1.0673
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2468	0.2499	0.2496
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2304	0.2332	0.2319
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2354	0.2384	0.2372
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3522	0.3566	0.3572
דולר קנדי	1	1.17	1.23	1.9229	1.2077	1.2009
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.10	1.0554	1.0686	1.0623
ראנד דר' אפריקני	1	0.53	0.79	0.7818	0.7915	0.7852
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4308	0.4362	0.4335
שילינג אוסטרי	10	1.25	1.30	1.2678	1.2836	1.2761
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.30	1.2451	1.2607	1.2611

רבין: יותר עירנות

(סוף מעמוד ראשון)

זהות מטמין מטען החבלה באוטובוס מחיפה לירושלים, אולם אין ספק שזוהי פעולת טרור שמטרתה לפגוע באזרחים. „יותר עירנות היתה מביאה, אולי, לסיכול הפיגוע ולתפיסת המחבל הנתעב" — אמר אמש שר־הביטחון, יצחק רבין.

הפיצוץ באוטובוס שעזב את חיפה בשעה 9.40 בבוקר, אירע סמוך לשעה 10.10, כשהאוטובוס נסע מול כפר ג'סר א־זרקא, מדרום למעגן מיכאל.

„ראיתי לבן מול העיניים, היה עשן סמיך. התאוששתי מההלם ויחד עם אחד הנוסעים השתלטנו על האוטובוס שדהר לעמוד בצד הדרך. אחרי 150 מטרים הצלחתי לבלום" — כך סיפר אתמול נהג האוטובוס הפצוע, עמנואל לרמן, בן 30 מירושלים.

מטען החבלה הקטן המאולתר הוטמן באיזור מושב הנהג. הערכות אמרו אתמול, כי היה ניסיון להתנקש בחייו של הנהג וכך לגרום לתאונה מחרידה. מעוצמת הפיצוץ נפצעו שמונה מנוסעי האוטובוס והנהג. פצוע אחד הועבר במצב קשה לבית החולים הילל יפה בחדרה, על ידי אמבולנסים של מד"א שהגיעו למקום דקות אחדות לאחר הפיצוץ. זה, יחד עם פצוע אחר במצב בינוני, הועבר מיד עם הגיעו לבית־החולים לחדר הניתוח.

כתבנו מוסר, כי כתוצאה מהפיצוץ נופצו כל חלונותיו של האוטובוס ונפער חור בדופן השמאלית שלו.

הנהלת „אגד" דנה באירוע בקו 340 ומצאה כי הנהג פעל כשורה. הוא עצר את האוטובוס בצידה של הדרך, פעל להרגעת הרוחות ולפינוי הנוסעים. האוטובוס עבר סריקה בטחונית בירושלים אחרי כן בלוד, לשם הגיע בנסיעה מהבירה, ושוב בחיפה.

ואלה תשעת פצועי האוטובוס כפי שנמסר אמש מהמשטרה: נהג האוטובוס, עמנואל לרמן בן 30 מירושלים, החייל חסון וליד מכפר סג'ור, דורון ליבוביץ מחיפה, יצחק עזרן ממעלות, נחמה הכהן מחיפה, אפרת שגיא מירושלים, אביטל שלזינגר מחיפה, אליעזר צוקלמן מירושלים והרס אליאס ממושב מסילות ציון.

שמיר לפרס: „גשש"

(סוף מעמוד ראשון)

בין־לאומית בליווי למו"מ ישיר. ראש הממשלה יצחק שמיר ניסה לגשר על המחלוקת באמרו, כי אין כל מניעה לכך ששר החוץ ימשיך לגשש ולקיים בירורים בקשר לוועידה בין־לאומית, כל־עוד ברור שהוא אינו פועל על דעת הממשלה ואינו מחייב אותה.

שרים במפלגת העבודה אמרו בתגובה על כך, כי יש החלטה משלה על ועידה בין־לאומית ויש גם החלטת הכנסת. לפיכך מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ ימשיך לפעול על־פי החלטות אלה. השרים הרגישו, כי חילוקי הדעות ממשיכים לאיים על שלמות הממשלה.

במהלך הדיון, שהתפתח בעקבות סקירת פרס על מסעו ושיחותיו באירופה, היו מספר שרים ממפלגת העבודה והליכוד, שהציעו, כי הממשלה תחליט על עמדתה לגבי ועידה בין־לאומית ובכך יושם קץ לויכוח. אך ראש הממשלה העדיף לא לקבל כל החלטות, שהיו גורמות למשבר גלוי ואולי לפירוק הממשלה. הוא אמר, כי אין על שולחן הממשלה כל הצעה קונקרטית להחלטה. תחת זאת הציע שמיר נוסחה, שכאמור אינה מקובלת על מפלגת העבודה. על־פי נוסחה זו, רשאי שר החוץ לגשש לגבי האפשרויות השונות למו"מ לשלום ובכללם ועידה בין־לאומית. „לגשש אפשר. להכריז שעמדת ממשלת ישראל היא כזאת — אי אפשר", אמר שמיר.

10 הנקודות

שמיר הוסיף, כי שרי החוץ ידעו מאז ומעולם, שהם רשאים לגשש לגבי אפשרויות שונות באופן בלתי מחייב. מבחינה זו, אמר שמיר, לא צריך להיות קושי בעבודתו של שר החוץ.

בסקירתו אמר פרס, בין היתר, כי ירדן דורשת שהמו"מ יתקיים במסגרת ועידה בין־לאומית וכי ישראל תהיה מוכנה לכך אם יתקיימו עשר נקודות. פרס ציין, כי למיטב הכרתו ירדן ומצרים מסכימות לנקודות אלה והן מקובלות גם על ארה"ב.

פרס מנה את 10 הנקודות:

1. הוועידה הבין־לאומית תתכנס לזמן קצר ומוגבל, כפתיחה למהלך כולו.
2. לוועידה הבין־לאומית אין סמכות לכפות פתרון.
3. לוועידה הבין־לאומית אין סמכות לבטל הסכם שיושג בין הצדדים.
4. המו"מ יתנהל במישרין בין הצדדים, בוועדות גיאוגרפיות, ללא השתתפות המליאה (כלומר הוועידה הבין־לאומית).
5. שום מו"מ עם משלחת אחת לא יהיה תלוי במשלחת אחרת.
6. המו"מ יתכנס על החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338.
7. ועידה בין־לאומית תוכל להתכנס רק כשתוסכם הפרוצדורה שלה מראש.
8. על המשתתפים בוועידה הבין־לאומית ובוועדות הגיאוגרפיות להיות מוסכמים מראש.
9. בריה"מ תוכל להשתתף בוועידה הבין־לאומית אם תחדש את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל, תשנה את היחס ליהודים בריה"מ ותפתח את השערים ליהודים הרוצים לעלות לישראל.

ימשיך לפעול

שר החוץ ציין, כי אינו בטוח שאפשר לכנס בכלל ועידה כזו, אך הבירורים לגבי אפשרות קיום הוועידה מאפשרים את המשך תהליך השלום ומעניקים לישראל יתרונות מדיניים ברעת הקהל בעולם. פרס הודיע, כי בכוונתו להמשיך לפעול לקיום בירורים אלה. הוא הבהיר, כי „כשר חוץ אינני יכול להפקיר כלים הקשורים בתהליך השלום".

יצחק שמיר, שנטל את רשות הדיבור מיד אחרי פרס, אמר, כי ידועה ההסתייגות שלו ושל חבריו מהקביעה, שישראל הסכימה לוועידה בין־לאומית. עניינית, עצם ההכרזה שישראל מסכימה לוועידה כזו, עלולה להכניס את ישראל למצב, שבו היא תתחייב להשתתף בוועידה בין־לאומית שלא תכלול את התנאים הישראליים לה.

שחקנית הקולנוע דיאן קרול ובתה סוזן, בחלוקת פרסי „גלובוס הזהב" בבוורלי הילס. (צילום אי.פי.)

ניאו־נאצים בגרמניה פצעו אנשי משטרה ושופט במערב־ברלין

מספר שוטרים ושופט מערב־גרמני נפצעו בשבת בערב במערב ברלין, במהלך פעולה לפינוי מסעדה בשכונת שפאנדאו, שם נערכה אסיפה ניאו־נאצית שנאסרה על ידי השלטונות — מסר אמש מקור משטרתי.

השוטרים נאלצו להפעיל את אלותיהם כדי לפנות את הניאו־נאצים הצעירים, רובם חברי המפלגה הלאומית נ.פ.ד. שקיומה נאסר בברלין.

102 ממשתתפי האסיפה נעצרו חזמנית בשל עבירה על התקנות של בעלות הברית לגבי ברלין, ונלקחו לתחנת משטרה לבדיקת זהותם.

לאחר מכן ערכה המשטרה חיפושים ב־56 דירות במערב־ברלין ובמערב־גרמניה, והחרימה כמות גדולה של חומר תעמולה ניאו־נאצי.

בעלות הברית האחראיות למעמד ברלין (צרפת, בריטניה, ארה"ב ובריה"מ) אוסרות כל פעילות נאצית או ניאו־נאצית בברלין מאז המלחמה.

לעומת זאת, הותר קיומה של המפלגה הניאו־נאצית שבראשות מרטין מוסגנוג בתחום מערב־גרמניה, שם קיבלה 0.6 אחוז של הקולות בבחירות הכלליות שנערכו ביום ראשון לפני שבוע.

(ע"צ)

כתב „וול סטריט ג'ורנאל" נעצר באיראן

טהראן. — האזרח הזר בעל תעודת עיתונאי שעל מעצרו מסרה בשבת בערב סוכנות הידיעות האיראנית, עובד בשביל העיתון הפיננסי האמריקני „וול סטריט ג'ורנל", נמסר אתמול ממקור איראני מוסמך.

האיש הנאשם בריגול לטובת ישראל, וזהותו ונסיבות מעצרו לא פורסמו.

סוכנות הידיעות האיראנית מסרה, כי העיתונאי, שהיה מצויד בדרכון מזויף, קיבל תוך זמן־שיא אשרה מצד שלטונות איראן, כדי לבקר יחד עם 96 מעמיתיו חזית מיתקפת „כרבלה־5".

ארבעה אזרחים מערביים עצורים כיום באיראן, שלושה מהם באשמת ריגול. מדובר בג'ון רוג'ר קופר, בריטי, כתב לענייני סחר של ה„פיננשל טיימס" הלונדוני, ג'ון פאטיס האמריקני, והבריטי ניקולאס יאניס־ניקולאס, שנעצר בנובמבר אשתקד בגבול איראן־פאקיסטן.

בדצמבר אשתקד נעצר קואדי, פוליס אנגס, מהנדס של חברה לקידוחי נפט. הסיבה למעצרו לא נמסרה עד היום. (ע"צ, עי"ד)

מת מנהיג המורדים הכורדים בצפון עיראק

טהראן. — אידריס ברזאני, המפקד הצבאי של המפלגה הדמוקרטית הכורדיסטאנית העיראקית, מת בשבת בערב מהתקף־לב באורומיה (בעבר רזייה) בכורדיסטאן האיראנית — נודע אתמול ממקור כורדי בטהראן.

הוא ניהל את המפלגה יחד עם שני אחיו, כאשר רוח הוא המזכיר הכללי ומסעוד המנהיג הפוליטי. אביהם, קאסם, מנהיג הכורדים בצפון עיראק, מת ב־1979.

עיראק הודיעה כי הפציצה בשבת בבוקר את העיר אורומיה, וטהראן אישרה זאת.

מעריכים כי 10,000 לוחמי הגרילה הכורדיים שולטים באזורים נרחבים בכורדיסטאן העיראקית, במיוחד בקרבת העיירות זאכו ודיהוק מדרום לגבול התורכי.

הם מציבים בקביעות מארבים לכוחות צבא עיראק, ביחד עם ארגוני מורדים כורדיים אחרים, והם מרתקים בכורדיסטאן שתיים מבין שבע הארמיות של עיראק.

בגלל עובדה זו הגבירו מנהיגי איראן לאחרונה את שיתוף הפעולה הצבאי עם הכורדים.

מנהיג המחבלים, יאסר ערפאת, אמר אתמול כי הדרך היחידה לשים קץ למלחמה בין איראן לעיראק היא — שיגור כוח איסלמי לשמירת השלום באיזור, שיפריד בין החיילים בשדה המערכה.

ערפאת הגיע לאבו־דאבי מ־כוויית, שם השתתף בוועידת הפיסגה האיסלמית. במרכז השיחות שקיים עם נשיא איחוד הנסיכויות הערביות, שייך זאיד סולטן אל נאהיאן, עמדה מלחמת המפרץ, אך השניים דנו גם ב„חשיבות שיש לייחס לעריכת ועידת פיסגה ערבית", במצב השורר בלבנון ובעניינים ערבים כלליים.

(עי"ד, ע"צ)

הסירובניקים שעלו אתמול: התקנות החדשות הופכות הסירוב לחוקי

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר", וסוכנות עתי"ם

22 עולים הגיעו אתמול מ־בריה"מ, בהם שבע משפחות של מסורבי עלייה. בין הסרובניקים ד"ר יוסף זרצ'קי ובלה רוקס, בניהן של פעילות בוועד האמהות למען החופש, בצלאל שלושווילי מטיבלסי בירת גרוזיה, אסיר ציון לשעבר, ואחיו יצחק, ובוריס ויגרמן מלנינגרד, פעיל עלייה ומורה לעברית.

במסיבת עתונאים שקיימה המועצה הציבורית בשדה התעופה לרגל הגעת העולים ציין מזכ"ל המועצה, חיים צ'סלר, כי החודש יצאו את בריה"מ 92 יהודים בלבד. מספר זעום המצביע על כך כי אין שינוי ממשי בהצהרותיה של בריה"מ בדבר הקלה בתנאי ההגירה. מבין היוצאים 32 בלבד הגיעו לישראל.

יצחק שלושווילי אמר, כי תקנות ההגירה החדשות שהונהגו ע"י שלטונות בריה"מ נועדו, בסופו של דבר, להקטין את מספר מסורבי העלייה, שכן מעתה יהיה הסירוב על־פי חוק.

הוא הסביר, שעל־פי החוק החדש יכולים רק בני משפחה מהדרגה הראשונה (אב, אם, בן, בת, אח או אחות) לבקש היתר יציאה לשם איחוד משפחות ואילו אחרים אינם רשאים אפילו להגיש בקשות להגירה, וממילא אסור יהיה להם גם להתלונן על סירוב. עכשיו יהיה הסירוב חוקי ובכך יוקטן עד למאוד מספר מסורבי העלייה.

יצחק שלושווילי הגיע יחד עם אחיו בצלאל, בן 23, שנעצר ונשפט לפני שלוש שנים בגלל סירובו להתגייס לצבא האדום. אבל לדברי אחיו היתה הסיבה האמיתית למאסרו — רצונו לעלות לישראל. „לו לא היינו מגיעים היום, היה יושב בבית־הסוהר" אמר באנחת רווחה, כשהוא מחבק את אחיו הצעיר ואת ההורים שהגיעו יחד איתם, גבריאל ורחל שלושווילי.

עולה אחר, ד"ר יוסף זרצ'קי (43) ממוסקבה, התאחד בנמל בן גוריון עם אמו הקשישה גלינה זרצ'קי, הפעילה בוועד האמהות למען החופש. האם באה לנמל התעופה יחד עם אמהות אחרות, אשר נשאו כרזה ועליה תמונות הילדים השוהים עדיין בבריה"מ.

ד"ר זרצ'קי, ביוכימאי ורופא, עלה יחד עם אשתו טטאניה ובתם נטאליה, אחרי 8 שנים של ציפיה וסירוב.

גם בלה רוקס, בת 40, מויניצה, אוקראינה, התחבקה כאן עם אמה, לידיה רוקס, אחרי שנים ארוכות של פירוד. בלה באה עם בעלה ליאוניד ובנם אדוארד, בן 15 וחצי. הם סיפרו, שעלייתם נדחתה מאחר וליאוניד היה חייב בשירות צבאי.

את הבאים קידמה המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ וח"כ נאוה ארד, העומדת בראש ועד אמהות למען החופש.

ד"ר יוסף זרצ'קי עם אמו גלינה, מפעילות „אמהות למען החופש". (צילום: יונתן סלינגר / „ישראל סאן")

טלקס

● **מערכת החינוך בירושלים תושבת מחרתיים**

אלפי מורים, הורים וסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה יפגינו מחרתיים בבוקר מול הכנסת נגד הקיצוצים בחינוך.

באותו יום תשבית הסתדרות המורים את מערכת החינוך בירושלים, למעט גנים וכיתות א' ו־ב'.

ראשי הסתדרות המורים מנהלים משא־ומתן עם התאחדות הסטודנטים בדבר השתתפות הסטודנטים בהפגנה.

יצחק שור

● **הריסת הבתים בערב אל־חוואלד — בניגוד להמלצות**

ד"ר יוסף גינת, מי שכיהן עד לפני כחודשיים כיועץ השר ארנס לענייניים ערביים, אמר שהריסת הבתים בערב אל־חוואלד היתה בניגוד להחלטות ועדת מרקוביץ, שהמליצה על דחיית ההריסות עד לסיום המו"מ.

ד"ר גינת, שהעיד בבית־משפט השלום בחיפה, סיפר, שבפגישה שהתקיימה עם השר ארנס לבין נציגי ערב אל־חוואלד הביע השר ארנס צער על הריסת המבנים לפני תום המשא־ומתן להעברת התושבים למקום אחר. באותה פגישה אמר השר ארנס שיש „למצוא פתרון זמני לדיירי הבתים שנהרסו ולהמשיך במו"מ עם נציגי התושבים".

קאסם זייד

● **עיריית אום־אל־פחם לא תפוזר**

משרד־הפנים אינו מתכוון לפזר את עיריית אום־אל־פחם ולמנות במקומה ועדה קרואה, למרות המלצת ועדת הפנים של הכנסת. כך עולה ממכתב ששיגר עמוס גלבוע, עוזרו הבכיר של השר משה ארנס, לראש עיריית אום־אל־פחם, האשם מחאמיד.

גלבוע הודיע לראש העירייה, כי מ"מ שר־הפנים, רוני מילוא, אינו עומד לפזר את העירייה ושהוא עומד בהבטחתו להעביר לעירייה 2 מיליון ש"ח כמענק מיוחד לחילוץ העירייה ממצוקתה הכספית.

גרעונותיה של עיריית אום־אל־פחם מסתכמים בלמעלה מ־5 מיליון ש"ח. עובדי העירייה והמורים בבית־הספר התיכון שובתים זה חודש ימים במחאה על אי־קבלת משכורותיהם בחמשת החודשים האחרונים.

קאסם זייד

עיריית פתח־תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה
הודעה
על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6382 חלקה 213 ברח' אחד העם מס' 12. לפי תכנית המתאר והחלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ג' בו מותר להקים בנין דיור בן 5 קומות על עמודים עם 137.5% בניה 8.26 דירות.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 6 קומות על עמודים וחדרים על הגג 151% בניה 9 דירות.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — פ"ת

מנכ"ל רשות הנמלים: הקמת נמל התעלה — רולטה רוסית

מאת בצלאל רובין, כתב „על המשמר"

„הקמת נמל התעלה ליד הגבול הבינלאומי עם ירדן, כפי שהוצעה על־ידי עמותת „נגב אלפיים", משולה למשחק ברולטה רוסית. האם יש מישהו שיהיה מוכן להבטיח שמחר לא תפרוץ מלחמה עם ירדן? האם מישהו יכול להבטיח שהשלטון לא יתחלף שם?

דברים אלה אמר אתמול במסיבת עיתונאים שאול רזיאל, מנכ"ל רשות הנמלים, בהתייחסו לסקר שהוכן ע"י עמותת „נגב אלפיים", שהוקמה על־ידי אוניברסיטת בן גוריון ביוזמת הממשלה, בנושא הקמת תעלה באילת, שתוכניותיה הוגשו בימים אלה לוועדת השרים לפיתוח הנגב.

הסקר, שהוכן ע"י בנימין יסעור, קובע, שהקמת נמל תעלה חדש באילת, שיחליף את הנמל הקיים, תעלה בין 35 ל־50 מיליון דולר והקמתו תימשך 30 חודש.

מנכ"ל רשות הנמלים מתח ביקורת על התוכנית הזו ואמר שהיא חובבנית והוא אינו יודע כיצד לאנשים יש העוז לפרסם דברים בלתי בדוקים כאלה. לדעת מומחה של רשות הנמלים, תעלה הקמת נמל התעלה פי עשרה ממה שמוערך ע"י עמותת „נגב אלפיים". המחיר המוערך ע"י רשות הנמלים הוא מעל ל־400 מיליון דולר, וזאת בלי לקחת בחשבון עלויות נוספות של עשרות מיליוני דולרים, כמו הורדת מתקנים בנמל הקיים, העברתם לנמל החדש ורכישת ציוד חדיש ומודרני לנמל שייבנה.

„פרוייקט כזה", אמר מנכ"ל רשות הנמלים, „לא גומרים ב־30 חודש כפי שכותבים אנשי עמותת „נגב אלפיים", אלא לפחות בשש שנים".

שאול רזיאל מתח ביקורת גם על העירייה, אשר משיקולים צרים, לדבריו, אינה מאפשרת לרשות הנמלים המשך פיתוח הנמל. הכוונה לקטע חוף השייך לנמל באורך של כ־500 מ', בו תוכננה ע"י רשות הנמלים בניית עגינה נוספת של מכולות. העירייה רוצה להקים במקום זה חוף רחצה מסודר, ובשל כך אינה מאשרת את תוכניות הפיתוח של רשות הנמלים.

עודד ניר שהורשע בפרשת „הבה נגילה" נמלט לחו"ל

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

העבריין הנמלט עודד ניר, מי שהיה בעליה של חברת חיטוי ונדון ל־18 חודשי מאסר בפרשת ההברחות עבור חברת הנסיעות התל־אביבית „הבה נגילה", שוהה בחו"ל. אתמול הורשע עודד ניר גם בתביעה של מס הכנסה על אי־רישום תקבולים וזוכה מאישום של אי־רישום הכנסות בסך 17 אלף דולר.

כזכור הורשע ניר בהברחת דולרים לחו"ל עבור חברת הנסיעות „הבה נגילה". הוא נדון ל־18 חודשי מאסר בפועל וערער על החלטה זו לבית־המשפט העליון. אולם גם שם חוייב לשאת בדין. ניר לא הופיע לריצוי עונשו בשירות בתי הסוהר ולשירות נודע לפני כשנה באמצעות „על המשמר" כי היה אמור לרצות עונש מאסר.

ביוני 86', לאחר שהוכרז ניר כעבריין, הוא הופיע למסור עדות בבית־המשפט בחיפה ובתום מסירת העדות נשא רגליו ונעלם ומאז לא נראה יותר בארץ. אתמול נודע כי עזב את הארץ וכי הוא שוהה בחו"ל.

נציג מס ההכנסה טען במהלך משפטו של ניר, שהתנהל באמצעות סניגורו עו"ד נפתלי נשר, כי ניר העלים הכנסות בסך 17 אלף דולר שקיבל בתמורה להברחת הכספים לחו"ל. אולם סניגורו טען, כי ניר הצהיר על הכסף בדרך אחרת ורשם כאילו מסר רכיבים אלקטרונים להונג־קונג.

השופט ד"ר דן ביין קיבל את טיעוניו של הסניגור והרשיע את ניר רק בעבירה טכנית של אי־רישום תקבולים. מתן פסק־הדין נדחה למועד בלתי ידוע, עד שניר ייעצר ויובא לארץ.

לדגנית גרדוש והמשפחה
משתתפים בצערכם במות האם
רחל אשכנזי
בית העוגן

בפלילים

רופא שיניים חשוד באונס לקוחתו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

רופא שיניים מהגליל נעצר לפני שמונה ימים על־ידי המשטרה כחשוד באונס אחת מלקוחותיו לפני כ־10 חודשים. הבוקר יובא הרופא לבית משפט השלום בנהריה בפני שופט שם יוחלט באם לבקש את הארכת מעצרו או לשחררו בערבות.

תלונה נגד הרופא הוגשה לפני כחודש על־ידי אשה כבת 30, נשואה ואם לילדים. האשה טענה בתלונתה, כי הרופא אנס אותה לפני כ־10 חודשים כאשר ביקרה במרפאתו לצורך טיפול שיניים, וכי לא התכוונה להתלונן על המעשה במשטרה, אולם המקרה הציק לה וייסר אותה. היא אף ביקרה אצל פסיכיאטר, אולם גם הוא לא הצליח לעזור לה להשתחרר מהרגשת המועקה.

הפרשה הועברה לטיפולם של אנשי יחידת מאגר החוקרים במשטרת מרחב הגליל ונודע כי נגד הרופא קיימות ראיות לכאורה לביצוע המעשה המיוחס לו.

הבוקר יובא הרופא, כאמור, בפני שופט.

10 שנות מאסר למחבל שדקר יהודי בשער שכם

מאסר 10 שנים הוטל אתמול על חבר אירגון הפת"ח, שדקר יהודי בחודש מארס לפני שנה ליד שער שכם וגרם לפציעתו באורח בינוני.

ג'מל אל־זינאתי ממחנה הפליטים ג'בלייה ברצועת עזה הורשע על־פי הודאתו בחברות באירגון טרור ובגרימת חבלה בכוונה מחמירה. הוא הורשע בדקירתו של נעים פרג' כהן בראשית מארס אשתקד.

כאשר עמד הנדקר ליד חלון ראווה דקר אותו הנאשם שתי דקירות סכין, האחת בצוואר והשנייה בגבו.

בהכרעת דינם קובעים השופטים שעיה נועם, צבי טל ושלם ברנר, כי הנאשם נסע ב־3.86 לרבת־עמון, פנה למשרד הפת"ח והתגייס לאירגון.

„ריבוי התופעות שבהן נועצים פושעים סכינים באורחים שלווים המטיילים במזרח ירושלים, מחייבים להכביד ידו של החוק ולהעניש, על מנת שיראו וייראו, שכן כל מעשה דקירה בשכונה גורם זעזועים קשים לדו־קיום בירושלים ופוגע בשלום", קבעו השופטים בהכרעת דינם. עונש המאסר ייחשב מיום מאסרו.

(עתי"ם)

הוארך מעצר החשוד ברצח מנהל בנק הדואר

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מעצרו של אחד משני העצורים בפרשת רצח מנהל סניף בנק הדואר בקרית־ביאליק הוארך אתמול ב־13 יום בבית־משפט השלום בחיפה.

נציג המשטרה, מפקח אלי שחר, אמר, כי החשוד נמצא במעצר למעלה מ־30 יום וכי היועץ המשפטי לממשלה נתן את הסכמתו להארכת מעצרו.

נציג המשטרה סיפר, כי על מכנסיו של הצעיר נמצאו כתמי דם וכי המכנסיים נשלחו לבדיקה במעבדה כדי לנסות ולהשוות את סוג הדם. הוא טען, כי האליבי של החשוד הופרך מיסודו וכי הוא מסר למשטרה גרסאות סותרות.

לטענת החשוד, גירסאות סותרות אלה נובעות מבעיות זיכרון שיש לו בגלל היותו מכור לסמים ומכיוון שאינו מקבל סמים או כל טיפול אחר בתקופת מעצרו.

הסניגורית, עו"ד תמי אולמן, אמרה, כי אין הצדקה למעצרו של החשוד ואם יש בידי המשטרה חומר שיש בו כדי להגיש כתב־אישום שתעשה זאת.

השופט חנוך שילוני אמר כי עיין בחומר החקירה החסוי ושוכנע שיש ראיות של ממש הקושרות את החשוד לביצוע הרצח. השופט הורה, כאמור, לעוצרו ל־13 יום נוספים.

לצ'ובי, לוסי והבנות
משתתפים בצערכם במות
האם־הסבתא
בית אדמית

למשפחה ולמושב רגבה
משתתפים באבלכם על מותו ללא עת של
גבי פלד
קיבוץ עין־המפרץ

למשפחת פלד ולמושב רגבה
משתתפים באבלכם על מות
גבי
קיבוץ כפר־מסריק